

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Pia Christmas-Møller (KF):

Jeg skal anmode om, at lovforslaget går tilbage til udvalget mellem anden og tredje behandling.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

§§ 1-12

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Jeg er en lille smule i tvivl, om det er hensigtsmæssigt at starte forhandlingerne om finansloven på nuværende tidspunkt. Der er presserende møder, der begynder kl. 12, og jeg skal derfor alligevel slutte, når klokken er senest 11.45. Efter moden overvejelse, men med en lille smule tvivl i mit sind går vi over til næste sag på dagsordenen.

Den næste sag på dagsordenen var:

16) Tredje behandling af lovforslag nr. L 1:

Forslag til finanslov for finansåret 1992.

Af finansministeren (Henning Dyremose).

(Fremsat 1/10 91. Første behandling 10/10 91. Betænkning 23/10 91. Anden behandling 14/11 91. Tillægsbetænkning 20/11 91. Bilags-hæfte 1 og 2 til tillægsbetænkningen.

I tillægsbetænkningen var der stillet 407 ændringsforslag (nr. 1-407).

Uden for tillægsbetænkningen var der den 6/12 91 stillet 303 ændringsforslag af finansministeren med bemærkninger hertil (nr. 408-710).

Uden for tillægsbetænkningen var der den 6/12 91 stillet 802 ændringsforslag af Kim Behnke (FP) (nr. 1001-1802).

Uden for tillægsbetænkningen var der den 13/12 91 stillet 23 ændringsforslag af finansministeren (nr. 711-733)).

Samtykke til behandling:

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Da ændringsforslagene nr. 711-733 af finansministeren først er omdelt i salen mandag den 16. december 1991, kan de kun med Tingets samtykke behandles i dette møde. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg samtykket som givet. (Ophold). Det er givet.

Finansministeren har meddelt mig, at han ønsker at tage følgende ændringsforslag tilbage:

Nr. 4, 6, 7, 16, 17, 19, 20, 22, 35, 42, 49, 59, 63, 65, 75, 80, 89, 93, 95, 97, 98, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 112, 115, 116, 117, 126, 127, 128, 137, 139, 144, 146, 147, 148, 151, 166, 171, 177, 180, 198, 199, 203, 217, 223, 224, 226, 228, 231, 232, 235, 241, 248, 255, 257, 258, 262, 278, 280, 283, 287, 290, 291, 300, 304, 305, 306, 395, 409, 459, 462, 499, 504, 522, 608, 658, 681, 685, 686 og 692.

Ønsker nogen at optage disse ændringsforslag? (Ophold). Da det ikke er tilfældet, er ændringsforslagene bortfaldet.

Taletiden er som fastsat i forretningsordenen, dvs. 20 minutter i første omgang og 10 minutter i anden omgang for ordførere – for andre henholdsvis 10 og 5 minutter.

Ændringsforslagene sattes først til forhandling.

Forhandling

Lykketoft (S):

Jeg har tilkendegivet over for formanden, at jeg ikke agter at bruge den fulde taletid, idet jeg mener, at den mere principielle del af debatten om finanslovsforslaget med fordel kan finde sted i morgen. Men jeg vil godt gøre nogle enkelte bemærkninger om vores holdning til ændringsforslagene og dermed også kommentere, hvad slags aftale det er, der med socialdemokratisk deltagelse er indgået mellem i alt 6 partier om finansloven.

Vi har accepteret en udgiftsramme. Vi har ikke nogen målsætning om at presse de offent-

[Lykketoff]

lige udgifter yderligere i vejret. Vi har en forståelse med vores aftalepartnere om, at hvis vi er i tvivl om bevillingsforslag, der vedrører 1992, snakker vi selvfølgelig sammen om det. Men i øvrigt er det klart, at vores holdning til de ændringsforslag, der er til behandling i dag, er afledt af, at en stor del af slaget om, hvordan 1992-finansloven skulle se ud, blev udkæmpet ved forhandlingsbordet.

Vi opnåede, synes jeg, igennem forhandlingerne mange gode resultater i retning af de synspunkter, Socialdemokratiet har, og der er ikke noget hverken odiøst, hemmeligt eller mærkværdigt i, at med den forhandlingsform, der blev valgt i år, og som lykkedes, er en hel del af ændringsforslagene blevet afprøvet, flertalsmulighederne afsøgt, og man er nået til en overenskomst. Derfor vil de afstemninger, vi skal igennem i dag, have en mere rituel karakter, og de fortæller i og for sig intet, i hvert fald for vort partis vedkommende, om vores principielle holdning til de enkelte forslag, der skal til afstemning. De bekræfter vores deltagelse i en aftale.

I forhold til vores gode venner i Socialistisk Folkeparti kan vi bare konstatere, at det selvfølgelig er en del af det politiske spil, at vi nu skal stemme om en række ting, hvor vi selvfølgelig er enige i intentionerne fra SF's side, men SF ved i år bedre end i noget tidligere år, hvordan spillet har været, og hvordan forhandlingerne har formet sig. Jeg vil nok sige, at hr. Jes Lunde var ganske tæt på at kunne have været en ganske udmærket parthaver i et finanslovsforlig. Det havde vi gerne set, men det har SF så af taktiske grunde ikke ønsket; det beklager jeg, men jeg håber, at den proces, vi har været igennem i år, fører frem til, at det lykkes at holde Socialistisk Folkeparti helt til målstregen næste gang. Det tror jeg kunne være ganske spændende og positivt for de videre perspektiver i dansk politik, men nu skal vi altså have en række mere rituelle afstemninger, og dem tager vi så.

Jeg vil godt føje en ting til om de afstemninger, vi skal igennem, nemlig at jeg egentlig vil have det en lille smule dårligt med den type diskussion mellem Socialdemokratiet og SF, som vi også af rituelle grunde sikkert skal igennem i dag, og som hedder, at der er nogle, der er mere optaget af beskæftigelsen end andre, og at der er nogle, der holder mere af de kol-

lektive overenskomster og systemet på arbejdsmarkedet end andre. Sådant forholder det sig ikke, men alle forlig har deres pris, og det, som er Socialdemokratiets udgangspunkt for, hvad vi stemmer for og imod i dag, er, at vi ved, at vi ganske grundigt har afsøgt mulighederne for at gøre det bedre og anderledes i forbindelse med finansloven, og at vi er kommet så langt, som vi overhovedet kan. Det er deri, forskellen består, og ikke i, at Socialdemokratiet har færre ambitioner om, at vi også fremover og også i den aktiveringsøvelse, vi skal i gang med i starten af det nye år, gennem en lang række andre tiltag skal gøre alt, hvad vi kan herindefra for at styrke beskæftigelsen. Der er ikke nogen uenighed om, at det egentlig altid er en usik at gribe ind i kollektive overenskomster, sådan som vi på et enkelt punkt kommer til det som led i den samlede aftale.

Om de forhandlinger, der har været ført, skal jeg sige, at formen har været en succes. Stik imod regeringens prognoser har formen med de mange partier rundt om bordet været en succes. Den har tilladt et samspil på kryds og tværs, som i kraft af de ændringer, der nu foreslås, vil sikre et samlet billede af finansloven, der tættere, tror jeg, end tidligere år punkt for punkt afspejler, hvad der rent faktisk er flertal for i dette Folketing, og det synes jeg er tilfredsstillende. Jeg synes, det er godt, at vi fik tilbagevist al den kritik af, at en forhandlingsform med mange partier ikke kunne sikre et betryggende resultat. Vi har været glade for de mange steder undervejs, hvor vi kunne mødes med CD og SF, så længe de var med, om at fjerne en række nedskæringsforslag. Vi har været glade for ikke mindst på trafik-, miljø- og kulturområdet, i uddannelsesspørgsmål, og i spørgsmål om efterløn og overgangsydelse også at have et fortræffeligt samspil med Det Radikale Venstre.

Jeg kan kun sige som min sidste bemærkning i dette indlæg – debatten kan jeg ikke love for, det kommer an på, hvad andre tager fat på – at vi også synes, at regeringen netop for at nå et samlet resultat især i den sidste fase har vist en passende stor imødekommenhed, så vi er kommet dertil, hvor vi er i dag.

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Jeg vil gerne sige til Socialdemokratiet med

[Jes Lunde]

det samme, at det ikke er af taktiske grunde, at SF ikke er med i forliget. Vi har deltaget i forhandlingerne med henblik på at indgå et forlig og få en god finanslov ud af det, men når vi ikke er med, er det alene af indholdsmæssige grunde. Det skyldes, at det forlig, der er blevet indgået, ikke er godt nok, ikke gør nok for at nedbringe arbejdsløsheden og ikke er rensset nok for sociale urimeligheder; hr. Lykketoft var selv inde på dem. Det drejer sig om, at forliget lægger et loft over lønnen i ATB, ikke er godt nok på miljøområdet, at der ikke er taget fat på forsvarsbesparelser osv.

Der var en ting i hr. Lykketofts indlæg, som jeg ikke rigtig forstod, så det vil jeg spørge om. Hr. Lykketoft sagde, at hvis der kom udgiftskrævende forslag i 1992, hvor Socialdemokratiet blev i tvivl – jeg tror, det var formuleringen – ville man selvfølgelig snakke med regeringen. Hvordan skal det nu forstås? Jeg ved godt, at der i forhandlingerne har været diskussion om en musefældeklause, og at der har været lidt forskellige fortolkninger af det bagefter fra regeringens side og fra Socialdemokratiets side. Derfor vil jeg gerne have hr. Lykketoft til at uddybe: Er Socialdemokratiet bundet af regeringens accept af alle udgiftskrævende forslag i 1992, eller er Socialdemokratiet det ikke? Når Socialdemokratiet bliver i tvivl, hvad er det så, man bliver i tvivl om? Om at man træder regeringen for nær? Skal Socialdemokratiet have det godkendt, før partiet kan foretage sig noget i denne sag i 1992? Det vil jeg gerne have en uddybning af.

(Kort bemærkning).

Kofod-Svendsen (KRF):

Det er faktisk et spørgsmål til det sidste indlæg. Hr. Jes Lunde talte om, at man ikke havde fjernet alle sociale nedskæringer. Der synes jeg nok, at man må stille det spørgsmål: Hvad er i grunden asocialt? Her var altså nogle, der var meget højt lønnet, og vi har oven i købet eksempler på, at der var nogle, der kom i beskæftigelse og fik en 20.000 kr. om måneden, og det lægges der altså nu et loft over. Er det asocialt at lægge et loft over i den situation, så der er nogle, der ikke vil få så meget mere end nogle andre? Hvis det er asocialt, når man begrænser noget hos nogle rimelig højt lønnede, er det vel næsten altid asocialt, at man ikke lader en given lønudvikling fortsætte. Jeg synes nok, at

det er nogle interessante overvejelser, vi må gøre os om, hvad der i grunden er reelt socialt og asocialt.

(Kort bemærkning).

Lykketoft (S):

Jeg har sagt det før, og jeg vil gerne gentage det her, at jeg mener, at det er en god leveregel for et politisk parti, at hvis det er i tvivl om taktikken, skal det gøre, hvad det synes er rigtigt. Jeg synes, at SF skulle overveje den leveregel også næste gang.

Vi har gjort det, vi syntes var rigtigt i finanslovforhandlingerne, nemlig at gå ind og påvirke tingene så langt, som der overhovedet var flertalskombinationer at finde for det, vi ønskede, nemlig at fjerne en række ubehagelige, usympatiske forslag til sociale og arbejdsmarkeds-mæssige forringelser, styrke beskæftigelsen og nedbringe underskuddet.

Vi har ikke forestillet os, at vi kunne bestemme indholdet i finansloven, men vi har forestillet os, at vi kunne få en betydelig indflydelse på den; det fik vi, og det er vi tilfreds med. Der er ikke nogen forringelser af børnetilskud, arbejdsløshedsdagpenge, sygedagpenge og kontanthjælp, der er ikke noget med betaling ved sygetransport, og der er ingen generelle forringelser af boligtilskuddene. Det synes vi er et godt resultat, men især synes vi, at det er et godt resultat, at man har fået positive virkninger på beskæftigelsen især ved at fremrykke en række anlægsinvesteringer, ikke nok – og det var hr. Jes Lundes pointe – men væsentlige forbedringer, som vi kan bygge videre på.

Der er ikke nogen musefældeklause i aftalen. Jeg mener ikke, at Socialdemokratiet med denne aftale og den forståelse, der er af dens fortolkning, har påtaget sig bindinger, der ikke i forvejen eksisterede som følge af flertalsforholdene i Folketinget.

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Det var ikke noget særlig klart svar:

Socialdemokratiet har ikke påtaget sig nogen bindinger, som ikke eksisterede i kraft af flertalsforholdene! Betyder det, at det er ligegyldigt for Socialdemokratiet, om det må tage initiativer? Sådant må det åbenbart være. Hvis Socialdemokratiet på forhånd kan konstatere,

[Jes Lunde]

at det nok ikke er muligt at komme igennem med en sag, har man så ikke tænkt sig at tage nogle initiativer i 1992? Det var vist sådan, man skulle forstå det, hr. Lykketoft sagde, og det synes jeg er meget mærkværdigt. Socialdemokratiet er dog trods alt stadig væk i opposition, og Socialdemokratiet kan vel på lige fod med SF have en interesse i at fremsætte forslag i løbet af 1992, som retter op på de ting, som hr. Lykketoft selv sagde ikke var ordentligt løst i finanslovsforliget.

Jeg forstod det sådan, at hr. Lykketoft er enig i, at f.eks. beskæftigelsesindsatsen var alt for ringe, og så er det vel oplagt, at både Socialdemokratiet og SF i løbet af 1992 tager initiativer på det område, men kan Socialdemokratiet det? Det synes jeg er et spændende spørgsmål.

Hr. Kofod-Svendsen var inde på, om det var asocialt at lægge dette loft over lønnen i arbejdstilbud. Jeg har fået oplyst, at gennemsnitslønnen i arbejdstilbudene, før man lavede dette indgreb, var omkring 185.000-190.000 kr., og det svarer faktisk til gennemsnitslønnen på LO-området.

Vi synes, at den løn, man skal have i arbejdstilbudene, skal svare til den løn, der i øvrigt gælder i samfundet, og at man, når man griber ind og sænker lønnen særskilt for de langtidsledige, gør det over for en gruppe mennesker, som i forvejen er ringe stillet. Det er dem, der har haft en langvarig ledighed på 2½ år med et betydeligt økonomisk tab i forbindelse med, at de har været arbejdsløse. Når man nu tager pengene fra de langtidsledige, tvinger man dem ned på et lavere blus end gennemsnittet i befolkningen, og det synes vi er socialt urimeligt.

(Kort bemærkning).

Lykketoft (S):

Svaret kender hr. Jes Lunde, men det er klart hensynsfuldt over for Folketinget, at han spørger fra talerstolen, sådan at jeg kan få lejlighed til at svare, og det takker jeg for. Der er ikke nogen bindinger på, hvilke initiativer Socialdemokratiet kan tage i det kommende folketingsår. Der kan i 1992 komme diskussioner om bevillingsmæssige konsekvenser, som vi så efterfølgende må tage med vore aftalepartnere, men der er ingen bindinger på, hvilke initiativer Socialdemokratiet kan tage, og jeg forestil-

ler mig en lang serie af socialdemokratiske initiativer med hensyn til beskæftigelsen startende med det udspil allerede i januar næste år, som vi har bebudet vil komme til diskussion med alle andre partier, inkl. SF, om aktivering af de ledige.

Så bekymringen for mangel på kreativitet, frodighed og oplæg til initiativer fra Socialdemokratiets side kan SF spare sig. Den behøver man ikke at have, vi skal nok bidrage til dansk politik i 1992.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Spørgsmålet er også lidt et andet. Socialdemokrater og SF'ere har et vældig godt samarbejde i mange forskellige udvalg. Vi er ofte aktive med at lave fælles forslag og tage fælles initiativer. Det store spørgsmål er nu: Hvis nu en af mine kolleger i SF's folketingsgruppe bliver enig med en socialdemokrat om et eller andet forslag, er socialdemokraten så nødt til at gå over og diskutere det pågældende initiativ med regeringen, før man kan gå videre?

Jeg opfattede hr. Lykketofts svar sådan, at man ikke kan gøre noget uden først at have clearet det med regeringen. Det synes jeg da er meget interessant at få afklaret for at se, hvilke forslag det er muligt at få op bordet og få gennemført i et samarbejde mellem S og SF.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Jeg skal her afbryde forhandlingen om ændringsforslagene og udsætte mødet til kl. 13.00, hvor vi først går til punkt 18 på dagsordenen: Spørgsmål til ministrene.

Mødet udsat kl. 11.50

Mødet genoptaget kl. 13.00

Man gik først til dagsordenens punkt 18, som var:

18) Spørgsmål til ministrene:

Spm. nr. S 282

1) Til miljøministeren af:

Henrik Dam Kristensen (S):

[Henrik Dam Kristensen]

»Vil ministeren oplyse, om han agter at foretage ændringer i metoden til at tilstandsbedømme vandløb?«

Skriftlig begrundelse

Miljøstyrelsen har haft udkastet til vejledningen i biologisk bedømmelse af vandløb til høring.

Henrik Dam Kristensen (S):

Miljøstyrelsen har sendt udkast til ny metode til tilstandsbedømmelse af vandløb til høring hos en række relevante organisationer. Det er min klare opfattelse, at ministerens stillingtagen i denne sag har stor interesse ganske betragtelig mange steder, og det er på den baggrund, spørgsmålet er stillet.

Miljøministeren (Per Stig Møller):

Spørgsmålet lyder: »Vil ministeren oplyse, om han agter at foretage ændringer i metoden til at tilstandsbedømme vandløb?«

Hr. Henrik Dam Kristensen har spurgt mig, om jeg vil ændre metoden, og hertil kan jeg svare ja. Hermed skulle svaret egentlig være afsluttet, men jeg kan da godt forklare yderligere, hvorfor jeg gerne vil ændre den.

Hvis hr. Henrik Dam Kristensens spørgsmål går på, om jeg vil ændre den metode, der er beskrevet i det udkast til Miljøstyrelsens nye vejledning, som hr. Henrik Dam Kristensen i sin forklaring henviser til, så har den jo netop været til høring og er til forhandling. Og dér må jeg henholde mig til, at Miljøstyrelsen endnu ikke er færdig med at gennemgå de forskellige høringssvar og altså fortsat er i forhandling med de forskellige organisationer, som har reageret på udkastet.

Det er ikke min arbejds metode at kommentere udkastet, mens der forhandles. Det forelægges for mig efter forhandlingerne, og så tager jeg stilling til indholdet.

Det er amtskommunerne, der som ansvarlige for bedømmelsen af vandløbenes forureningstilstand anvender de foreskrevne metoder i praksis. Hidtil har amterne taget udgangspunkt i en vejledning fra 1970. Metoden i denne vejledning er subjektiv og derfor afhængig af de enkelte bedømmers erfaring og faglige kvalifikationer. Det er tidligere dokumenteret, hvordan bl.a. dette har resulteret i, at be-

dømmelserne foretages uensartet i de enkelte amter.

Det er Miljøstyrelsens opfattelse, at den nye vejledning og den biologiske metode beskrevet heri vil give både amterne og Miljøstyrelsen et entydigt billede af tilstandene i de danske vandløb. Metoden vil nemlig gøre det muligt for amterne at føre et ensartet tilsyn med vandløbene og opnå resultater, der er objektive og reproducerbare, ligesom det med den nye metode vil blive muligt umiddelbart at fastslå, om målsætningerne for vandløbskvaliteten er opfyldt.

Endelig gør vejledningens anbefalinger om tilsyn og indberetninger det muligt at opfylde de krav til rapportering, som stilles herom fra EF. Men forinden den endelige fastlæggelse finder sted, skal styrelsen drøfte problemerne med høringsparterne, og jeg håber snart derefter at kunne sende det endelige resultat frem.

Henrik Dam Kristensen (S):

Jeg vil gerne takke for svaret. Jeg kan forstå, at der forhandles i Miljøstyrelsen sammen med amterne, og jeg vil så spørge ministeren, om amternes markante afvisning af det udkast, der var ude til høring, har påvirket ministeren. Påtænker han at følge amterne, som jo siger, at det, som er til udkast i øjeblikket, er administrativt næsten umuligt at have med at gøre og er en fordyrelse?

Miljøministeren (Per Stig Møller):

Som jeg sagde før, er der gået et udkast ud. Det er blevet kommenteret. Så er der blevet reageret på det, og så er det normal praksis, at styrelsen forhandler og ser, om man kan nå til enighed.

På nuværende tidspunkt vil jeg naturligvis ikke tage stilling til amternes afvisning, før de forskellige vurderinger på grundlag af amternes afvisning, bl.a. økonomien, hvor man ikke er enig, er forhandlet på plads eller der er kommet et klart beslutningsgrundlag frem. Det foreligger ikke, og det ville være fuldstændig forkert på indeværende tidspunkt at melde ud, hvorledes jeg forholder mig til de forskellige skrivelser, der ligger i Miljøstyrelsen.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 301

2) Til statsministeren af:

Erik B. Smith (S):

»Er statsministeren enig med udenrigsministeren i, at man ikke skal rette sig efter et konstateret flertal i Folketinget om en uændret fordeling af ulandsmidlerne?«

Skriftlig begrundelse

Et flertal bestående af Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Kristeligt Folkeparti og Socialdemokratiet har i Udenrigsudvalget afgivet beretning, hvorefter man pålægger udenrigsministeren at fastholde en fordeling af ulandsmidlerne mellem multilateral og bilateral hjælp på omkring 50:50, i al fald indtil den anden fordeling er aftalt mellem partierne.

Udenrigsministeren har erklæret, at han ikke vil rette i den netop udarbejdede femårsplan, hvorefter den multilaterale hjælp fastfryses.

Erik B. Smith (S):

I finanslovforslaget for 1992 skrev udenrigsministeren, at han agtede at optage forhandlinger med partierne om en ændret fordeling af den multilaterale og bilaterale bistandshjælp. Senere har jeg i et brev til udenrigsministeren bedt om en sådan forhandling og samtidig udtrykt en vis skepsis over for en ændret fordeling. Udenrigsministeren har været i samråd i Udenrigsudvalget, hvor det blev konstateret, at et flertal ikke bakkede hans synspunkter op. Herefter har udenrigsministeren udarbejdet en femårsplan for udviklingsbistanden for de kommende 5 år, hvoraf det fremgår, at der er en ændret fordeling i overensstemmelse med det, som udenrigsministeren ønsker.

På den baggrund skrev et flertal i Udenrigsudvalget en beretning, der pålagde ministeren at holde sig til den hidtidige fordeling, ca. 50/50. Herefter meddelte udenrigsministeren, at den agtede han ikke at følge, og derfor er mit spørgsmål til statsministeren: Er statsministeren enig med udenrigsministeren i dette udsagn?

Statsministeren (Poul Schlüter):

Sagen er jo den, at udenrigsministeren en gang om året fremlægger en plan for ulandsbistandens anvendelse i den kommende 5-årsperiode. Dette er fastlagt klart i loven om internationalt udviklingssamarbejde, og det sker efter praksis her hen under årsskiftet.

I den plan, som udenrigsministeren om en halv snes dage vil oversende til Folketinget, vil regeringen fremlægge en overordnet strategi for udviklingssamarbejdet i 5-års-perioden 1992-1996. Planen vil også indeholde konkrete forslag om, hvordan vi bør anvende de i alt 45 mia. kr., som den danske ulandsbistand faktisk vil beløbe sig til i denne periode.

Udkastet til femårsplanen har været forelagt for Styrelsen for Internationalt Udviklingssamarbejde og Rådet for Internationalt Udviklingssamarbejde, og nogle af de centrale elementer i planen har som bekendt også været genstand for almindelig offentlig debat. Men planen har endnu ikke været forelagt Folketinget, og Folketinget har derfor ikke haft lejlighed til at forholde sig til netop planen. Det vil som bebudet ske i januar.

Jeg er godt tilfreds med, at det nu ser ud til, at vi få kan få en fornuftig og saglig ulandsdebat. Jeg har med glæde noteret mig, at Socialdemokratiets formand, hr. Svend Auken, til TV-Avisen fredag den 13. december udtalte: »Lad os få den saglige debat. Lad os se på udviklingslandenes problemer, lad os så også se på danske beskæftigelsesinteresser. Men lad os holde op med den mudderkastning.«

Det synes jeg er en vældig fornuftig udtalelse, og jeg vil gerne opfordre til, at vi nu forbedrer os på en åben, fordomsfri og saglig debat i den kommende tid på grundlag af planen, når den forelægges for Folketinget.

Erik B. Smith (S):

Jeg vil gerne takke statsministeren for svaret. Jeg har forstået af statsministerens svar, at han ikke er enig med udenrigsministeren, og at den femårsplan, som regeringen fremlægger for Folketinget, er ændret i forhold til det udkast, der blev forelagt for Styrelsesrådet, og således er i overensstemmelse med det flertal, der er konstateret i Udenrigsudvalget gennem dets beretning.

Hvis jeg har misforstået det, vil jeg gerne spørge statsministeren, om det er rigtigt forstået, eller om det skal forstås anderledes.

Bilgrav-Nielsen (RV):

Jeg noterede mig, at statsministeren opfordrede til at holde op med mudderkastning, og alene af den grund at det kun er udenrigsministeren, der har kastet med mudder, har jeg forstået budskabet!

[Bilgrav-Nielsen]

Dernæst vil jeg spørge statsministeren, om han ikke er enig med mig i, at det er væsentligt nu at få en klarmelding om, at det er en uændret fordeling på bilateral og multilateral bistand til udviklingslandene også i 1992, Folketingets flertal ønsker, og om ikke statsministeren er enig med mig i, at det er vigtigt at få det proklameret senest nu i morgen, når der skal stemmes om den finanslov, der gælder for 1992.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Må jeg først sige til spørgeren, at jeg bestemt i denne sag er enig med udenrigsministeren. Jeg har den opfattelse – som jeg synes er helt naturlig – at der er sager, hvor det ikke er rimeligt, at et folketingsudvalg pålægger regeringen at være forhåndsafskåret fra at fremlægge sine egne tanker. Det synes jeg enhver regering skal være i stand til; ellers bliver vores folkestyre en karikatur. Men det siger sig selv, at det i enhver henseende er Folketinget, som bestemmer. Lægger regeringen en plan frem, så er det regeringens plan. Den lægges frem for at vise, hvad regeringen mener, og så skal planen naturligvis gøres til genstand for en grundig debat i Folketinget, og så er det Folketinget, der bestemmer det endelige resultat.

Må jeg sige til hr. Bilgrav-Nielsen, at for så vidt angår året 1992 må det følge af finanslovaftalen, at dens elementer på alle områder er gældende. Anderledes kan det jo ikke være. Men det, vi taler om her, er som nævnt en femårsplan, og jeg synes, det er rimeligt, at den samlede plan – og det drejer sig om et vældig betydeligt beløb, 45 mia. kr. – gøres til genstand for en meget indgående drøftelse, og den kan jo ikke foretages fuldt dækkende, før regeringens plan er til rådighed for Folketingets medlemmer.

Riishøj (SF):

Jeg vil gerne i forlængelse af det, hr. Bilgrav-Nielsen sagde om mudderkastningen, spørge statsministeren, hvorfor statsministeren på regeringens vegne egentlig ønsker den debat.

Det er jo konstateret, at der er et flertal i Folketinget, der ønsker den nuværende fordeling fastholdt, så hvad er den dybere mening med, at man ønsker at blive nedstemt i folketingssalen på denne sag? Ligger der nogle principielle overvejelser i regeringen om det, eller tager

statsministeren blot til efterretning, at sådan ønsker udenrigsministeren at sagen forholder sig?

Så vil jeg også gerne til opfølgning af det, som hr. Bilgrav-Nielsen nævnte, spørge, om statsministeren vil erkende, at løbet er kørt nu, og at forsøget på at så splittelse i partierne eller troen på, at der er splittelse i partierne i denne sag, ikke holder, så det ikke er det, regeringen satser på, men udelukkende en debat og ikke yderligere mudderkastning eller forsøg på at skabe splittelse.

Svend Auken (S):

Jeg er meget tilfreds med, at statsministeren citerede min udtalelse over for TV-Avisen. Jeg synes bare, at statsministeren skylder Tinget at fortælle, at når jeg brugte udtrykket mudderkastning, så tænkte jeg alene på de meget voldsomme udtryk, som udenrigsministeren havde følt at det var rigtigt at bruge i forhold til folketingsflertallet.

Jeg skal af hensyn til folk med sarte nerver ikke gentage dem her, men jeg vil gerne spørge statsministeren: Har jeg forstået ham ret, når han siger, at et flertal i Folketinget kan ikke afskære en regering fra at lægge sine egne tanker frem, men at når det kommer til stykket, er det naturligvis folketingsflertallets synspunkter, der må være retningsgivende for den administration, som skal foretages inden for rammerne af ulandsbevillingen?

Statsministeren anførte jo selv beløbet på 45 mia. kr., og det understreger i sig selv, at det ikke er noget, man kan overlade til en enkeltperson at forvalte; det må Folketingets flertal forholde sig til.

Glønborg (KRF):

Jeg betragter det brev og det udkast til femårsplan, som udenrigsministeren har sendt til Udenrigsudvalget, som en meddelelse om, hvad regeringen ønsker. Så har Udenrigsudvalget ved et flertal besluttet at meddele udenrigsministeren, at det mener flertallet ikke at man bør gøre. Og så langt mener jeg ikke der er sket nogen ulykke.

Ulykken mener jeg egentlig skete i forbindelse med rådsmødet. Nu er rådsmødet ikke folketingssalen, men da det er offentligt kendt, hvad der skete, må jeg vel referere til det. Ulykken er dér, at udenrigsministeren insinu-

[Glønborg]

erede, at underskriverne på flertalsbetænkningen ikke havde partierne bag sig, og derfor ønskede udenrigsministeren en debat i salen.

Jeg vil gerne spørge statsministeren: Er man indstillet på så at rette sig efter det, der bliver resultatet af den debat?

Erik B. Smith (S):

Jeg vil gerne spørge statsministeren, hvad forklaringen er på, at regeringen har ændret holdning fra det tidspunkt, hvor man udsender finanslovsforslaget for 1992 og direkte skriver, at man vil indkalde partierne til forhandling, og så til den procedure, som statsministeren nu fortæller Folketinget om, nemlig at man vil lægge sin egen femårsplan frem og lade den blive debatteret i Folketinget.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Må jeg først sige til hr. Riishøj, at regeringen bestemt ikke har noget ønske om at sigte mod at lade sig nedstemme her i salen. Det ser vi helst kun indtræffe ved ganske særlige, nødvendige lejligheder.

Regeringen er i denne som i alle andre sager indstillet på – med udgangspunkt i, at vi er en mindretalsregering – helst at ville forhandle os frem til et forhandlingsresultat, som kan opnå bred tilslutning. Det gælder også i sagen om den danske ulandspolitik.

Regeringen har ment at ville lægge megen vægt på danske beskæftigelsesinteresser. Andre har følt, at det ikke burde være et overordnet hensyn, og det er vel et tema, vi fortsat skal diskutere med hinanden.

Hr. Svend Auken var glad for, at jeg havde citeret hans udtalelse til TV-Avisen: Skulle vi nu ikke holde op med den mudderkastning? Men jeg kan forsikre for, at siden det er udenrigsministeren, der har indskrevet denne sætning i mit taleudkast til i dag, føler jeg mig overbevist om, at udenrigsministeren ikke dermed har tænkt, at jeg skulle sigte til ham. (*Munterhed*). Han har helt givet forestillet sig, at denne nydelige opfordring til at ophøre med mudderkastning er rettet især til andre eller i nødsfald rettet til alle. (*Munterhed*).

Jeg vil gerne bekræfte, at selvfølgelig er det Folketinget, der bestemmer, men jeg synes, der er sagområder, hvor det er ret og rimeligt og også politisk rigtigst, at regeringen får lejlighed til at vise, hvad der er dens eget udspil,

hvad den selv anser for mest sagligt og politisk rigtigst.

Derfor må jeg sige til hr. Glønborg: Jo, vi får vel så en debat her i salen, men da efter et grundigt udvalgsarbejde. Det er salen, som i enhver henseende afgør dette tema, og jeg håber fortsat, at inden vi en dag måtte få sagen i salen, har det vist sig, at vi gennem grundige forhandlinger har kunnet opnå den enighed, man ikke i første omgang forud for planens forelæggelse har kunnet opnå i det pågældende folketingsudvalg.

Glønborg (KRF):

Jeg vil gerne spørge statsministeren, om regeringen ikke normalt regner med, at det, der er skrevet i en beretning, og hvor de partiansvarlige har skrevet under på partigruppernes vegne, er et udtryk for partiernes holdning, sådan at man normalt reagerer, som om partierne står bag.

Erik B. Smith (S):

Jeg vil gerne spørge statsministeren, om jeg skulle forstå hans sidste svar på den måde, at regeringen inden offentliggørelsen af femårsplanen vil indbyde Folketingets partier til forhandling af fordelingen mellem multilateral og bilateral bistand.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Må jeg sige til hr. Glønborg, at jeg er enig i, at normalt afspejler et flertal i et folketingsudvalg nok også et flertal, som er til stede her i salen. Men det er jo ikke altid tilfældet; det har vi nogle eksempler på. Det mener jeg ikke er det centrale i denne sag. Det centrale i denne sag synes jeg må være, at nu lægges planen frem, så fortsætter arbejdet, og lad os så se, om ikke vi kan blive enige til sidst.

Jeg vil svare hr. Erik B. Smith, at så vidt jeg er orienteret, er det nu hensigten, at regeringen om en halv snes dage, altså hen under nytår, offentliggør femårsplanen, således at Folketingets medlemmer – alle Folketingets medlemmer og ikke kun udvalgsmedlemmer – kan blive bekendt med den. Det synes jeg også i en sådan sag, hvor der er nogen uenighed – fornuftig, saglig uenighed – er rigtigst, således at det ikke kun er udvalgsmedlemmerne, som har en forhåndsorientering, men at samtlige Folketingets medlemmer får lejlighed til at sætte sig

[Statsministeren]

ind i dette stof, der dog drejer sig om 45 mia. kr.

Så kan man fortsætte i udvalget, og så kan vi vel nærme os en afgørelse. Og så håber jeg, jeg har ret i, at det vil vise sig, at vi til allersidst kunne få forhandlet os frem til enighed. For det er jo væsentligt, når vi taler om et 5-års-program.

Anden næstformand (Ivar Hansen):

Hr. Erik B. Smith. Sidste runde.

Erik B. Smith (S):

Jeg er enig i, at det her skal være sidste gang, jeg spørger statsministeren: Hvad er forklaringen på, at regeringen har ændret standpunkt fra det tidspunkt, hvor man i finanslovsforslaget skriver, at man vil indbyde partierne til forhandling, og til nu, hvor jeg kan forstå at planen simpelt hen skal offentliggøres og debatteres i Folketinget?

Statsministeren (Poul Schlüter):

Det er rigtigt, at regeringen i forbindelse med finanslovarbejdet har tilkendegivet, at regeringen ønsker at indbyde partierne til forhandling om femårsplanen, men disse forhandlinger har man jo ikke kunnet føre virkelig grundigt og dybdeborende i de få dage, der har været til rådighed i den periode, der er gået, siden finanslovarbejdet blev afsluttet, og frem til denne time, eller for den sags skyld til Folketinget slutter i overmorgen før juleferien.

Så disse forhandlinger, som forhåbentlig bliver saglige og meget dybdeborende, vil finde sted, når Folketinget, og det vil sige Folketingets samtlige medlemmer, har haft en chance for at sætte sig ind i den meget omfattende plan, som nu om få dage offentliggøres, og som dækker hele den kommende 5-års-periode.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål:**Anden næstformand (Ivar Hansen):**

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlige svar på spørgsmål stillet af følgende medlemmer af Folketinget:

Kirsten Jacobsen: spm. nr. S 225–228, 258, 259 og 270

Tom Behnke: spm. nr. S 231 og 276

Taanquist: spm. nr. S 234

Mimi Jakobsen: spm. nr. S 235

Holger Graversen: spm. nr. S 244

Ole Espersen: spm. nr. S 245, 267–269 og 280

Qvist Jørgensen: spm. nr. S 249

Bente Juncker: spm. nr. S 250

Tommy Dinesen: spm. nr. S 251, 252 og 271

Poul Nødgaard: spm. nr. S 255

Ole Donner: spm. nr. S 262–264

Pernille Forchhammer: spm. nr. S 272

Inger Stilling Pedersen: spm. nr. S 277

Spm. nr. S 225

Til *justitsministeren* (25/11 91) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»I hvor mange tilfælde siden 1976 har man (jf. bistandslovens § 4) hjemsendt familiesammenførte personer i de tilfælde, hvor underskriveren på forsørgelseserklæringen ikke længere har været i stand til at påtage sig forsørgelsen for sine familiesammenførte slægtninge?«

Begrundelse

Det forekommer aldeles urimeligt, at asylansøgere, flygtninge og indvandrere kan opnå bistandshjælp efter mere gunstige regler end dem, der gælder for danske statsborgere, og at der ikke stilles de samme krav om gensidig forsørgelse mellem ægtefæller i forbindelse med afgivelse af forsørgelseserklæring.

Svar (12/12 91):

Justitsministeren (Engell):

Justitsministeriet har i anledning af det stillede spørgsmål indhentet en udtalelse fra Socialministeriet, der har oplyst, at der efter praksis ikke bliver tale om hjemsendelse efter bistandsloven af familiesammenførte personer, der har fået opholdstilladelse på betingelse af, at de pågældendes herboende børn har underskrevet en garantierklæring.

Spm. nr. S 226

Til *justitsministeren* (25/11 91) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Vil ministeren oplyse, i hvor mange ansøgninger om familiesammenføringer siden 1976 der er stillet krav om en forsørgelseserklæring (angivet i procent)?«

Begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 225.

Svar (12/12 91):

Justitsministeren (Engell):

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Direktoratet for Udlændinge, der har oplyst, at direktoratet ikke er i besiddelse af statistisk materiale, der kan belyse, i hvor mange tilfælde der til en opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 4 og 5, er blevet knyttet en betingelse om, at den herboende påtager sig at forsørge ansøgeren, jf. udlændingelovens § 9, stk. 3. Der henvises i øvrigt til Direktoratet for Udlændinges årsberetning 1990 side 71-73 vedrørende den praksis, som Direktoratet for Udlændinge følger i disse tilfælde.

Spm. nr. S 227

Til *justitsministeren* (25/11 91) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Hvad er begrundelsen for, at forsørgelseserklæringen kun omfatter underskriverens personlige økonomiske forhold og ikke en eventuel ægtefælles økonomiske forhold?«

Begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 225.

Svar (12/12 91):

Justitsministeren (Engell):

Udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 4 og 5, omhandler forældre over 60 år til et herboende barn.

Efter udlændingelovens § 9, stk. 3, kan en opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 4-5, betinges af, »at den person, der bor i Danmark, påtager sig at forsørge ansøgeren«. Efter lovbestemmelsens ordlyd er det således det herboende barn, der i givet fald skal påtage sig forsørgelsen.

Spm. nr. S 228

Til *justitsministeren* (25/11 91) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Vil ministeren redegøre for den »forståelse« mellem Direktoratet for Udlændinge, Justitsministeriet og Socialministeriet, der uden konkret lovhjemmel har givet mulighed for tildeling af bistandshjælp til familiesammenførte udlændinge efter mere gunstige regler end tildeling af bistandshjælp til danske statsborgere?«

Begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 225.

Svar (12/12 91):

Justitsministeren (Engell):

Jeg er ikke bekendt med, hvad der sigtes til med spørgsmålet.

Spørgsmål om tildeling af bistandshjælp og om, hvorvidt en forsørgelseserklæring, der i henhold til udlændingelovens § 9, stk. 3, er afgivet som betingelse for en opholdstilladelse, i givet fald skal gøres gældende over for det herboende barn, afgøres ikke af udlændingeadministrationen efter udlændingeloven, men af de sociale myndigheder efter bistandsloven.

Spm. nr. S 231

Til *justitsministeren* (26/11 91) af:

Tom Behnke (FP):

»Vil ministeren kommentere forskellen mellem sanktioner for to forseelser, henholdsvis groft uagtsomt manddrab og telefonchikane, omtalt i Politiken den 13. og 14. november 1991?«

Begrundelse

I Politiken er følgende forseelser omtalt henholdsvis den 13. og den 14. oktober 1991:

a. En mand kører 97 km i timen i bymæssig bebyggelse (hastighedsbegrænsning: 50 km i timen). Han påkører og dræber en 18-årig pige. Dom: Bøde på 6.000 kr., ingen hæfte- eller fængselsstraf, ingen frakendelse af førerretten.

b. En mand ringer til Janni Spies og giver udtryk for, at han elsker hende, at hun er en

[Tom Behnke]

bordelmutter, osv. Dom: 15 dages frihedsberøvelse.

Det er efter spørgerens mening på tide, at vi får afpasset hele det strafferetlige system efter 1991-forhold og sørger for, at befolkningen har blot et minimum af forståelse for de sanktioner, som domstolene strør om sig med.

Af ovennævnte eksempler ses det tydeligt, at groft uagtsomt manddrab giver en lille bøde, mens en telefonchikane straks giver frihedsberøvelse. Der er ganske enkelt ikke sammenhæng mellem sanktionerne.

Svar (9/12 91):

Justitsministeren (Engell):

Som udgangspunkt er det ikke strafbart at krænke nogens fred ved forulempende telefoniske henvendelser, men den forurettede kan anmode politiet om, at der gives en advarsel til den forulempende person. Hvis den pågældende trods forud af politiet givet advarsel fortsætter med at forulempe forurettede, kan han straffes i henhold til straffelovens § 265. Straffen er bøde eller hæfte eller under skærpende omstændigheder fængsel indtil 6 måneder.

Straffen for uagtsomt manddrab i henhold til straffelovens § 241 er hæfte eller bøde, under skærpende omstændigheder fængsel indtil 4 år. Justitsministeren har imidlertid den 30. oktober 1991 fremsat forslag til lov om ændring af straffeloven m.v. (L 84), hvorefter normalstrafferammen i § 241 foreslås ændret til også at omfatte fængsel i indtil 4 måneder, samtidig med at strafmaksimum på 4 års fængsel under skærpende omstændigheder opretholdes.

I hvert fald efter den foreslåede ændring af § 241 er det klart, at uagtsomt manddrab i almindelighed må bedømmes som en væsentlig grovere forbrydelse end overtrædelse af et polititilhold i henhold til § 265.

Det er overladt til domstolene at foretage strafudmålingen i de enkelte sager under hensyn til de konkrete omstændigheder. Der skal herunder tages hensyn til den enkelte lovovertrædelses grovhed og til oplysninger om gerningsmandens person. Af principielle grunde har jeg ikke mulighed for at udtale mig om domstolenes behandling af enkeltsager.

Spm. nr. S 234

Til *justitsministeren* (28/11 91) af:

Taanquist (S):

»Vil ministeren oplyse, i hvor mange tilfælde ministeren er bekendt med, at asylsøgere, så snart de har fået asyl, rejser tilbage til det land, de er flygtet fra, og i hvor mange tilfælde dette har givet udlændingemyndighederne anledning til at overveje, om forudsætningerne for opholdstilladelse fortsat er til stede?«

Begrundelse

I spørgsmål nr. S 877 af 15. august 1991 anmodes ministeren om at bekræfte eller afkræfte påstanden om, at mange flygtninge, som søger asyl, lige så snart de har opnået dette, i mange tilfælde rejser på sommerferie i 2-3 måneder i det land, som de er flygtet fra.

Denne påstand, der er fremført af et folketingsmedlem i et læserbrev, ses ikke at være afkræftet i ministerens svar af 2. september 1991, og det ønskes derfor oplyst, hvor mange sådanne tilfælde ministeren er bekendt med, og i hvor mange tilfælde dette har givet udlændingemyndighederne anledning til at overveje, om forudsætningerne for en opholdstilladelse fortsat er til stede.

Det understreges, at det kun drejer sig om mennesker, der rejser tilbage, lige så snart de har opnået asyl.

Svar (13/12 1991):

Justitsministeren (Engell):

Direktoratet for Udlændinge har oplyst, at man ikke er i besiddelse af statistisk materiale, der kan danne grundlag for besvarelse af spørgsmålet.

Direktoratet for Udlændinge har imidlertid samtidig oplyst, at man ikke umiddelbart har erindring om tilfælde, hvor direktoratet i de senere år er blevet bekendt med, at en flygtning umiddelbart efter opnåelse af flygtningestatus i Danmark har aflagt besøg i hjemlandet.

Direktoratet for Udlændinge har endvidere tilkendegivet, at såfremt det kommer i besiddelse af oplysninger om en sådan rejse til hjemlandet, vil den pågældendes sag blive taget op og undersøgt med henblik på en stillingtagen til, om rejsen skal have konsekvenser for den pågældendes fortsatte opholdstilladelse

[Justitsministeren]

som flygtning i Danmark. Jeg kan herved hen- vise til min besvarelse af spørgsmål nr. S 877 af 15. august 1991 fra spørgeren.

Det tilføjes, at oplysningerne i min besvarel- se den 26. september 1991 af spørgsmål nr. 245 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del – bilag 483) vedrørte personer, som havde opholdt sig i Danmark igennem længere tid, typisk siden 1985-86.

Spm. nr. S 235

Til *finansministeren* (28/11 91) af:

Mimi Jakobsen (CD):

»Hvor stort er afkastet i 1991 fra Den Soci- ale Pensionsfond, og hvorledes anvendes det?«

Begrundelse

Der tiltrænges en lettilgængelig, kort frem- stilling af disse forhold til brug i den offentlige debat for at aflive myterne om, at pensionister- ne ikke er blevet tilgodeset i overensstemmelse med fondens bestemmelser.

Svar (12/12 91):

Finansministeren (Henning Dyremose):

Den Sociale Pensionsfonds afkast skal ifølge loven bruges til forbedringer for pensionister. Siden 1978 er der gennemført en række så- danne forbedringer finansieret under henvis- ning til Den Sociale Pensionsfond:

- I 1978 besluttedes
 - indregning af 1/3 af pensionstillægget i grundbeløbet,
 - forhøjelse af pensionstillæg,
 - særlig pensionsforhøjelse for ægtepar samt
 - indførelse af boligydelsen.

I 1983 indførtes varmhjælpsordningen for pensionister, og i 1984 gennemførtes førtids- pensionsreformen, hvor bl.a. laveste invalide- pension blev forhøjet betydeligt og det skatte- fri førtidsbeløb indført. Endelig blev delpen- sionen indført i 1987.

Udgifterne ved disse forbedringer i 1991 fremgår af tabel 1 nedenfor.

Tabel 1. Udgifter til forbedringer samt udbeta- linger fra fonden 1991

Mia. kr. pr. år	1991
Boligyldelse	2,1

Forbedringer i øvrigt, besluttet i 1978	2,5
Varmetillæg	0,7
Førtidspensionsreform	0,9
Delpension	0,3
<hr/>	
Udgifter i alt	6,5
Udbetalinger fra Den Sociale Pensionsfond . .	1,5
<hr/>	
Statslige merudgifter, som ikke er finansieret af Den Sociale Pensionsfond	5,0

Disse forbedringer (som det fremgår af ta- bellen) koster hvert eneste år et beløb, som sta- ten udreder. I 1991 drejer det sig om ca. 6,5 mia. kr.

Af afkastet fra Den Sociale Pensionsfond overføres 1,45 mia. kr. i 1991 til staten til delvis dækning af udgifterne til de nævnte forbedrin- ger.

Den Sociale Pensionsfond har i 1991 en for- mue i obligationer m.v. på ca. 125 mia. kr., som giver et afkast på 13,65 mia. kr. Heraf går 4,3 mia. kr. til realrenteafgift, og 1,45 mia. kr. over- føres som nævnt til delvis dækning af udgifterne til forbedringerne. De resterende 7,9 mia. kr. forbliver i Den Sociale Pensionsfond, for at den kan opretholde sin realværdi.

Hvis man overførte hele det beløb på 6,5 mia. kr., som svarer til de gennemførte forbed- ringer, ville der kun være 2,85 mia. kr. tilbage. Det ville langtfra være tilstrækkeligt til at op- retholde fondens realværdi og udvikling i takt med stigningen i udgifterne til forbedringerne.

Den Sociale Pensionsfond kan således ikke fremover finansiere de mange forbedringer, som er gennemført i fondens navn. Staten skal under alle omstændigheder afholde de betyde- lige merudgifter til forbedringerne i lighed med de øvrige pensionsudgifter.

I hvert af årene 1979–1991 er der blevet overført mindre fra fonden til Socialministeriet end svarende til forbedringerne. Tilsammen udgør denne forskel omkring 45 mia. kr., det vil sige, at forbedringerne i den forløbne perio- de har kostet staten 45 mia. kr. mere, end fon- den har udredt. Fondens selvstændige formue burde modregnes dette beløb og herefter snarere udgøre 85 mia. kr. Denne formue er selv- sagt slet ikke tilstrækkelig til, at afkastet på længere sigt kan dække de årlige merudgifter på 6,5 mia. kr.

Alt i alt er der således fuldt ud disponeret over hele Den Sociale Pensionsfond ved de gennemførte pensionsforbedringer – godt og vel endda.

Spm. nr. S 244

Til *landbrugsministeren* (28/11 91) af:

Holger Graversen (S):

»Vil ministeren redegøre for de nye EF-bestemmelser vedrørende slagtehus og eksportautorisation og begrunde disse tilsyneladende bureaukratiske stramninger af bl.a. bygnings- og veterinære krav, der kan medføre lukning af mange mindre, private slagtehus i Danmark, og endvidere oplyse, om Danmark har godkendt de nye regler (direktiver) og hvornår?«

Begrundelse

Danmark er kendt for at have betryggende sundhedsmæssige regler på levnedsmiddel-/veterinærområdet, hvorfor de skærpede EF-krav minder om »skrivebordsarbejde«.

Gennem mit lokalkendskab til et velfungerende privat slagtehus ved jeg, at de nye EF-krav vil kræve så store ekstra udgifter til dyrlægetilsyn, specielle baderum, kontorforhold m.v., at denne lokale arbejdsplads og mange lignende i Danmark kan blive nødt til at lukke.

Svar (10/12 91):

Landbrugsministeren (Tørnæs):

Spørgsmålet vedrører det reviderede ferskkødsdirektiv, direktiv 64/433/EØF, som revideret ved direktiv 91/497/EØF.

Direktivet fastsætter kravene til slagterivirksomheder, der skal foretage slagtning og opskæring af kød af kvæg, svin, får, geder samt hovdyr.

Realiseringen af det indre marked betyder, at sondringen mellem hjemmemarked og EF-marked principielt forsvinder, og levnedsmidler, der produceres i ét medlemsland, vil som udgangspunkt frit kunne afsættes i de andre medlemslande. For at beskytte den offentlige sundhed og sikre lige konkurrencevilkår er det derfor nødvendigt at fastsætte ensartede veterinærhygiejniske regler for al animalsk produktion i Fællesskabet. Hensigten med ferskkødsdirektivet er at fastsætte sådanne regler for slagtning og opskæring af kød.

Ferskkødsdirektivet fastlægger disse regler, der med nogle tilpasninger er en videreførelse af de regler, der i en årrække har været gældende for virksomheder, der har været autoriseret til produktion til omsætning i hele EF.

Under hensyn til, at en række mindre virksomheder med en begrænset produktion vanskeligt vil kunne leve op til direktivets krav til virksomhedsindretning m.v., blev der fastlagt lempeligere regler for virksomheder med en begrænset produktion, som kun leverer til det lokale marked.

Det er Veterinærdirektoratets vurdering, at de nævnte regler kun vil medføre behov for begrænsede indretningsmæssige ændringer i de virksomheder, der fremover vil blive autoriseret efter reglerne for små virksomheder.

For de større virksomheders vedkommende forventes der i mange tilfælde at blive tale om en række ændringer, bl.a. i forbindelse med indretningen af produktionslokaler og kølerum, forbedrede afløbsforhold, personalerum og lignende. Endvidere vil der blive tale om en øget tilsynsfrekvens. De nævnte foranstaltninger sigter på at sikre en god produktionshygiejne og ordnede forhold for virksomhedernes personale. De nævnte krav skal ses i sammenhæng med, at virksomhederne fremover vil være autoriseret til at producere til hele EF-markedet.

Reglerne har til formål bl.a. at sikre en god produktionshygiejne og ordnede bade- og omklædningsforhold for slagteriarbejderne og det tilknyttede veterinærkontrolpersonale.

Jeg er imidlertid opmærksom på, at de nævnte ændringer vil påføre de berørte virksomheder en række omkostninger. Jeg har derfor støttet fastsættelsen af en overgangsperiode indtil 1. januar 1996. Jeg er endvidere indstillet på, at administrationen af reglerne skal tilrettelægges således, at der med respekt af direktivets bestemmelser påføres virksomhederne så få udgifter som muligt. Jeg kan i den forbindelse oplyse, at der er nedsat en arbejdsgruppe under Veterinærdirektoratet med deltagelse af de berørte brancheorganisationer med henblik på at drøfte den praktiske gennemførelse af de nye regler i ferskkødsdirektivet.

Jeg kan afslutningsvis oplyse, at direktivet med dansk tilslutning blev vedtaget den 29. juli 1991.

Spm. nr. S 245

Til *justitsministeren* (29/11 91) af:

Ole Espersen (S):

[Ole Espersen]

»Hvorfor har regeringen ikke for længst foreslået udlændingeloven ændret således, at den mulighed, som indvandrere har for at fragå deres løfter om at understøtte familiesammenførte forældre i situationer, hvor indvandrerer f.eks. overfører sin formue til den øvrige familie, fjernes?«

Begrundelse

Justitsministeren giver udtryk for, at dette hul i lovgivningen snarest bør stoppes. Efter socialministerens udtalelser har regeringen imidlertid kendt hullet længe uden at foretage sig noget – med det resultat, at mange nu finder, at indvandrerne alt for længe har haft en bedre stilling end danske statsborgere.

Svar (12/12 91):

Justitsministeren (Engell):

Socialministeriet har oplyst, at der i den seneste tid har været en ikke uvæsentlig stigning i antallet af sager, hvor der søges om dispensation fra en garantierklæring, og hvor garanten ikke har nogen aktuel forsørgelsesevne.

Jeg har i mit oplæg til en ny udlændingepolitik udtrykkelig henvist til behovet for at se nærmere på reglerne om familiesammenføring af forældre. Jeg kan f.eks. henvise til oplægget side 64, hvor det bl.a. anføres, at det kan forekomme stødende, hvis man kan udnytte det gode sociale system, vi har opbygget her i Danmark, til at skaffe forældre hertil, som straks ved ankomsten hertil eller meget hurtigt derefter skal forsørges af det offentlige, og at det derfor i det mindste bør kræves, at de herboende børn reelt påtager sig forsørgelse af forældre, de ønsker hertil. Jeg håber, at der kan etableres et flertal i Folketinget for de nødvendige ændringer.

Spm. nr. S 249

Til *undervisnings- og forskningsministeren* (29/11 91) af:

Qvist Jørgensen (S):

»Vil ministeren overveje at arbejde på at oprette et dansk skolemuseum med permanente og vekslende udstillinger om den historiske udvikling i den danske folkeskole, dens pædagogik og dens fysiske rammer?«

Begrundelse

I rækken af danske museer er den danske folkeskole, dens pædagogiske udvikling og dens fysiske rammer indtil nu ikke blevet repræsenteret permanent, hvorimod der i lokalhistorisk regi m.v. har kunnet findes enkelte periodiske skoleudstillinger.

Det er spørgerens opfattelse, at denne mangel bør afhjælpes snarest muligt, og at et dansk skolemuseum bør kunne oprettes i et samarbejde mellem staten og en eller flere amtskommuner og primærkommuner i en af de folkeskoler, der er blevet nedlagt i løbet af de seneste år.

Svar (11/12 91):

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg finder personligt tanken om et dansk skolemuseum spændende og vil give projektet min fulde moralske støtte.

I disse sparetider finder jeg dog ikke, at Undervisningsministeriet af de ordinære rammer kan afse midler til driften. Derimod vil jeg gerne være med til, at vi af f.eks. tipsmidlerne giver et mindre tilskud.

Spm. nr. S 250

Til *justitsministeren* (29/11 91) af:

Bente Juncker (CD):

»Er ministeren enig i, at der ud over behovet for strengere og hurtigere straffe også i høj grad er brug for en styrkelse af det politimæssige efterforskningsarbejde specielt i sager, der vedrører indbrud i private husstande?«

Begrundelse

Det er almindeligt kendt, at den begrænsede politimæssige efterforskning af indbrud i private husstande er med til at underminere borgerens tillid til vort retssystem. Efterforskningen opgives ofte, så der ikke rejses tiltale selv i tilfælde, hvor der må siges at være kraftig mistanke til en person.

Har en familie f.eks. været udsat for indbrud tre gange på ét år og tyvekoster fra to af de pågældende indbrud er fundet hos samme person, uden at der er blevet rejst tiltale, er det forståeligt, at tilliden til politi og retsvæsen an-

[Bente Juncker]

fægtes. Forklaringen på tilstedeværelsen af de nævnte tyvekoster har været, at de stammede fra »ukendt mand på et værtshus«.

I Ugebladet, Hørsholm og Karlebo Kommune, den 27. november 1991, citeres politiasessor Vibeke Thorkil-Jensen, Københavns Politi, for følgende vedrørende den konkrete sag: »Når vi ingen håndfaste beviser har, kan folk have nok så dårlig hukommelse, uden at vi kan gøre noget ved det. Og i dette tilfælde faldt sagen på grund af bevisets stilling. Vi ville aldrig kunne få den unge mand dømt, og derfor er det formålsløst at rejse tiltale.«

Hvis denne indstilling er retningsgivende, kan man med føje spørge, hvilken forbrydelse der overhovedet kan opklares, medmindre en person tages på fersk gerning.

Svar (12/12 91):

Justitsministeren (Engell):

Justitsministeriet har indhentet en udtalelse fra politidirektøren i København vedrørende den konkrete sag, der nævnes i begrundelsen for spørgsmålet.

Politidirektøren har bl.a. anført, at ved anmeldelse om indbrud i villaer tager politiet ud til indbrudsstedet for at søge efter tekniske spor (fingeraftryk, fodspor, trykmærker efter indbrudsværktøj m.v.). Endvidere afhøres anmelderen og eventuelle vidner.

I den sag, der er omtalt i begrundelsen for spørgsmålet, blev en person varetægtsfængslet og sigtet for to tyverier i en villa i Hørsholm. Hos den sigtede var der fundet koster fra begge indbrud. Den sigtede nægtede tyveri, men erkendte hæleri, idet han angav at have købt tingene af en mand, som han nægtede at oplyse navnet på. Da der i øvrigt ikke forelå beviser for tyveri såsom vidneforklaringer eller tekniske spor, blev sigtelsen for tyveri opgivet på grund af bevisets stilling, jf. retsplejelovens § 723, stk. 4, jf. stk. 1. I stedet er der rejst sigtelse for hæleri med hensyn til de fundne effekter.

Den politiassessor, der har udtalt sig om den konkrete sag til Ugebladet, Hørsholm og Karlebo Kommune, har ifølge politidirektøren alene givet udtryk for, at såfremt anklagemyndigheden ikke er i stand til at bevise, at en given person har begået en given kriminel handling, skal der ikke rejses tiltale mod den pågældende. Politidirektøren har understreget, at dette ikke kan tages til indtægt for en nega-

tiv eller opgivende indstilling. Svaret var alene et udtryk for, hvorledes bevisvurderingen finder sted, og således også et udtryk for, hvorledes anklagemyndighedens arbejdsvilkår efter retsplejelovens ordning er.

Politidirektøren finder ikke, at udfaldet af en konkret sag kan tages til indtægt for, at der i høj grad er brug for en styrkelse af det politimæssige efterforskningsarbejde specielt i sager, der vedrører indbrud i private husstande.

Politidirektøren har i øvrigt påpeget, at Københavns politi anvender betydelige ressourcer til kriminalpræventivt arbejde, der i relation til indbrud omfatter nabohjælp og målrettet indsats i lokalområder, der i særlig grad er belastet af indbrud.

Jeg må af principielle grunde afstå fra at udtale mig om den konkrete sag.

Mere generelt kan jeg imidlertid oplyse, at jeg er helt enig i, at det er af stor betydning, at politiet og det øvrige retsvæsen gør alt, hvad der er muligt, for at bekæmpe de mange strafelovsovertrædelser, herunder indbrudstyverierne. Politiet yder i dag en stor indsats såvel i kriminalpræventivt øjemed som med hensyn til efterforskning og opklaring af forbrydelser. Både i forbindelse med de kriminalpræventive kampagner bl.a. vedrørende nabohjælp og mærkning af løsøre og politiets efterforskningsmæssige indsats finder jeg, at politiet har opnået en række meget gode resultater, og jeg har tillid til, at dette gode arbejde vil kunne fortsættes.

Spm. nr. S 251

Til *arbejdsministeren* (29/11 91) af:

Tommy Dinesen (SF):

»Vil ministeren redegøre for grunden til, at en sammenskrivning af arbejdsmiljøregler, som skulle bruges til en kampagne for bedre arbejdsmiljø for fjerkræslagterne, og som er sammenskrevet af Arbejdstilsynet, arbejdsgivere og arbejdstagere i Vejle Amt samt en repræsentant for direktoratet og udarbejdet som manual, er blevet stoppet af Arbejdstilsynets direktør?«

Begrundelse

Det er oplyst, at arbejdet er blevet stoppet, fordi det skulle være i uoverensstemmelse med loven.

[Tommy Dinesen]

Dette forekommer lidt uforståeligt, al den stund Arbejdstilsynet har haft en mand fra direktoratet med i arbejdet. Dertil kommer, at der ikke er tale om udarbejdelse af nye regler, men om en sammenskrivning af regler, der allerede eksisterer.

Det forekommer også besynderligt, at arbejdet bliver stoppet, når arbejdsgiversiden har været med i arbejdet og ikke har anset reglerne for ulovlige og protesteret imod dem.

Svar (10/12 91):

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Arbejdstilsynets fjerkræslagteriprojekt er et forsøg på i et praktisk samarbejde mellem Arbejdstilsynet og branchens faglige organisationer at opnå et ensartet og højere niveau for arbejdsmiljøet på fjerkræslagterierne.

Til brug for en besøgsgruppe, der består af repræsentanter for de faglige organisationer på området, og som skulle besøge en række danske fjerkræslagterier i arbejdsmiljøjemed, gav Arbejdstilsynet over for de deltagende faglige organisationer i projektet tilsagn om at udarbejde en manual, der skulle dække den relevante arbejdsmiljølovgivning, AT-meddelelser, cirkulærer samt en eventuel administrativ praksis på området.

Af spørgsmålet får man det indtryk, at en sammenskrivning af arbejdsmiljøregler på fjerkræslagteriområdet skulle ske i samarbejde med arbejdsmarkedets parter. Jeg kan oplyse, at der ikke på noget tidspunkt har deltaget repræsentanter for parterne i udarbejdelsen af udkast til manual. Udkast til manual blev alene udarbejdet af Arbejdstilsynet.

Under hensyn til, at manualen nærmest er udformet som et brancheregulativ og derfor ikke falder inden for Arbejdstilsynets nuværende regel- og informationssystem, besluttede direktoratet, at manualen ikke skulle udleveres til besøgsgruppen.

I stedet blev der til besøgsgruppen og det styrende fjerkræudvalg udleveret en besøgsrapport med stikord med henvisning til relevant arbejdsmiljølovgivning, vedlagt alt relevant materiale (bekendtgørelser, AT-meddelelser samt branchevejledninger om fjerkræslagterier udarbejdet af Branchesikkerhedsråd, nr. 9).

Det udleverede materiale, som er dækkende for Arbejdstilsynets praksis generelt og også

for fjerkræslagterierne, giver et godt grundlag for besøgsgruppens gennemgang af fjerkræslagteriernes arbejdsmiljø.

Jeg kan endvidere oplyse, at parterne på et møde i det styrende fjerkræudvalg primo november 1991 blev enige om, at den endelige besøgsplan skulle fastlægges i løbet af december måned i år. Jeg finder således ingen grund til at fremskynde projektet yderligere.

Spm. nr. S 252

Til *arbejdsministeren* (29/11 91) af:

Tommy Dinesen (SF):

»Såfremt ministeren, jf. spørgsmål nr. S 251, anser arbejdsdirektørens reaktion for rigtig og i overensstemmelse med arbejdsmiljøloven, vil ministeren da tage initiativ til, at der straks bliver nedsat en arbejdsgruppe i overensstemmelse med loven bl.a. med repræsentanter for arbejdsgivere og arbejdstagere med henblik på omgående at få arbejdet sat i gang med et regelsæt, der kan imødekomme de arbejdsmiljøkrav, arbejderne på fjerkræslagterierne har krav på?«

Begrundelse

Da arbejdet med at få forbedret arbejdsmiljøet på fjerkræslagterierne har været langt fremme og der faktisk er udarbejdet materiale, der kan ligge til grund for forbedringer, er det rimeligt at forvente, at ministeren vil tage initiativet til, at arbejdet ikke stoppes, men tværtimod fremskyndes mest muligt.

Svar (10/12 91):

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Jeg vil gerne henvise til besvarelsen af spørgsmål S 251, idet jeg allerede dér bemærkede, at det eksisterende regelgrundlag, som blev udleveret til besøgsgruppen, kan danne grundlag for den ønskede forbedring af arbejdsmiljøet på fjerkræområdet. Jeg mener således ikke, at der på nuværende tidspunkt er grund til at iværksætte nye arbejdsgrupper.

Skulle fjerkræprojektets forløb imidlertid vise, at der er behov for en præcisering af regelgrundlaget, eller at der er yderligere behov for beskrivelse af Arbejdstilsynets praksis i form af AT-meddelelser eller AT-cirkulære, vil der selvfølgelig fra Arbejdstilsynets side blive taget initiativ til udarbejdelse heraf.

Spm. nr. S 255

Til *arbejdsministeren* (29/11 91) af:

Poul Nødgaard (FP):

»Vil ministeren oplyse, om regeringen i det foreliggende lovarbejde med ændringer af dagpengesystemet agter at ændre lovgivningen om a-kasser således, at det bliver muligt for personer, der er A-skatteydere og samtidig enten er ansat i ægtefællens virksomhed på halv tid eller er selvstændige på halv tid, at være medlem af en statsanerkendt arbejdsløshedskasse?«

Begrundelse

Den eksisterende lovgivning på området bevirker, at mange personer, der er fast tilknyttet arbejdsmarkedet og befinder sig i risiko for ledighed, ikke kan være medlem af en a-kasse, og dette til trods for at de samme personer gennem skattebilletten bidrager til en væsentlig del af finansieringen af dagpengesystemet.

Svar (10/12 91):

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

De gældende regler om arbejdsløshedsforsikring er baseret på personer, der enten har lønarbejde eller selvstændig virksomhed som deres forsikringsgrundlag.

En person, der både har lønarbejde og driver selvstændig virksomhed, f.eks. ved beskæftigelse i ægtefællens virksomhed, kan ikke forsikre sig mod tabet af begge beskæftigelser.

Disse personer må derfor vælge enten at søge optagelse i en arbejdsløshedskasse for lønmodtagere, hvilket – ved deltidsforsikring – forudsætter mindst 150 timers beskæftigelse inden for en periode på 10 uger, eller at søge optagelse i en arbejdsløshedskasse for selvstændige erhvervsdrivende, hvilket forudsætter drift af selvstændig virksomhed i væsentligt omfang. I nogle tilfælde vil ingen af betingelserne være opfyldt.

I Arbejdsministeriets betænkning nr. 1149 om reform af reglerne om arbejdsløshedsforsikring af selvstændige erhvervsdrivende pegede et flertal i udvalget på behovet for en kombinationsforsikring for personer, der har base-ret deres indtægt på stort set lige dele lønarbejde og selvstændig virksomhed.

Betænkningen blev ved lov nr. 364 af 7. juni 1989 fulgt op af en række ændringer i arbejdsløshedsforsikringslovens særregler for selvstændige. Der blev herunder i lovens § 45 indsat en bemyndigelse til, at direktøren for arbejdsløshedsforsikringen efter forhandling med Landsarbejdsmålsrådet kan fastsætte regler om ret til fuldtidsforsikring for personer, som samtidig er beskæftiget med både lønarbejde og mere end midlertidig udøvelse af selvstændig virksomhed.

Der er således allerede nu en hjemmel i loven til administrativt at fastsætte regler med henblik på løsning af det problem, der nævnes i spørgsmålet.

Under det nævnte lovforslags behandling i Folketinget oplyste den daværende arbejdsminister, at bemyndigelsen kun vil blive anvendt, i det omfang der kan udarbejdes regler, som vil være enkle at administrere, og at en arbejdsgruppe med deltagelse af arbejdsmarkedets parter skulle arbejde videre med oplægget til en kombinationsforsikring.

Arbejdsgruppen har afgivet en rapport med forskellige modeller til en kombinationsforsikring. Der var ikke enighed i arbejdsgruppen.

Rapporten har været sendt til høring hos en række organisationer m.v.

Jeg tror ikke, at en kombinationsforsikring, der omfatter alle tænkelige situationer, vil kunne gennemføres uden at medføre en yderligere komplicering af regelsættet og et administrativt merarbejde.

Spørgsmålet om eventuel indførelse af kombinationsforsikring overvejes – med udgangspunkt i rapporten og de indkomne høringssvar – for tiden i Arbejdsministeriet. Overvejelserne, der påregnes afsluttet i løbet af nogle måneder, tager sigte på at vurdere, hvorvidt det vil være muligt at udarbejde relativt enkle, administrerbare regler for en kombinationsforsikring i en begrænset form.

Spm. nr. S 258

Til *boligministeren* (2/12 91) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Vil ministeren oplyse, om han finder, at ministeriets ansvarlige embedsmænd loyalt har informeret ham om de kaotiske tilstande i Ungbo, og i bekræftende fald oplyse, på hvilken måde og hvornår ministeren er blevet ori-

[Kirsten Jacobsen]

enteret, eller i benægtende fald oplyse, om ministeren finder, at hans embedsmænd har tilsidesat deres tjenstlige forpligtelser, og om ministeren vil iværksætte suspension, disciplinærforfølgning eller andre foranstaltninger over for de pågældende tjenestemænd?»

Begrundelse

I Ungboskandalen er det nu oplyst, at Boligministeriet »af frygt for de politiske konsekvenser« i årevis holdt hånden over den socialdemokratiske pamperorganisation. Gang på gang ignorerede ministeriet kraftige overskridelser på Ungbos budgetter, og selv ikke advarsler fra f.eks. Nysteds socialdemokratiske borgmester, Leo Thorsen, gjorde indtryk på ministeriet, der tværtimod henstillede til Nysted Kommune ikke at tage skridt til at likvidere et byggeprojekt, fordi det efter ministeriets mening »ville føre til en lavine af konkurser«, ligesom ministeriet frygtede eventuelle politiske konsekvenser.

Svar (10/12 91):

Boligministeren (Svend Erik Hovmand):

Indledningsvis vil jeg gerne fastslå, som det er fremgået af mine henvendelser til Folketingets Boligudvalg og af pressen, at jeg allerede har sat et undersøgelsesarbejde i gang for at få klarlagt alle relevante forhold vedrørende Ungbosagen hurtigst muligt, herunder også i ministeriet og styrelsen. Jeg har i øvrigt også allerede meddelt, at jeg ønsker at drage de nødvendige konsekvenser, herunder også at rejse sager, hvis der er et sagligt belæg herfor.

Herudover vil jeg gerne gøre det helt klart, at Landsforeningen Ungbo ikke var og aldrig har været et godkendt almennyttigt boligselskab. Landsforeningen Ungbo som sådan har derfor heller ikke været undergivet de tilsyns- og kontrolbestemmelser, der er fastsat for almennyttige boligselskabers virksomhed. Det betyder, at ministeriet, herunder Bygge- og Boligstyrelsen, ikke har skullet og heller ikke kunnet føre tilsyn med Landsforeningen Ungbo. Ministeriet har således ikke haft nogen tilsynbeføjelser over for Landsforeningen Ungbo og har derfor heller ikke haft indseende med foreningens økonomiske forhold.

Landsforeningen Ungbo har været forretningsfører (administrator) for flere selvejende

ungdomsboliginstitutioner samt hybler og integrerede ungdomsboliger i almennyttige bebyggelser. Det er disse selvejende ungdomsboliginstitutioner m.v., der er fastsat tilsynsregler for, ikke for Landsforeningen Ungbo.

I min fremsendelse den 29. november 1991 til Folketingets Boligudvalg af Bygge- og Boligstyrelsens notat om tilrettelæggelse af tilsyn med offentligt støttede ungdomsboliger er der nærmere redegjort for de gældende regler.

Som det fremgår heraf, er tilsynet med de lokale ungdomsboliginstitutioner uddelegeret til kommunalbestyrelserne. Det er således pålagt kommunalbestyrelserne for så vidt angår de bebyggelser, der er i drift, at indberette kritisable forhold, jf. Boligstyrelsens bekendtgørelse nr. 179 af 16. marts 1988.

Ved udøvelsen af det kommunale tilsyn må kommunalbestyrelsen tage udgangspunkt i den til årsregnskabet knyttede revisionsprotokol. En af betingelserne for kommunalbestyrelsens reaktionsmuligheder vil her være, at revisor har fremsat kritiske bemærkninger til regnskabsmaterialet eller forretningsgangen.

For så vidt angår opførelsen af nye ungdomsboliger er der også her primært tale om et kommunalt tilsyn. Det er kommunalbestyrelsen, der som altovervejende udgangspunkt har kompetencen til at godkende byggeregnskabet. Kun i særlige tilfælde, f.eks. hvor der er tale om større overskridelser, er kompetencen tillagt Bygge- og Boligstyrelsen. I disse tilfælde har styrelsen været meget tilbageholdende med at godkende overskridelser og altid kun, når kommunalbestyrelsens anbefaling forelå. I nogle tilfælde har styrelsen kun kunnet godkende en mindre anskaffelsessum end den af kommunen godkendte.

Jeg har fundet det rigtigt at få slået disse forhold fast.

Som nævnt har jeg bedt såvel Kammeradvokaten som statsrevisorerne – gennem Rigsrevisionen – om at foretage en undersøgelse. Ligeledes har Fremskridtspartiets advokat indgivet politianmeldelse i Ungbosagen.

Jeg ønsker alt op på bordet. Det er efter min opfattelse meget vigtigt, at bedømmelsen af Ungbosagen kan ske på et relevant og sagligt grundlag.

Sluttelig skal jeg henvise til mine besvarelser samt Bygge- og Boligstyrelsens redegørelser om konkrete sager i Folketingets Boligudvalg.

Spm. nr. S 259

Til *boligministeren* (2/12 91) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Finder ministeren, at Boligministeriets embedsmænd samvittighedsfuldt har overholdt de regler, der gælder for deres ansættelse i forbindelse med ministeriets behandling af Ungboscandalen, eller mener ministeren, at der er grundlag for at indlede disciplinær undersøgelse mod en eller flere af ministerens medarbejdere i Boligministeriet?«

Begrundelse

(Som til spm. nr. S 258).

Svar (10/12 91):

Boligministeren (Svend Erik Hovmand):

Der henvises til svaret på spørgsmål nr. S 258.

Spm. nr. S 262

Til *skatteministeren* (3/12 91) af:

Ole Donner (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvilke konsekvenser forslaget om momsforhøjelsen vil få for selvstændige erhvervsdrivende med under tre ansatte og et ambigrundlag på under 240.000 kr., der ikke har betalt det særlige arbejdsmarkedsbidrag?«

Begrundelse

I svaret bedes fremsendt de konsekvensberegninger i forbindelse med forslaget om momsforhøjelse, som regeringen har foretaget for at belyse forholdene for selvstændige erhvervsdrivende med under tre ansatte og et ambigrundlag på under 240.000 kr., der ikke har betalt det særlige arbejdsmarkedsbidrag.

Svar (12/12 91):

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Den foreslåede tillægsmoms på 3 pct. (L 123) modsvarer ophævelsen af arbejdsmarkedsbidraget på 2,5 pct., idet der svares moms af arbejdsmarkedsbidraget. Da momsen og arbejdsmarkedsbidraget påvirker varepriserne ensartet, vil omlægningen være neutral over for konkurrenceforholdet mellem store og små virksomheder.

I arbejdsmarkedsbidragsloven findes en bestemmelse om, at personligt ejede virksomheder ydes et årligt fradrag i bidraget på 6.000 kr. Fradraget reduceres med 2.000 kr. for hver ansat og bortfalder således for virksomheder med tre eller flere ansatte. Virksomheder med et ambigrundlag på under 240.000 kr. og mindre end tre ansatte betaler derfor ikke bidrag. Fradraget kan ikke overstige 2,5 pct. af grundlaget for arbejdsmarkedsbidraget, der svarer til momsgrundlaget for momspligtige virksomheder.

Denne ordning afskaffes, men erstattes af en tilsvarende ordning (L 125), hvorefter selvstændige, der driver virksomhed, som i overvejende grad består af afsætning af momspligtige varer og ydelser, kan få en godtgørelse på 6.000 kr. fra staten. Godtgørelsen aftrappes med antallet af ansatte og bortfalder i lighed med moderationsordningen i arbejdsmarkedsbidragsloven for virksomheder med tre eller flere ansatte. Godtgørelsen kan heller ikke overstige 2,5 pct. af et grundlag, der ligger tæt på momsgrundlaget.

Selvstændige, der driver ikkemomspligtig virksomhed, vil dog ikke få godtgørelse, hvilket der er taget hensyn til ved fastlæggelsen af beregningsgrundlaget for lønsumsafgiften (L 124). Langt hovedparten af de momsfri virksomheder skal betale lønsumsafgift efter et reduceret beregningsgrundlag, der omfatter virksomhedens samlede lønsum med tillæg af 45 pct., men ekskl. værdien af den selvstændiges egen arbejdsindsats.

Det skønnes, at der i dag er ca. 375.000 selvstændige virksomheder med under tre ansatte. Heraf får ca. 60.000 virksomheder i et givet år udbetalt negativt arbejdsmarkedsbidrag. De resterende ca. 315.000 virksomheder får reduceret deres arbejdsmarkedsbidragsbetaling på grund af moderationsordningen. Heraf slipper ca. 225.000 helt for at betale arbejdsmarkedsbidrag.

De afgiftsmæssige og konkurrencemæssige forhold vil være uændrede for de mindre virksomheder efter omlægningen fra arbejdsmarkedsbidrag til tillægsmoms. Omlægningen medfører således ikke nogen forøget konkursrisiko hverken for små eller store virksomheder.

Spm. nr. S 263

Til *skatteministeren* (3/12 91) af:

Ole Donner (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvilke initiativer regeringens vil tage for at undgå, at de selvstændige erhvervsdrivende, der ikke har betalt det særlige arbejdsmarkedsbidrag, og som ved forhøjelsen af moms bliver ramt af en ekstra omkostning på 3 pct., vil gå konkurs?«

(Besvaret sammen med spm. nr. S 262).

Spm. nr. S 264

Til *skatteministeren* (3/12 91) af:

Ole Donner (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvor mange selvstændige erhvervsdrivende med under tre ansatte og et ambigrundlag på under 240.000 kr. der ikke har betalt det særlige arbejdsmarkedsbidrag?«

(Besvaret sammen med spm. nr. S 262).

Spm. nr. S 267

Til *justitsministeren* (4/12 91) af:

Ole Espersen (S):

»Vil ministeren i fortsættelse af besvarelsen af spørgsmål nr. S 156 oplyse, hvordan punkt 4 i forliget med EF-Kommissionen vedrørende den ulovlige køb dansk-klausul skal forstås i relation til ministerens udtalelse om, at det skal godtgøres, at der er den fornødne årsags-sammenhæng mellem det påståede tab og det forhold, at der i udbudsbetingelserne for Vestbroen har været indeholdt en køb dansk-klausul?«

Svar (16/12 91):

Justitsministeren (Engell):

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Trafikministeriet.

Trafikministeriet har oplyst, at en forudsætning for erstatning i alle tilfælde er, at dansk rets almindelige erstatningsbetingelser er opfyldt. Punkt 4 i den danske regerings erklæring indebærer imidlertid, at erstatning for udgifterne ved udarbejdelse af tilbud ikke fordrer, at de bydende fører bevis for, at de ville have vundet licitationen, såfremt udbudsbetingelserne ikke havde indeholdt den pågældende klausul.

Justitsministeriet kan i den forbindelse oplyse, at EF-Kommissionen i et svar i Europa-Par-

lamentet har oversat punkt 4 i erklæringen således:

»Med hensyn til de bydendes omkostninger vil disse have adgang til en voldgiftsproces for at få erstattet deres udgifter. I denne proces behøver de ikke godtgøre, at de ville have vundet kontrakten, hvis afsnittet ikke havde eksisteret.«

Justitsministeriet skal tilføje, at en endelig stillingtagen til de krav, som omtales ved besvarelsen af spørgsmål nr. S 156, helt eller delvis vil ske ved domstolene eller i øvrigt ad retslig vej, hvorfor Justitsministeriet ikke finder det rigtigt nærmere at kommentere sagerne.

Spm. nr. S 268

Til *justitsministeren* (4/12 91) af:

Ole Espersen (S):

»Hvilke hensyn taler imod, at den danske regering eller A/S Storebæltforbindelsen ikke allerede nu tager forbehold om erstatning i forhold til det advokatfirma, der har rådgivet fejlagtigt i forbindelse med indføjelser af køb dansk-klausulen i licitationen vedrørende Vestbroen?«

Svar (16/12 91):

Justitsministeren (Engell):

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet følgende udtalelse fra Trafikministeriet:

»Der henvises til besvarelsen af spørgsmål nr. S 157, hvoraf fremgår, at det er bestyrelsen i A/S Storebæltforbindelsen, der træffer afgørelse om, hvorvidt og i givet fald hvornår der skal reageres over for det advokatfirma, selskabet har antaget.«

Spm. nr. S 269

Til *justitsministeren* (4/12 91) af:

Ole Espersen (S):

»Vil ministeren i fortsættelse af besvarelsen af spørgsmål nr. S 157 – i betragtning af, at bestyrelsesformanden også efter beretningen har begået fejl – oplyse, om formanden ikke er inhabil til at bedømme, om advokaten, der klandres for fejl i samme sag og af samme karakter, bør drages til ansvar?«

Svar (16/12 91):

Justitsministeren (Engell):

Som anført i besvarelsen af spørgsmål nr. S 157 er A/S Storebæltforbindelsen organiseret som et privatretligt selskab. Spørgsmålet, om et eventuelt erstatningsansvar for rådgivning skal gøres gældende mod selskabets advokatforbindelse, må derfor afgøres af selskabet selv.

De nærmere regler om inhabilitet i selskabsforhold er fastsat i aktieselskabslovens § 58, der har følgende ordlyd:

»§ 58. Et bestyrelsesmedlem eller en direktør må ikke deltage i behandlingen af spørgsmål om aftaler mellem selskabet og ham selv eller om søgsmål mod ham selv eller om aftale mellem selskabet og tredjemand eller søgsmål mod tredjemand, hvis han deri har en væsentlig interesse, der kan være stridende mod selskabets interesser.«

Spørgsmålet om, hvordan selskabet vil tage stilling til et eventuelt erstatningskrav mod det advokatfirma, som selskabet har antaget, herunder hvilke drøftelser der måtte være nødvendige i direktion og bestyrelse, og under hvilke former disse drøftelser skal finde sted, afgøres af selskabet selv.

Justitsministeriet er ikke bekendt med, hvilke overvejelser selskabet nærmere har gjort sig i den forbindelse, herunder hvilken vægt man i givet fald finder at burde tillægge den kritik, som har været rettet mod bestyrelsesformanden i den nævnte beretning fra kommissionsdomstolen.

Justitsministeriet finder på den baggrund ikke at burde udtale sig nærmere om den i spørgsmålet rejste konkrete problemstilling.

Spm. nr. S 270

Til *miljøministeren* (5/12 91) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Vil ministeren oplyse, om Sæby Kommunes krav om fjernelse af 42 sommerhuse i forbindelse med en lokalplan er lovligt, når der tages hensyn til hidtidig praksis i kommuneplanloven vedrørende eksisterende lovlig anvendelse af ejendomme?«

Begrundelse

Der henvises til brev af 4. december 1991 til ministeren fra spørgeren samt en artikel i Aalborg Stiftstidende fra samme dato.

Svar (11/12 91):

Miljøministeren (Per Stig Møller):

Sæby Byråd vedtog den 19. november 1991 et forslag til en lokalplan for et sommerhusområde nord for Sæby. Forslaget er fremlagt til offentlig høring i perioden 4. december 1991 til 29. januar 1992.

I lokalplanforslaget udlægges størstedelen af området til sommerhusområde. Et mindre område forbliver i landzone.

Lokalplanforslaget omfatter et eksisterende blandet rekreativt område med ældre sommerhusbebyggelser etableret ved zonetilladelser, to campingpladser, et fredet område og arealer, der dyrkes landbrugsmæssigt.

Det er optaget i redegørelsen til lokalplanforslaget, at alle eksisterende sommerhuse i området af kommunalbestyrelsen vil blive betragtet som lovligt etableret.

Formålet med lokalplanforslaget er blandt andet at sikre, at det samlede antal af sommerhuse inden for lokalplanområdet ikke overstiger det nuværende antal på 138 huse. Det er hensigten, at husene på sigt samles i visuelt sammenhængende enklaver. Baggrunden herfor er blandt andet friholdelse af visse kyststrækninger.

En konsekvens af lokalplanforslaget er, at 42 af de 138 sommerhuse på sigt skal flyttes til alternative byggefelter på grund af en for lille afstand til minkfarme og hensynet til friholdelse af de åbne kyststrækninger.

Om selve flytningen af de 42 sommerhuse til alternative byggefelter fremgår det af lokalplanforslaget, at dette efter kommunalbetyrelsens opfattelse skal ske, såfremt

– ejeren dør, da inden for 1. år (den længst levende af et ægtepar),

[Miljøministeren]

- ejeren ønsker at gennemføre en større om- eller tilbygning,
- sommerhuset nedbrænder.

Det er min opfattelse, at kommunalbestyrelsen ikke har hjemmel til at påtvinge fraflytning fra sommerhus, når pågældende ejer dør. Der er tale om en lovligt eksisterende bebyggelse. Og det fremgår af kommuneplanlovens bestemmelser, at der ikke i en lokalplan kan fastsættes bestemmelser om handlepligt for grundejeren.

Jeg er således ej heller enig i kommunalbestyrelsens fortolkning af, at dette betyder, at husene ikke lovligt vil kunne sælges eller på anden måde overdrages. Lokalplanbestemmelser har ikke betydning for ejerforholdet til de af lokalplanen omfattede ejendomme.

Derimod skal kommunen følge lokalplanen og nægte tilladelse til større om- eller tilbygninger eller til genopførelse efter brand, hvis dette vil være i strid med lokalplanens bestemmelser.

Jeg har anmodet Planstyrelsen om at tage kontakt til Sæby Kommune med henblik på at klargøre disse forhold.

Spm. nr. S 271

Til *industriministeren* (5/12 91) af:

Tommy Dinesen (SF):

»Vil ministeren overveje, hvorledes der kan indføres standardkrav til forretningernes alarmsystemer, og hvorledes det kan sikres, at disse overholdes?«

Begrundelse

Der henvises til artiklen i Forbrugerrådets blad Tænk (nr. 10/1991, s. 28-29).

Svar (13/12 91):

Industriministeren (Anne Birgitte Lundholt):

Hvis erhvervsdrivende i varesikringsøjemed benytter alarmanlæg, der på grund af en hyp-pig og forudsigelig fejlfunktion uberettiget udpeger kunder som butikstve, vil det være i strid med god markedsføringsskik, jf. § 1 i markedsføringsloven.

Forbrugerombudsmanden har således efter markedsføringsloven hjemmel til at gribe ind over for erhvervsdrivende, hvis alarmer er til uforholdsmæssig stor gene for det købende

publikum, og har efter markedsføringsloven ligeledes hjemmel til at fastsætte retningslinier for brug af alarmsystemer.

Det er imidlertid forholdsvis sjældent, at forbrugere klager over ubehagelige følger af forretningsdrivendes alarmsystemer. Der er siden 1. januar 1982 kun indgået to skriftlige klager til Forbrugerombudsmanden over alarmer, der fejlagtigt blev udløst af henholdsvis en rulle ledning og en rulle staniol.

Herudover har Forbrugerombudsmandsinstitutionen modtaget enkelte telefoniske henvendelser. Det er imidlertid indtrykket, at klagerne som regel vedrører butikspersonalets håndtering af situationen og ikke alarmerne som sådan.

Jeg er opmærksom på, at det også er i de erhvervsdrivendes interesse, at kunderne ikke generes unødigt.

På baggrund af det beskedne antal henvendelser om forretningers alarmsystemer finder jeg ikke, at der er et aktuelt behov for at fastsætte nærmere regler for disse alarmsystemers indretning.

Spm. nr. S 272

Til *trafikministeren* (5/12 91) af:

Pernille Forchhammer (S):

»Hvad er begrundelsen for, at der endnu ikke er nedsat en arbejdsgruppe mellem DSB, Skanderborg Kommune, Hørning Kommune og Århus Amtskommune om den praktiske gennemførelse af genåbningen af Hørning og Stilling stationer, og mener ministeren ikke, at det er DSB's ansvar at bygge eller ombygge eventuelle gangbroer og stationsanlæg i forbindelse med genåbningen?«

Begrundelse

Der henvises til svaret på spm. nr. S 430 af 20. januar 1989 (Folketingets Forhandlinger sp. 6468) og svaret på spm. nr. S 876 af 29. maj 1989 (sp. 11523) samt oplysninger om, at arbejdsgruppen endnu ikke er etableret.

Svar (12/12 91):

Trafikministeren (Ikast):

DSB er i gang med en revurdering af det trafikale grundlag, det vil sige oplandsundersøgelser og økonomiske konsekvenser m.v. for en

[Trafikministeren]

række af de lukkede stationer, som overvejes genåbnet. Denne revurdering er ikke endeligt afsluttet.

I begyndelsen af det nye år vil DSB tage kontakt til de nævnte kommuner og amtskommunen med henblik på en drøftelse af Hørnings og Stillings fremtidige trafikbetjening.

I disse drøftelser vil der indgå både en præsentation af DSB's køreplanmæssige og økonomiske overvejelser samt beregning af omkostningerne til eventuelle parkeringspladser, adgangsveje, beplantning m.v.

Jeg er enig i, at DSB i givet fald er forpligtiget til at afholde omkostningerne til etablering og drift af selve stationsanlæggene, dvs. peroner, venturum m.v.

Omkostningerne til etablering af forpladsanlæg som parkeringspladser, adgangsveje, beplantning m.v. påhviler kommunerne.

Eventuelle omkostninger til etablering af gangbroer over sporene skal tages op i forbindelse med drøftelserne mellem DSB og kommunerne.

Spm. nr. S 276

Til *justitsministeren* (6/12 91) af:

Tom Behnke (FP):

»Finder ministeren, at det er rimeligt, at eksempelvis Udenrigsministeriet i forbindelse med officielle besøg kan pålægge politiet bevogtningsopgaver og bestemme bevogtningens størrelse og art?«

Begrundelse

Spørgeren er bekendt med, at specielt Udenrigsministeriet ofte kræver bevogtning og eskorte i forbindelse med officielle besøg i et omfang, der ikke står mål med den forbundne risiko ved officielle besøg. Ofte forekommer det, at bevogtningen mere er en etikette end en saglig vurdering af risikoen.

Spørgsmålet skal også ses på baggrund af de enorme omkostninger, der er forbundet med bevogtning og eskorte, samt politiets manglende mulighed for at lave noget andet og måske mere relevant politiarbejde. Der kan heller ikke ses helt bort fra, at politiets døgnbevogtning udløser afspadsring i stort omfang.

I forbindelse med Danmarks overtagelse af formandskabet i EF kan der forudses et stort antal officielle besøg og møder, hvorfor der al-

lerede nu må gøres op med, om det er embedsmænd i Udenrigsministeriet, der skal afgøre risikoen, eller om det er politiet, der skal.

Efter spørgerens holdning må politiet og Politiets Efterretningstjeneste være de nærmeste til at vurdere en eventuel risiko i forbindelse med officielle besøg.

Svar (13/12 91):

Justitsministeren (Engell):

Efter retsplejelovens § 108 er det bl.a. politiets opgave at opretholde sikkerhed, fred og orden samt at foretage det fornødne til forhindring af forbrydelser.

Politiet har i medfør af den nævnte bestemmelse naturligvis pligt til at sikre, at afviklingen af udenlandske officielle besøg sker under sådanne ydre rammer, at der ikke sker brud på den almindelige sikkerhed, fred og orden eller begås forbrydelser i tilknytning til besøget. Med henblik på at opfylde denne målsætning kan der være behov for, at udenlandske officielle gæster i særlige situationer får speciel politibeskyttelse.

Rigspolitichefen har over for Justitsministeriet oplyst, at det altid er politiet, som vurderer, om der konkret er behov for en særlig beskyttelse, ligesom det er politiet selv, som afgør omfanget af beskyttelsen.

Spm. nr. S 277

Til *socialministeren* (9/12 91) af:

Inger Stilling Pedersen (KRF):

»Vil ministeren oplyse, hvor langt Socialforskningsinstituttet er kommet med undersøgelsen af, hvordan børn, der har været anbragt uden for hjemmet, klarer sig, og om der i øvrigt er fremkommet nye oplysninger på området?«

Begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spm. nr. S 52 fra folketingsåret 1990-91, 2. samling, forhandlingerne sp. 859.

Svar (13/12 91):

Socialministeren (Else Winther Andersen):

Jeg kan oplyse, at Socialforskningsinstituttet har iværksat undersøgelsen af voksne, der som børn har været anbragt uden for hjemmet. Un-

[Socialministeren]

dersøgelsen er den fjerde delundersøgelse i undersøgelsesprogrammet vedrørende børns anbringelse uden for hjemmet.

De øvrige undersøgelser omfatter rapporterne om familieplejen, anbringelsesforløb og kommunernes børnesager.

Projektet er startet sidst på sommeren 1991 og forventes afsluttet med udgangen af 1992.

Som anført i mit svar på det af spørgeren tidligere stillede spørgsmål (spørgsmål nr. S 52 i folketingsåret 1990-91) mener jeg, at det er vigtigt at have oplysninger om, hvordan det går med den gruppe børn og unge, der har været anbragt uden for hjemmet.

Det er yderst begrænset, hvad der i Danmark foreligger af efterundersøgelser af børn og unge, der har været anbragt uden for hjemmet, ligesom der til dato mangler tilstrækkelig repræsentative undersøgelser.

Socialforskningsinstitutets undersøgelse vil på et repræsentativt grundlag belyse virkningen af en tidligere anbringelse ved at vurdere, hvordan de unge, der har været anbragt uden for hjemmet, klarer sig i deres senere tilværelse sammenlignet med unge, der ikke har været anbragt uden for hjemmet.

Spm. nr. S 280

Til *justitsministeren* (10/12 91) af:

Ole Espersen (S):

»Hvornår vil ministeren eller anklagemyndigheden beslutte at erklære den rejste sigtelse mod ægteparret, der på grundlag af stavepladeudtalelsen var mistænkt for incest, for grundløs?«

Begrundelse

Den 4. juli 1991 anmodede spørgeren om gennemsyn af politirapporterne for at konstatere, på hvilket grundlag de pågældende var sigtet for incest.

Denne anmodning blev først imødekommet den 26. september 1991.

Herefter anmodede spørgeren i en skrivelse af den 10. oktober 1991 om, at sigtelsen nu blev erklæret grundløs efter den videnskabelige undersøgelse af staveplademoderne. Spørgeren har endnu ikke modtaget svar herpå, hvilket forekommer urimeligt i betragtning af den voldsomme belastning, det pågældende ægtepar har været udsat for.

Svar (13/12 91):

Justitsministeren (Engell):

Med hensyn til anklagemyndighedens praksis i sager, hvor påtale opgives, kan jeg helt generelt oplyse, at anklagemyndigheden i sager, hvor de tilvejebragte oplysninger ikke giver grundlag for objektivt at fastslå, hvad der er passeret – f.eks. som følge af modstridende vidneudsagn – selvsagt ikke har mulighed for direkte at konstatere, hvorvidt en indgiven anmeldelse har været grundløs. I sådanne tilfælde er det praksis, at påtalen opgives på bevists stilling i medfør af retsplejelovens § 723, stk. 1. Dette sker, selv om det har vist sig, at der intet grundlag har været for at rejse tiltale i anledning af den pågældende anmeldelse, når det pågældende handlingsforløb dog ikke har kunnet fastlægges objektivt.

Med hensyn til den konkrete sag, der nævnes i spørgsmålet, kan jeg oplyse, at rigsadvokaten ved sin afgørelse af 15. januar 1990 tiltrådte statsadvokatens opfattelse, hvorefter anmeldelsen ikke kan betegnes som grundløs. Rigsadvokatens afgørelse er ikke blevet indbragt for Justitsministeriet.

Af principielle grundé finder jeg således ikke i øvrigt at burde kommentere rigsadvokatens afgørelse.

Man vendte herefter tilbage til dagsordens punkt 16, der var:

16) Tredje behandling af lovforslag nr. L 1:

Forslag til finanslov for finansåret 1992.

Af finansministeren (Henning Dyremose).

Forhandlingen om ændringsforslagene genoptoges.

Forhandling

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Jeg synes lige, vi bør afrunde den debat, som blev afbrudt af spisepausen, og for at genopfriske den socialdemokratiske ordførers hukommelse på området kan jeg repetere, at spørgsmålet i al sin enkelhed er: Kan Socialdemokratiet, eller kan Socialdemokratiet ikke fremsætte eller være med i forslag, der har provenu-mæssige konsekvenser i 1992 uden regeringens godkendelse?

(Kort bemærkning).

Lykketoft (S):

Jo, det kan Socialdemokratiet godt. Svaret er ja. Men svaret er også, at hvis der er bevilingsmæssige spørgsmål, som et af aftalepartierne vil diskutere i den forbindelse, så vil der straks blive holdt møde om det.

Men jeg forestiller mig – for nu at tage et eksempel, som jeg allerede én gang har givet hr. Jes Lunde – at Socialdemokratiet kommer med en række forslag om aktivering straks i det nye år. Det vil jo have en række konsekvenser, men det vil, som der også står som forudsætning i finanslovaftalen – som vi i øvrigt ikke har haft nogen form for problemer med – holde sig inden for udgiftsneutrale samlede rammer.

Anden næstformand (Ivar Hansen):

Vi er tilbage i talerrækken.

Henning Andersen (KF):

Jeg vil holde mig til den linie, som hr. Lykketoft startede med før frokost, og derfor vil jeg heller ikke benytte hele min taletid i dag; jeg har jo mulighed for at komme tilbage i morgen.

Efter alle solemærker at dømme står dansk økonomi nu over for en opblomstring, der også vil øge beskæftigelsen. Mange års seje træk og tålmodighed giver nu resultat. Der har været mange forsøg på at få regeringen til at slække på den økonomiske politik tidligere, men det ville have haft inflation som resultat, og dermed ville en sådan letsindighed have ført til indgreb, som igen ville forringe beskæftigelsen. Regeringen har ført den rigtige politik; den har holdt igen, så økonomien blev stærk nok til at tåle yderligere blus under kedlen, og det er såre godt.

Den nye finanslov er både før og efter ændringsforslagene indrettet efter denne filosofi. Nu er der råd til både at gennemføre beskæftigelsesstimulerende forholdsregler og samtidig holde en så stram finanslov, at inflationen fortsat holdes i ave.

Og inflationen vil blive holdt i ave. Danmark vil fortsat være et foregangsland for andre i form af den lave inflation. Billedet er totalt ændret gennem de sidste 10 år. Tidligere var vi blandt de lande, der havde den højeste

inflationstakt i Europa. Nu er vi det land, der har lavest inflation, eller i hvert fald blandt nogle få udvalgte. Det har ikke mindst pensionisterne glæde af. Det ville næsten ikke være til at holde ud, hvis vore ældre medborgere skulle se frem til en situation, hvor pengene blev forringet med 5 eller 10 pct. hvert år, sådan som det var i gamle dage.

Der tales meget om, at vi burde gøre endnu mere for at bekæmpe arbejdsløsheden. Jeg er enig i, at arbejdsløsheden skal bekæmpes; den er et stort onde både for de ramte og for samfundet. Vi kan måske så glæde os over, at mange institutioner uden for dette hus i de sidste dage og uger har fremhævet, at netop den politik, regeringen har ført, vil føre til højere beskæftigelse. Derfor skal vi ikke være letsindige; vi skal fortsat føre en stram finanspolitik med netop de beskæftigelsesfremmende foranstaltninger, der er råd til, og det gør vi med finanslov 92.

Der er mange gode grunde til at hilse den indgåede finanslovaftale velkommen – ikke blot på grund af det fornuftige indhold, men også fordi regeringen med denne aftale har manifesteret, at den er i stand til at formidle et bredt politisk samarbejde i Folketinget, et samarbejde, som lover godt for fremtiden.

Jeg skal derfor ikke undlade at rose regeringens traditionelle samarbejdspartnere, Det Radikale Venstre, Kristeligt Folkeparti og Centrum-Demokraterne, for den store indsats, de har ydet for at få aftalen på plads. Sidst, men ikke mindst vil jeg byde Socialdemokratiet velkommen på banen dels for beslutningen om igen positivt at samarbejde om finansloven, dels for den indsats, partiet har leveret i relation til den netop indgåede aftale. Det er i det hele taget meget tilfredsstillende at kunne konstatere, at der står hele 152 mandater bag finanslovaftalen for 1992.

Danmark har en kedelig EF-rekord i både skatte- og udgiftstryk, og derfor har vi også et meget stort behov for at tilpasse den offentlige sektors størrelse til de øvrige EF-landes. Som en følge heraf lægger vi i Det Konservative Folkeparti stor vægt på, at kursen i regeringens økonomiske politik med denne finanslovaftale kan fortsætte uændret, en kurs, som indebærer, at den stramme udgiftspolitik og dermed faldet i udgiftstrykket videreføres.

[Henning Andersen]

I finanslovaftalen med ændringsforslag er der lagt vægt på elementer, som kan styrke væksten og beskæftigelsen i samfundet. Som en følge heraf er der udsigt til en fremgang i den private sektors beskæftigelse på 40.000-50.000 frem til udgangen af 1993. For at sikre, at denne fremgang også bliver varig, lægger vi afgørende vægt på at fastholde en stram udgifts- og finanspolitik, så opsvinget ikke standses af høje løn- eller prisstigninger eller nye underskud over for udlandet.

I Det Konservative Folkeparti er vi samtidig særdeles tilfredse med, at der med denne aftale er igangsat en række perspektivrige systemændringer. Byggeaktiviteten søges således omlagt fra statsstøttet nybyggeri til privat vedligeholdelses- og forbedringsarbejde, og i forhold til 1991 gennemføres en reduktion af kvoterne for det støttede byggeri med 1.000 boliger, både for det almennyttige byggeri og andelsboligernes vedkommende.

Efterlønsordningen ændres i retning af en mere fleksibel ordning for dem, som vælger efterløn i forbindelse med tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet, og der indføres en overgangsydelse for de 55-59-årige. Det bliver således lettere for den enkelte borger at tilrettelægge en fleksibel tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet.

Der gennemføres en betalingsordning på hjemmehjælpsområdet, hvorved der sikres en bedre udnyttelse af ressourcerne, så man kan koncentrere indsatsen på de områder, hvor behovet er størst.

Ud over disse systemændrende tiltag vil jeg fremhæve den forstærkede indsats over for vækst og beskæftigelse, som finanslovaftalen indebærer. Med etableringen af en ny erhvervsudviklingsfond med en grundkapital på 2 mia. kr. styrkes især de mindre og mellemstore virksomheders udvikling af nye produkter og markeder. Fonden vil således kunne yde en risikovillig medfinansiering af virksomhedernes udgifter til gennemførelse af udviklingsprojekter med et teknologisk og/eller markeds-mæssigt sigte. Samtidig gennemføres en række vækstfremmende skatteomlægninger, idet både virksomheds- og selskabsskatten reduceres til 34 pct., og etableringskontoreglerne forbedres.

Hertil skal lægges, at offentlige investeringer på i alt knap 2 mia. kr. fremrykkes til 1992,

samt at der gennemføres lempelser på boligområdet, som skønnes at øge den private byfornyelsesindsats med ca. 1 mia. kr. årligt. Der tilstræbes således en ordning med det hovedsigte at øge private investorers interesse for istandsættelse og modernisering af udlejnings-ejendomme gennem en gradvis tilpasning af huslejefastsættelsen.

Inden for uddannelsesområdet oprettes der 5.000 ekstra pladser i 1992, samtidig med at der gennemføres en række strukturelle foranstaltninger på området.

Med denne gennemgang har jeg peget på nogle af de elementer i finansloven for 1992, som vi i Det Konservative Folkeparti lægger særlig vægt på. I sammenligning med finanslovaftalen for 1991 kan vi glæde os over, at det er lykkedes at aftale besparelser på det meget følsomme arbejdsmarkedsområde, og samtidig indebærer finanslovaftalen for 1992 den væsentlige forbedring, at underskuddet på statens budget ser ud til at blive hele ca. 10 mia. kr. lavere end i 1991.

Sluttelig skal jeg sige, at vi afviser Fremskridtspartiets og SF's ændringsforslag, og at vi stemmer imod de af finansministeren stillede tekniske ændringsforslag vedrørende CO₂-afgifter. Det drejer sig om ændringsforslagene nr. 720-727 og 730-733.

Svend Heiselberg (V):

Jeg tror, at hele den danske befolkning åndede lettet op alene ved tanken om, at man blev fri for det efterhånden regelmæssigt tilbagevendende kævl om finansloven.

Sidste år beskyldte jeg Socialdemokratiet for kun at drive oppositionspolitik. Dette ordvalg er der ikke belæg for at bruge i år over for det store oppositionsparti, og lad os fortsætte med den gode tone, så tror jeg, at vi i fællesskab kan skabe gode resultater. Fra Venstres side er vi i hvert fald positivt indstillet hertil.

Jeg synes også godt, man kan sige, at den finanslov, vi i dag skal stemme om, ikke er værst, men at den selvfølgelig bærer præg af en lang række kompromiser. Jeg ved, at bl.a. Socialdemokratiet har måttet acceptere en række aftaler, der har været dem inderligt imod, og noget lignende – måske i mindre omfang – har været tilfældet for CD, De Radikale og Kristeligt Folkeparti. Men modsat har regeringspartierne også måttet acceptere, at de ikke har kunnet få hele deres politik igennem.

[Svend Heiselberg]

Vi kan beklage, at det skal gå så langsomt, men det er de politiske vilkår, som hverken SF eller Fremskridtspartiet desværre har forstået. SF deltog i forhandlingerne om finansloven indtil de sidste dage, men da regningen skulle gøres op for de mange ønsker, partiet havde brugt timer og dage på at kræve, forlod de forhandlingsbordet. SF ville ikke tage et medansvar, så jeg forstår godt, hvis Socialdemokratiet er skuffet over SF.

På samme måde er vi skuffede over Fremskridtspartiet. Efter det første møde mellem partierne meddelte man, at man ikke kunne medvirke mere, hvorefter man gik og nærmest smækkede med døren. Jeg har tænkt meget over, hvorfor det gik sådan, og min konklusion blev, at den Glistrupske ånd nok alligevel havde sat sine spor hos partiets ledelse. For hvad var det, der skete? Til trods for at finansministeren lagde et par gode tilbud på bordet, der skulle imødekomme Fremskridtspartiet – i det mindste på de punkter, som partiet siger at det står for – ville man ikke tage et medansvar, men fortsætte med at være et vildledende obstruktionsparti. Vi må desværre konstatere, at vi ikke kan tælle Fremskridtspartiet med i et borgerligt alternativ, eller sagt på en anden måde: Fru Pia Kjærsgaard har ikke hår på brystet til at tage et medansvar.

Som sagt synes vi, at finansloven er acceptabel, forstået på den måde, at flere års stram økonomisk politik tillader, at vi kan vedtage indholdet af aftalepartiernes forslag.

Venstre havde gerne set yderligere begrænsninger af overførselsindkomsterne. Vi synes, de beslægtet en alt for stor post på statsbudgettet, og vi håber derfor, at det vil lykkes at gennemføre en dagpengereform, der vil mindske statens udgifter og placere udgifterne dér, hvor de rettelig hører hjemme. Vi mener ligeledes, at en indskrænkning af arbejdstilbudsordningen var en nødvendighed.

Venstre havde også kunnet acceptere en fastfrysning af ulandsstøtten. Vi er nogle flottenhejmere på dette område i Danmark, for nu at citere hr. Bilgrav-Nielsens udtryk i forbindelse med udbygningen af Kastrup Lufthavn.

Venstre synes også, at der bruges alt for mange milliarder på støttet boligbyggeri, og vi glæder os over, at vi har indgået en aftale om en begyndende sanering af statens udgifter. Finanslovsforslaget åbner mulighed for, at private

investorer kan fatte interesse for at investere i byfornyelse i Danmark.

Regeringen har også fået tilslutning til at fremme offentlige investeringer, bl.a. fremrykning af vejinvesteringer – og lad mig tilføje: også i de midt- og vestjyske områder. Og jeg tør gå ud fra, at vi kan begynde arbejderne i 1992.

På skatteområdet er det ligeledes lykkedes at fastholde regeringens politik, nemlig en gradvis sænkning af skatterne. I 1992 vil skatetrykket falde med 0,2 pct. sammenlignet med 1991, målt i forhold til bruttonationalproduktet. Man kan sige, at det er beskedent, men det er et yderligere skridt ad den rigtige vej, som vi jo nu har betrukt flere år i træk. Også virksomhedsskatterne vil falde, denne gang til 34 pct.

Landbrugsministeriets produktudviklingsordning videreføres, og der etableres en erhvervsudviklingsfond med en grundkapital på 2 mia. kr., som tager særligt sigte på de små og mellemstore virksomheders udvikling af nye produkter og nye markeder. Disse initiativer gør, at vi må sige til vore virksomheder, at nu er det om at komme i gang. Jeg tror, at vi har mange virksomheder, der med fordel kan gå i samarbejde og derved løse opgaver, også uden for landets grænser. Jeg tror, det er vigtigt, at virksomhederne forstår, at det er lige så naturligt at arbejde i udlandet som herhjemme, hvad desværre kun de færreste gør i dag.

Et af vore meget store problemer er den alt for høje ledighed. Vi har med efterlønsordningen skabt forbedrede forhold for mange, men den egentlige arbejdsløshed kan vi kun bekæmpe ved at give erhvervslivet de bedste vækstbetingelser. Det er i erhvervslivet, arbejdspladserne skal skabes; det er erhvervslivets produktion og eksport, der skal skabe forudsætningerne for, at vi kan sikre vore mange ældre, syge og ledige osv. en rimelig økonomisk tilværelse.

Men når det er sagt, vil jeg til allersidst rose finansministeren. Jeg synes, at finansministeren på en dygtig måde har formået at samle partierne bag finansloven, men det er klart, at uden offervilje fra både Socialdemokratiet, CD, De Radikale og Kristeligt Folkeparti var vi ikke nået frem til et acceptabelt resultat.

Med disse ord skal jeg på Venstres vegne anbefale finansloven til vedtagelse og afvise de af Fremskridtspartiet og SF stillede ændringsforslag.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Venstres ordfører, hr. Svend Heiselberg, lever åbenbart i den overbevisning, at når en usandhed bare gentages tilstrækkelig mange gange, bliver den til sandhed. Hr. Svend Heiselberg ved lige så vel som resten af Folketinget ganske udmærket, at det er og bliver forkert, når man bliver ved med at påstå, at det var Fremskridtspartiet, der sprængte det ikke-socialistiske flertal. Det er ikke tilfældet, og det skete heller ikke den 5. november efter den første forhandlingsrunde. Nej, det skete allerede den 10. oktober, da fru Mimi Jakobsen på CD's vegne meddelte, at CD's æg under disse finanslovforhandlinger var lagt i Socialdemokratiets kurv. Dermed eksisterede det ikkesocialistiske flertal ikke længere, og dermed forsvandt muligheden for at skabe et ikkesocialistisk alternativ, som hr. Svend Heiselberg tilsyneladende gerne havde set.

Derfor – og alene derfor – kunne Fremskridtspartiet den 5. november konstatere, at det var udsigtsløst at deltage i forhandlinger, hvor overskriften nærmest var et kapløb om, hvem der havde de mest rabiate forslag til ekstra udgifter på finansloven, som det jo også fremgår af de mange ændringsforslag. Nej, hr. Svend Heiselberg, det, der havde været perspektiver i, havde været at gennemføre det samme som i efteråret 1989. Da lykkedes det nemlig at skrabe 3 mia. kr. sammen ud over de besparelsesønsker, regeringen havde dengang, men det er ikke lykkedes denne gang, tværtimod.

(Kort bemærkning).

Mimi Jakobsen (CD):

Jeg gør mig ikke nogen som helst forventninger om at kunne overbevise hr. Kim Behnke om noget som helst, men jeg vil dog anføre – i hvert fald af hensyn til referatet – at jeg synes, det er den mest dødsyge undskyldning, jeg længe har hørt fra Fremskridtspartiets side, for at forlade nogle forhandlinger på et komplet tåbeligt tidspunkt.

Hvis Fremskridtspartiet havde villet gøre som os andre – og Fremskridtspartiet har som bekendt betydelig flere mandater end CD – så var man naturligvis gået med, var blevet ved bordet og havde påvirket forhandlingerne i den retning, man ønskede det.

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Ja, jeg går også nærmest herop af hensyn til referatet.

Hr. Svend Heiselberg sagde, at SF gik, da regningerne skulle betales. Det er jo ikke rigtigt. I SF's ændringsforslag til finansloven er der fuld dækning for alle udgifter. Vi har krone til krone-finansiering af alt, hvad vi kommer med. At vi så ikke har kunnet blive enige i forhandlingerne, er en anden sag, men det er jo bl.a., fordi vi har ønsket at spare andre steder end Venstre. Vi har f.eks. ønsket at spare på forsvaret, det ville Venstre ikke være med til, Venstre ville hellere skære ned over for nogle af de dårligst stillede her i landet for os at se, nemlig de langtidsledige. Det var vi uenige om, men det har ikke noget at gøre med, at SF ikke er villige til at skaffe penge til finansiering af de udgiftsforslag, vi fremsætter. Det er vi bestemt villige til.

(Kort bemærkning).

Svend Heiselberg (V):

Jeg mener, det er en stor misforståelse, når Fremskridtspartiet ligesom vil antyde, at de meldte sig ud af finanslovklubben på et tidligere tidspunkt. Det var rent faktisk den 5. november ca. kl. 15.00, at Fremskridtspartiet gik ud fra mødelokalet uden at fortælle de øvrige partier, som deltog i mødet, at man nu gik til pressen og meddelte, at man ikke længere ville deltage i forhandlingerne, og efter hvad jeg har forstået, indkaldte man til et gruppemøde, hvor man besluttede sig til ikke længere at ville deltage i finanslovforhandlingerne. Jeg ved ikke, om det sidste er korrekt, men sådan er jeg blevet orienteret.

Men jeg synes faktisk, at det er kritisabelt, når finansministeren har indkaldt partiet, at man så afviser at deltage i forhandlingerne. Og vi må vel også sige, uden at jeg skal referere, hvad der skete på mødet, at finansministeren lagde ting på bordet, som absolut måtte have Fremskridtspartiets interesse.

Og så må jeg også sige til hr. Jes Lunde, at det er forkert, at der var uenighed om mulighederne for besparelser på forsvaret. Hr. Jes Lunde vidste jo udmærket godt og havde også accepteret under forhandlingerne, at den endelige konklusion ville blive, at der ikke kunne

[Svend Heiselberg]

findes besparelser på forsvarsområdet, men til trods for dette blev hr. Jes Lunde siddende ved forhandlingsbordet.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

For anden gang har hr. Svend Heiselberg her fra Folketingets talerstol påstået, at finansministeren skulle have lagt nogle forslag på bordet, der udelukkende havde til formål at tilfredsstille Fremskridtspartiets ønsker. Jeg må bede hr. Svend Heiselberg om at fortælle, hvad de forslag går ud på, i hvert fald nævne overskrifterne, for vi har overhovedet ingen erindring om, at sådanne forslag har været lagt frem som et tilbud til Fremskridtspartiet. Det kan godt være, at hr. Svend Heiselberg er blevet orienteret om det, men det er vi ikke.

Og lidt i forlængelse af diskussionen med hr. Svend Heiselberg vil jeg gerne svare på fru Mimi Jakobsens indlæg om, hvorvidt det var et godt eller et skidt tidspunkt at stå af på. Der kommer altid et tidspunkt, hvor man må sige, at nu er grænsen nået, og på det tidspunkt hejser man et hvidt flag med et udråbstegn og siger: Pas nu på! Og der var jo grund til at hejse det hvide flag, for det viser sig jo, at bl.a. med CD's billigelse er det lykkedes for S og SF at få inkorporeret yderligere 35 udgiftskrævende forslag på finansloven. Så det er fru Mimi Jakobsen, der har et problem, ikke Fremskridtspartiet.

(Kort bemærkning).

Bilgrav-Nielsen (RV):

I modsætning til de forrige talere vil jeg gerne takke Fremskridtspartiet, fordi de forlod forhandlingerne så hurtigt, for derefter kom der god gang i diskussionen.

Jes Lunde (SF):

De ændringsforslag, vi skal diskutere i dag, falder naturligt i tre dele, nemlig finansministerens forslag, SF's forslag og Fremskridtspartiets forslag.

Lad mig starte med finansministerens del, som indeholder både gode og dårlige forslag. Til den gode ende hører alle dem, vi nåede at snakke om, mens SF sad med ved forhandlingsbordet, hvorimod man lavede de dårlige senere hen.

I Finansudvalget ligger der et bilag, der hedder 7-55, og heri er opremset alle de steder, hvor finansministeren helt eller delvis imødekommer SF's ændringsforslag. Det er blevet til en god og lang liste på hele 37 punkter, og jeg vil gerne fremhæve nogle. Det drejer sig om flere uddannelsespladser, flere pladser på produktionsskoler og daghøjskoler, flere midler i voksenuddannelsesstøtten, penge til frivilligt socialt arbejde, penge til Mødrehjælpen, forhøjelse af de nedskårne byggekvotes, penge til miljøstatistik og transportråd, bedre kommunal låneadgang til renovering af kloakker, flere cykelstier og en lang række mindre forslag på det kulturelle område.

Der er hovedsagelig tale om delvise imødekommelser, men det er alligevel udtryk for, at fronterne er blevet bevægelige på disse områder i løbet af finanslovforhandlingerne, og jeg vil da gerne rette en tak til de partier, som vi har haft et samarbejde med i løbet af finanslovforhandlingerne. Det har jo tit været sådan, når vi har skullet forhandle om tingene, at det har været vigtigt med nogen støtte fra andre partier, så man kunne mønstre et flertal for sine ideer, og jeg synes, der er grund til at takke for det samarbejde, vi har haft med både Socialdemokratiet, De Radikale, CD og Kristeligt Folkeparti om forskellige sager. Jeg vil selvfølgelig også sige tak til regeringen for de gange, hvor den er gået direkte med på de fornuftige ting, der har været flertal for i Folketinget. Det er altid udmærket.

Det ændrer selvfølgelig ikke noget ved, at finanslovaftalen taget over ét er for ringe, men jeg vil spare på krudtet til i morgen, hvor vi skal behandle forslaget i sin helhed.

Men der er nogle af de dårlige ændringsforslag, som man lavede, efter at SF havde forladt forhandlingerne, som jeg synes der er grund til at fremhæve her, og jeg vil først tage fat på spørgsmålet om at lægge loft over lønnen, når man er i arbejdstilbud. For os at se tager man 600-700 mio. kr. i 1992 og et endnu større beløb i 1993 fra de langtidsløede. Det er jo det, det handler om: Man tager penge fra mennesker, der i forvejen har 2½ års ledighed bag sig og er i en meget klemt økonomisk situation, fordi de i forbindelse med deres arbejdsløshed selvfølgelig er gået meget ned i indkomst. De ligger typisk med læssevis af ubetalte regninger, truende tvangsauktioner osv., og i den si-

[Jes Lunde]

tuation synes det store flertal altså, at det er i orden at sænke disse menneskers lønninger.

Det drejer sig også om, at man griber ind i bestående overenskomster ved at lægge dette lønloft ind og tvinger de langtidslødige til at arbejde for en lavere løn. Det synes vi er helt urimeligt både socialt og menneskeligt, fordi det får en negativt afsmittende virkning på de job, de langtidslødige får anvist. Jeg tror ikke, der kan være nogen tvivl om, at det arbejde, man sætter langtidslødige til, gradvis vil blive mere og mere ukvalificeret, og når det er sådan, bliver det selvfølgelig sværere og sværere for de langtidslødige at vedligeholde deres kvalifikationer. Det bliver sværere og sværere for dem at få fast tilknytning til arbejdsmarkedet, og på den måde kommer dette lønloft til at forstærke den udvikling, som vi desværre har set i de 10 år med borgerlige regeringer, hvor titusindvis af mennesker er blevet skubbet så langt væk fra arbejdsmarkedet, at de ikke har nogen mulighed for at vende tilbage igen.

Det synes vi er en forkert politik, som bringer os i en situation, hvor vi kan tale om spildte menneskeliv, og det er helt uacceptabelt, at man i et finanslovsforlig tager en aftale med, som bærer ved til det blå. Det var jo også den egentlige grund til, at vi ikke mente, at vi kunne fortsætte i forhandlingerne. Regeringen præsenterede det som et fait accompli. Hvis man ønskede at fortsætte i forhandlingerne, skulle man acceptere forslaget, og det kunne vi altså ikke, og så var den sag færdig.

Også andre af forslagene er urimelige, men de fleste sociale besparelser er jo heldigvis væk, og det er vi meget glade for. Mens vi endnu var i forhandlingerne, lykkedes det i et ganske udmærket samarbejde mellem Socialdemokratiet, CD og SF, nogle gange også Det Radikale Venstre, at få fjernet langt hovedparten af de sociale besparelser, som regeringen diskede op med i løbet af forhandlingerne.

Andre af ændringsforslagene er helt utilstrækkelige, og her vil jeg især nævne forsvarsbesparelserne. Der er lagt op til, at man skal spare 160 mio. kr. på forsvaret i 1992, og det er jo ikke meget at råbe hurra for. 160 mio. kr. er kun godt og vel én procent af forsvarsudgifterne, og det er jo helt grotesk, når vi betragter den aktuelle situation i verden. Der foregår i øjeblikket en kolossal nedrustning, en kolossal afspænding. Sovjetunionen er ved at blive op-

løst, dens styrker bliver dramatisk reduceret. Det samme sker i alle de tidligere Østlande, voldsomme reduktioner i forsvarsstyrkerne. Nogle vestlige lande har fattet det. Holland nedrunder, Belgien nedrunder, Tyskland skærer voldsomt ned, faktisk med 25 pct., og USA reducerer deres forsvarsudgifter meget betragteligt. Men Danmark kan åbenbart ikke. Så længe der består et forsvarsforlig, som de borgerlige partier er med i, kan vi åbenbart ikke få lov til at følge den internationale udvikling på det område.

Vi synes, det er fuldstændig uforståeligt, og især når man sidder i en finanslovsforhandling, hvor man vender hver 25-øre, for sådan var det jo – det var jo ikke den fest, som hr. Kim Behnke lægger op til, at alle var glade og bare delte rundhåndet ud af pengene. Nej, vi sad faktisk i forhandlingerne og skulle have det hele til at gå op, vendte hver 25-øre meget nøje for at få de nødvendige bevillinger igennem. Men selv i den situation er man ikke parat til at bøje sig ned og samle de milliardbeløb op, som man kan spare på forsvaret bare ved at følge den internationale udvikling på området. Det synes jeg er beskæmmende.

Også på undervisnings- og forskningsområdet er nogle af ændringsforslagene ikke gode nok. Her havde vi indtryk af, før vi startede forhandlingerne, at et flertal i Folketinget markerede, at nu måtte man stoppe med produktivetsbesparelserne på det område. Undervisningssektoren er jo blevet meget trængt gennem mange år på grund af de effektivitetskrav, som finansministeren generelt stiller til den offentlige sektor, og der er altså nogle steder i den offentlige sektor, hvor det er vanskeligt at leve op til sådanne krav. Hvis man skal gøre det inden for undervisning og forskning, bliver det jævnt hen noget med at presse flere og flere ind på holdene, og på et eller andet tidspunkt resulterer det jo i en kvalitetsforringelse. Inden forhandlingerne startede, var et flertal her i Folketinget, bestående af S, SF og De Radikale, enige om, at det måtte standse, at man ikke kunne forlange mere af undervisningsområdet med hensyn til produktivitetskravene. Men det synspunkt er altså desværre ikke blevet respekteret i det forlig, der er indgået. Det er meget beklageligt, at efter at vi forlod forhandlingerne, har man alligevel gennemført halvdelen af produktivetsbesparelserne på området.

[Jes Lunde]

Der er mange gode og fornuftige forslag på anlægssiden, som vi kan støtte, og vi vil da også støtte forslaget på DSB-området om at fremrykke nogle investeringer, elektrificere strækningen Odense-Padborg osv. Men vi synes, det er lidt ærgerligt, at alle disse nyinvesteringer i den kollektive trafik skal finansieres af DSB selv. De må jo finansieres ved, at man udskyder andre projekter eller bruger af DSB's opsparede midler til anlægsaktiviteter, så der bliver altså ikke tale om nogen ekstraordinær styrkelse af den kollektive trafik, sådan som man godt kunne have ønsket sig, både når vi ser på miljøsituationen og på behovet for at skaffe nye arbejdspladser. Vi var jo ret enige i forhandlingerne om, at man kunne skabe nogle flere arbejdspladser ved at fremrykke nogle investeringer, og så er det jo lidt af et skår i glæden, at nogle af de investeringsprojekter, der bliver fremrykket, kun kan finansieres ved, at man udskyder andre. Så bliver nettoeffekten jo ikke den samme.

Noget af det, der optog megen plads under hele forhandlingsforløbet, var, hvordan man skulle overholde det udgiftspolitiske måltal, og jeg kan da bekræfte, som hr. Svend Heiselberg var inde på i en kort bemærkning for lidt siden, at da SF blev konfronteret med det udgiftspolitiske måltal og blev spurgt, om vi nu også kunne overholde det, fordi det var en betingelse for, at man blev siddende ved bordet, svarede jeg, at det syntes jeg ikke var noget problem. Og det er det jo heller ikke, det kan vi jo også se på den måde, man har indgået det endelige forlig på. Det er ikke det udgiftspolitiske måltal, der endte med at være et problem, for der har været udvist en meget stor vilje fra finansministerens side til kreativitet på området. Når man kan trække Hypotekbankens reserver ind i møllen for at få det hele til at gå op, når man kan lave store, luftige konti på i alt 2,4 mia. kr. til omlægning af statslige aktiver for at få det hele til at gå op, er der jo ingen problemer med et sådant måltal, og det tror jeg såmænd heller ikke der vil blive næste gang, vi skal forhandle finanslov.

Jeg vil dog godt lige anholde de statslige omlægninger på 2,4 mia. kr. Noget af det er sikkert ren luft, og det er der jo så ingen grund til at spille krudt på, men jeg frygter, at man har båndlagt andre dele til at foretage nogle privatiseringer, uden at vi konkret ved, hvad

det er, man snakker om. SF er sådan set meget fordomsfri på det område. Hvis man i øjeblikket har nogle ting under den statslige paraply, som ikke behøver at være der, men som lige så godt kan løses i den private sektor, så lad os da kigge på det. Vi er såmænd meget villige til det, hvis det drejer sig om områder, hvor der ikke er særlige lighedsmæssige eller sikkerhedsmæssige grunde til, at tingene skal foregå i det offentlige. Hvis vi er uden for undervisnings-, social- og lignende områder, hvis vi er helt derude, hvor det er en detailydelse, som kunne klares som en underleverance til den offentlige sektor, er vi helt klar til at se på, om det kan løses billigere i den private sektor.

Men på forhånd at binde sig til, at der skal ske noget i milliardklassen på et sådant område, synes vi er useriøst. Det må hele tiden være konkrete analyser, der skal afgøre det, ikke overordnede ideologiske synspunkter. Og vi kan se, at regeringen er kommet igennem med denne ideologiske markering på dette område af forliget, og det beklager vi.

SF's egne ændringsforslag viser jo, hvordan et forlig i stedet for kunne have set ud, hvordan man kunne have lavet et forlig, der nedbragte arbejdsløsheden med 50.000 i 1992 og ikke kun sølle 10.000, som er det, vi i bedste fald kan sige at forliget indebærer.

Jeg kan se på de økonomiske oversigter, vi lige har fået fra både Økonomiministeriet og Finansministeriet, at man i det hele taget kan diskutere, om der bliver nogen effekt af det. I alt fald går det igen i begge redegørelser, at man regner med, at ledighedsniveauet i 1992 i gennemsnit vil være på 295.000 arbejdsløse, altså præcis det samme tal som i 1991. Man kan så diskutere, om der er en bevægelse opad eller nedad i løbet af året, og på den måde kan man gemme mindre effekter, men tilbage står det trøstesløse jo i hvert fald, at det er minimalt, hvad der gøres for at reducere arbejdsløsheden i kraft af det forlig, der er indgået. Vi synes, det er beskæmmende, at det ender sådan.

Overordnet er vores forslag skruet sammen på den måde, at de både giver denne beskæftigelseseffekt, gavner betalingsbalancen og gavner statsfinanserne. Grunden til, at vi ikke har kunnet komme igennem med dem, har altså udelukkende været, at regeringen vælger at lade ideologiske forhold være helt afgørende:

[Jes Lunde]

hvor stor den offentlige sektor må være i forhold til den private, og hvordan skattetrykket skal være, uanset at den måde, vi øger skattetrykket på, ikke er en måde, der rammer almindelige mennesker økonomisk. Men det har regeringen altså haft held til at blokere for sammen med et flertal.

Der er selvfølgelig mange af temaerne, vi vil vende tilbage til i løbet af det kommende år, en hel del af dem allerede i januar måned i forbindelse med debatten om aktivering på dagpengeområdet. Vi mener sådan set, at hovedparten af vore forslag hører hjemme i denne debat, både det at lægge en øget indsats på uddannelse i samfundet, så de ledige får mulighed for at uddanne sig i stedet for at skulle være passive på dagpenge, det at få en forbedret offentlig service på de områder, hvor der er oplagte mangler, og også det at fremrykke investeringer på områder, hvor det er fornuftigt, hvor vi har gode projekter liggende klar, projekter, der kan løse nogle af de opgaver, som længe ikke er blevet løst.

Ja, alt det hører også hjemme i debatten om, hvordan vi kan anvende dagpengene mere aktivt. Så vi regner med, at det er en debat, vi kan vende tilbage til med styrke i januar måned, for vi ved jo, at der er øget offentlig interesse for denne sag i øjeblikket. Og vi tror på, at det er noget, der på et tidspunkt også må presse de andre politiske partier til handling.

Fremskridtspartiet har fremsat en byge af forslag, og lad mig først sige, at jeg er meget enig med hr. Bilgrav-Nielsen i, at det var udmærket, at Fremskridtspartiet så hurtigt var ude af finanslovforhandlingerne. Det bidrog til en konstruktiv atmosfære, det gjorde det nemmere for os at komme i god snak om at få gennemført mange af de fornuftige ting, som vi trods alt har fået gennemført i finanslovaftalen.

Men Fremskridtspartiet har jo så længe efter at forliget var indgået og alle aftaler var på plads, leveret omkring 800 ændringsforslag. Jeg ved ikke, hvad der er den store taktik i at levere alle forslagene på et tidspunkt, hvor alle politiske aftaler er indgået, og hvor man på den måde er sikker på, at der ikke er nogen, der stemmer for dem. Men o.k., det er Fremskridtspartiets eget valg, hvordan de vil tegne billedet af sig selv herinde.

Jeg skal være så flink at sige, at vi kan støtte ét af de ændringsforslag, som Fremskridtspartiet har fremsat. Ud af de 800 er der ét, man har begæret til afstemning, og som vi synes kan være meget fornuftigt. Det er ændringsforslag nr. 1176 om en forbedret indsats for stærkt bevægelsehæmmede.

De øvrige forslag er – de steder, hvor man kunne sige, at de går i den rigtige retning set fra en SF-synsvinkel – fuldstændig vilde og hæmningsløse overbud, som vi ikke kan være med til. Hovedlinjen i Fremskridtspartiets forslag er selvfølgelig, at de går i den forkerte retning, og derfor vil vi stemme imod dem.

Jeg synes egentlig, jeg må sige til slut, at det er lidt synd, at der ikke er flere partier, der har stillet ændringsforslag til finansloven; det vil jeg gerne beklage. Så kunne vi jo have set, hvad det var, de enkelte partier gerne vil. Det er selvfølgelig lettest for finansministeren, hvis han er alene om at stille ændringsforslag til finansloven, men vi synes, det er en skade for den offentlige debat, at vi ikke ved mere om, hvor de politiske partier står, og hvilke ønsker de har i finanslovprocessen. Så det vil jeg gerne opfordre de andre partier til den anden gang.

Vi har selvfølgelig ikke så meget imod i SF, at vi får al PR'en for, at det er os, der står med de gode forslag. Men jeg synes, det er bedst for den samlede atmosfære omkring det her, at også andre partier er med på banen og bidrager med gode forslag.

(Kort bemærkning).

Lykketoft (S):

Som jeg allerede har sagt tidligere på dagen, synes jeg egentlig, at hr. Jes Lunde skulle holde sig for god til den dér lille indirekte mistænkeliggørelse om, at SF er mere optaget af arbejdsløshedsproblemerne end Socialdemokratiet. Vi har jo fremsat forslag – jeg tror endda et par måneder før SF – om en indsats af samme styrke og i øvrigt i vidt omfang samme sammensætning, som SF har lagt op til sidenhen. Det vedstår vi selvfølgelig.

Vi er kommet et stykke ad den vej, men ikke langt nok. Vi skulle gerne komme et langt stykke videre i forhandlingerne i januar, det er jeg enig med hr. Jes Lunde i. Og vi skulle meget gerne komme et langt stykke videre ved at få åbnet for de videregående uddannelser, få fjernet den nuværende adgangs begrænsning, så-

[Lykketoft]

dan som Socialdemokratiet, SF og Det Radikale Venstre i dag har fremlagt fælles tanker om.

Der er altså masser af perspektiver at føre videre, som ligger ud over rammerne for denne finanslovaftale. Men det er da i hvert fald godt at kunne konstatere, at der er taget fat på både det at skabe flere arbejdspladser og flere uddannelsespladser. Jeg har fået et skøn fra de meget sagkyndige folk i Arbejderbevægelsens Erhvervsråd om, hvad virkningen af ændringerne fra regeringens oprindelige finanslovsforslag og så til det, vi skal vedtage i morgen, er på beskæftigelsen, og dér siger man, at man skønner, at det drejer sig om 15.000-20.000 flere job alt i alt. Det hænger selvfølgelig både sammen med investeringssiden, der bliver styrket, og med en generelt mindre stram økonomisk politik, for det er jo ikke at kritisere finansministeren urimeligt at sige, at noget af den finansiering, der er kommet til til allersidst, måske er mindre lødig, mindre stram end så meget andet. Det er vel heller ikke i den konjunktursituation, vi er i, med et meget stort overskud på betalingsbalancen og rigtig mange ledige, som vi gerne skulle have reduceret i antal, noget, som i sig selv er kritisabelt. Jeg mener faktisk tværtom.

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Jeg må først sige, at jeg faktisk ikke har sagt, at SF er mere optaget af beskæftigelsesproblemet end Socialdemokratiet, men når hr. Lykketoft hører det uafsladligt, må det jo være, fordi hr. Lykketoft har et problem, det kan jeg jo ikke gøre noget ved, men jeg har faktisk ikke sagt det.

Jeg er enig i, at Socialdemokratiet har fremlagt en plan, som havde samme ambitionsniveau som SF's, og det syntes jeg var godt. Jeg syntes, det burde have givet styrke i forhandlingerne, at så mange mandater i Folketinget, partier, der var så tæt på et flertal, havde et ambitionsniveau på 50.000 for nedbringelsen af arbejdsløsheden. Det gjorde, at vi gik ind i de samlede forhandlinger om finansloven med en stor optimisme på dette område. Derfor synes vi også, at det er bedrøveligt, at det, der er kommet ud af det, er så lidt set i forhold til den styrke, som både S og SF i deres offentlige udspil på forhånd havde lagt på dette område.

Når hr. Lykketoft nu kommer med et tal, der taler om en forbedring på 15.000-20.000 i forhold til regeringens augustudspil, er det jo en noget fiktiv affære. Det er ikke særlig interessant for de arbejdsløse, at man i forhold til et fiktivt udspil fra august måned får en forbedring af en eller anden størrelsesorden. På den måde kan man jo få stor succes med de politiske processer herinde, hvis man spiller tilstrækkelig ringe ud. Altså det interessante må dog være, hvad der sker i realiteternes verden. Hvad sker der i 1992 i forhold til 1991? Kommer der flere arbejdspladser? Kommer der en nedgang i arbejdsløsheden, som er faktisk konstaterbar for mennesker? Og dér må vi sige, at virkningen er minimal. Både Økonomiministeriet og Finansministeriet siger, at arbejdsløsheden bliver 295.000 i gennemsnit i 1992 – altså det samme som i 1991. Så de forskydninger, der kan gemme sig i de tal, må være minimale og noget mindre end det, hr. Lykketoft lægger op til.

Men nuvel, jeg tror såmænd også, at både S og SF er enige om, at dette forlig gør alt for lidt for at bekæmpe arbejdsløsheden, og at vi har en vigtig fælles opgave i de kommende år i at få gjort noget mere ved sagen.

(Kort bemærkning).

Lykketoft (S):

Jeg mener nu ikke, at det som udgang på en politisk forhandling er irrelevant at studere, hvad virkningerne af det, man har forhandlet sig frem, er i forhold til det udgangspunkt, regeringen præsenterede. Man kan selvfølgelig have den vurdering, at regeringen under ingen omstændigheder kunne få sit finanslovsforslag uændret igennem, og godt for det, men under alle omstændigheder er det da selvfølgelig vigtigt med en vurdering. At det så forholder sig sådan, at der er brug for meget mere på aktive ringssiden, at der er brug for mere, når det drejer sig om fremrykninger af investeringer i de kommende år, at der er brug for flere uddannelsespladser, hvis vi med den svage konjunktur, der er i erhvervslivet, skal gøre os nogen forhåbning om meget mere mærkbart at hugge ind på arbejdsløsheden, er selvfølgelig fuldstændig rigtigt; det er vi meget bevidste om, det er det, der er i centrum for alle vore overvejelser om, hvad der videre skal ske.

[Lykketoft]

Så skal jeg bare afslutningsvis i dialogen med hr. Jes Lunde sige to ting for præcisionens skyld. For det første: Vi har ikke bundet os på noget som helst område til nogen form for yderligere privatiseringer med den aftale, der er lavet her. For det andet: Vi har ikke taget aktiviteter fra DSB ved at låne 200 mio. kr. til fremrykningen af elektrificeringen i 1992 af nogle penge, DSB alligevel ikke ville have brugt i 1992, men vi har sikret os, at de penge kommer tilbage til DSB i 1993 inden for rammen af den DSB-aftale, der er lavet. Det er en vigtig pointe, den har måske ikke været helt klar i det skriftlige materiale, og diskussionen var ikke på det stade, da hr. Jes Lunde forlod forhandlingerne; derfor er det lidt vigtigt at få det præciseret.

(Kort bemærkning).

Tommy Dinesen (SF):

Altså jeg forstår godt, at det er udmærket at få noget mere i gang, f.eks. inden for det offentlige og især inden for DSB, men det er da bemærkelsesværdigt, at man tager 200 mio. kr. fra DSB's overskud – det gør man. Man har en rammeaftale, der løber i 3 år, og DSB har 292 mio. kr. i kassen nu. Man tager 200 mio. kr. og vil betale dem tilbage senere. Jeg siger ikke, at de ikke går til et godt projekt, de går til et projekt, som alle partier her i Folketinget har været enige om, nemlig elektrificeringen. Men der ligger noget andet i det, for hvor er garantien for, at DSB får de penge samt de renter, de kommer til at mangle, tilbage?

DSB er i gang med planer om, at man vil elektrificere andre steder på Sjælland, og jeg kunne da godt tænke mig at vide, hvad man er indstillet på til næste år, om dette kunne sætte gang i nogle forventninger. Samtidig er det et udmærket signal at give videre til den tyske regering at sige, at man vil elektrificere, således at tyskerne også kommer til det. Men der er en stor mangel i det her, og det er dobbeltsporet i Sønderjylland, som koster noget med 700 mio. kr. Så sætter man det her i gang, er man næsten forpligtet til også at fortsætte på et senere tidspunkt.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Jeg synes, der er grund til at glæde sig over,

at hr. Lykketoft er så ærlig, at han fra Folketingets talerstol bramfrit meddeler, at der ikke bliver tale om yderligere privatiseringer med Socialdemokratiets stemmer.

Men hvad forstår hr. Lykketoft ved yderligere privatiseringer? Skal det forstås sådan, at de provenuer, der i finanslovteksten og finanslovsforligsteksten er forudsat, skal hjemhentes næste år fra forskellige foretagender lige fra Københavns Lufthavn til Datacentralen osv., at den del af det står Socialdemokratiet bag, og at Socialdemokratiet gerne vil lægge mandater til for at foretage disse aktiesalg? Og hvis svaret er ja, betyder det så, såfremt et af disse projekter ikke bliver til noget – og det kan være af forretningsmæssige hensyn – at det manglende provenu resulterer i øget underskud næste år, eftersom Socialdemokratiet ifølge hr. Lykketoft ikke vil medvirke til andre projekter? Det synes jeg at Folketinget fortjener et svar på.

(Kort bemærkning).

Mimi Jakobsen (CD):

Jeg vil gerne sige til hr. Jes Lunde, at jeg synes ikke, det er så voldsomt interessant, om det nu er SF eller Socialdemokratiet, der har fremlagt den største og den fineste plan for at skaffe folk i beskæftigelse. Jeg påskønner indsatsen, bevar mig vel! Jeg tvivler ikke på, at det er sket af et godt hjerte. Men det er ikke en disse interessant, hvor store tal man kan trylle frem.

Det, der er interessant, er, hvor mange af disse initiativer man kan få gennemført i samarbejde med andre partier, så man kan få virkeliggjort nogle af planerne. Og dér er det, SF stod af, da vi kom til den sure del af festen, for da ønskede SF ikke at gå ind og få snavs på de fine, hvide fingre. Da ville man ikke være med til nogle upopulære ting. Det ville Socialdemokratiet, og så gik Socialdemokratiet ind i det.

Jeg synes da, at man kan diskutere, om de 10.000 er for meget eller for lidt. For lidt er der vel ingen der synes det er. Men det var de resultater, der kunne opnås i denne forhandling, og jeg er da glad for, at SF gerne vil være med, når vi i fællesskab skal prøve at tænke videre i beskæftigelsesbanerne i januar. Men jeg synes ikke, det er helt fair at stå med alle palmegrene i hånden, selv om det snart er jul, og sige: Havde vi bare været med, var det gået bedre. Så skulle man være blevet og have taget det sure med det søde. Det var det, Socialdemo-

[Mimi Jakobsen]

kratiet og vi andre gjorde. Det burde SF måske også have gjort.

(Kort bemærkning).

Lykketoft (S):

Jeg synes, der kan være meget om det, fru Mimi Jakobsen lige sagde om SF og deres attitude her i salen i dag. Men nok om det. Det var mere for opklaringens skyld.

Hr. Tommy Dinesen spurgte, hvad det var, vi havde aftalt for DSB. Det står meget klart i aftalen, at DSB låner pengene via sin udsvingsordning og fører dem tilbage i 1993. Os bekendt har DSB på ingen måde påstået, at de ville have brugt de penge i 1992 til investeringer på andre områder, hvis dette arrangement ikke var blevet lavet. Hvis vi havde fået den oplysning, havde det været betænkeligt at gå ind på tankegangen. Vi har fået det stik modsatte indtryk, og for os har det været afgørende, at pengene bliver ført tilbage, så dette ikke stiller sig i vejen for andre nyttige projekter, som er forudsat i DSB-aftalen.

Det er Socialdemokratiets forestilling, at hele spørgsmålet om videre fremrykningsprojekter både på bane- og vejdelene, på hele infrastrukturen, skal finde sin løsning på en meget mere offensiv måde ved, at man får lavet en infrastrukturfond. Det er til alt held også blevet bebudet, og det skal vi tale videre om i aftalen her. Det lykkedes ikke at blive enige om det i første omgang, men det er efter min mening den metode, vi skal anvende for at give langt mere styrke til fremrykning af samfundsnyttige infrastrukturinvesteringer i de kommende år. Det er også inden for en sådan formel, at DSB's meget, meget større behov for investering i elektrificering, også andre steder – og efter min mening også spørgsmålet om udbygning af nærtrafikken i det storkøbenhavnsske område – kollektivt skal finde sin løsning.

Så det er ikke sådan, at vi ikke har ideer på området, og det er i hvert fald ikke sådan, at den aftale, der er lavet her, på nogen som helst måde blokerer for ideer eller udskyder andre projekter.

(Kort bemærkning).

Bilgrav-Nielsen (RV):

Jeg vil gerne sige til hr. Jes Lunde, at man

kunne vel egentlig godt sammenligne finanslovforhandlinger med et forhindringsløb. I et forhindringsløb er det som bekendt sådan, at hvis ikke man klarer det sidste gærde, er man diskvalificeret. Jeg vil ikke helt parallelisere her, for jeg synes, SF gjorde et udmærket stykke arbejde undervejs, men det er lidt meget i dag at skulle høre SF fremstille sig selv som det mest ideelle parti i henseende til offentligt at fremlægge sine ændringsforslag. Det gjorde SF på et tidspunkt, hvor alle var enige om, at det burde man ikke gøre. Det gjorde SF alligevel. Det bar vi andre over med: O.k., det var nu SF's facon at gøre tingene på, de var jo nye i de brede forhandlinger.

Senere var vi enige om, at der skulle ikke være store diskussioner om emnerne løbende udadtil. SF kunne ikke helt overholde den aftale, man udtalte sig vidt og bredt, førte sig kraftigt frem. Det bar vi over med, og SF fortsatte i forhandlingerne.

Men det er lidt rigeligt i dag at skulle høre, at det faktisk er SF's finanslovsforslag, der nu er ved at blive gennemført, lige med et par enkelte undtagelser om de stadig for store forsvarsudgifter på finansloven – som jeg kan være meget enig med SF i. Men det er faktisk sådan, at det er dem, der til sidst indgår den endelige aftale, der bærer forligsteksten og alle de ændringsforslag, der følger derpå. Det må SF altså vænne sig til, men SF er hjertelig velkommen også i næste års finanslovforhandlinger.

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Jeg skal takke hr. Bilgrav-Nielsen for den sidste bemærkning. Det er altid godt at vide på forhånd, at man har venner.

Så skal jeg give fru Mimi Jakobsen den oplysning, at det, der er afgørende for, hvad SF går med til og ikke går med til her i Folketinget, er ikke, hvad der er populært. Så når SF ikke ville være med til at skære ned på lønnen for langtidsledige, var det ikke, fordi vi mente, det ville være upopulært. Efter den debat, der var her i formiddags, synes jeg da også, at fru Mimi Jakobsen burde have et andet indtryk af, hvor SF står. Det er ikke mit indtryk ud fra den debat, at CO₂-afgiften er voldsomt populær, men den er vi altså med på. Det er CD ikke. Måske er det, fordi den ikke er så populær, det

[Jes Lunde]

ved jeg ikke. Det må CD om, om det spiller en rolle for deres stillingtagen. Det gør det ikke for vores; vi tager stilling til forslagene sagligt, og de øvrige partier her i Folketinget kan ikke være i tvivl om, at SF's sociale indstilling er sådan, at vi ikke kan være med til at tage 600-700 mio. kr. fra de langtidsledige. Vi har bare en anden social opfattelse af det, end man har det sted, hvor flertallet måske ligger i øjeblikket. Det synes jeg er en helt reel sag, og så må man skilles en gang imellem, når man ikke kan blive enige.

Jeg er da enig med hr. Bilgrav-Nielsen i, at det er det flertal, som har indgået forliget, som bærer teksten osv. Jeg håber ikke, at det gør noget, at vi stemmer for de ting, som vi nåede at opnå, mens vi var i forhandlingerne, og stemmer for de forslag, der trækker i den rigtige retning. Det agter vi i hvert fald at gøre.

Endelig er jeg enig med fru Mimi Jakobsen i, at det interessante ikke alene er, hvilke planer man kan fremlægge. Det mest interessante er selvfølgelig, hvad man kan gennemføre, men jeg synes alligevel, det er lidt interessant, at både S og SF fremlægger planer, der dokumenterer, at man kan skaffe 50.000 flere i arbejde i 1992. Jeg synes, det er interessant, at partier, der næsten repræsenterer et flertal i Folketinget, kan fremlægge planer, der konkret viser, hvordan man kan gøre det. Det betyder jo, at det er op til ét eneste andet parti at realisere de planer. Hvis ét eneste andet parti ønsker at være med på den kabale, kan det lade sig gøre, og så bliver det unægtelig meget mere interessant. Det er jeg enig med fru Mimi Jakobsen i, men det kan fru Mimi Jakobsen jo fuldstændig selv bidrage til, hvis hun ønsker det.

(Kort bemærkning).

Tommy Dinesen (SF):

Jeg vil gerne sige til hr. Lykketoft, at jeg selvfølgelig er klar over, hvordan det forholder sig med de 200 mio. kr., som man tager af DSB's kasse. Men det, jeg prøvede at sige, var, at der jo næsten ligger, hvad skal jeg sige, et løfte om, at man fortsætter med elektrificeringen og dobbeltsporene, og det er det, der er så vigtigt, for der er jo ingen grund til at elektrificere ét sted, hvis man ikke tager resten af landet med. Derfor ser jeg det, man gør her – selv om DSB har en stor frihed, så låner man altså

200 mio. kr. fra dem alligevel – som at det må betyde, at de har ret i, at de kan gå videre med elektrificeringen rundt omkring i landet, samt at dobbeltsporene til Tyskland også kan laves. Det må være det, der ligger forude, og det går jeg ud fra at vi så er enige om til næste gang, der skal forhandles finanslov.

(Kort bemærkning).

Kofod-Svendsen (KRF):

Jeg har jo også med interesse lyttet til SF, der sådan skal løse alle problemer i løbet af et par timer her i folketings salen.

Det fremkalder et par spørgsmål hos mig. SF var meget optaget af, at vi alle skulle lægge vores ændringsforslag til finansloven frem. Mener SF, at vi for fremtiden skulle forhandle for åbne døre, og at det ville gavne forhandlingerne? For det måtte da være den yderste konsekvens af, at man lægger ændringsforslagene frem. Tror SF, at man på den måde vil få flere i arbejde? For det er jo det, der er SF's målsætning. Det er jo ikke at profilere sig selv eller lignende. Sådan som jeg har forstået SF, handler det alene om det rent saglige at få flere i arbejde, ikke om at bringe SF i centrum. Derfor vil jeg gerne høre, om man rent metode-mæssigt mener, at det vil være til gavn.

Så vil jeg gerne spørge: Hvem er det i grunden, som ifølge SF er skyld i, at vi ikke får flere i arbejde? Altså SF ville gerne have flere i arbejde, men var det alle os andre fæle mennesker, der sad krampagtigt og sagde: Nu må vi passe på, vi ikke får flere i arbejde, SF vil, vi andre vil ikke? Var det sådan, det forløb, da vi sad ved forhandlingsbordet? Det er næsten det indtryk, jeg er blevet bibragt.

(Kort bemærkning).

Mimi Jakobsen (CD):

Populært eller ikke populært, hr. Jes Lunde, det var i og for sig slet ikke det, der var mit budskab eller mit ærinde.

For at få noget må man give noget, og jeg vil fastholde den opfattelse, at SF gik ud af forhandlingerne, da man skulle til at give noget. Det hjælper ikke, at man står med et spareforslag, som man er alene om, og som man kan konstatere i hvert fald ikke kan samle flertal. Når man kan høre, at der begynder at nærme sig et politisk flertal for en eller anden bespa-

[Mimi Jakobsen]

relse, uanset at der ikke er nogen, der holder af den besparelse – vi holder ikke af den med jobtilbudsafløningen, det kender jeg ingen der gør, men det var det mindste af onderne – så må man være med og sige o.k., så må vi også tage den for at opnå nogle andre ting. Det kan ikke hjælpe noget, at man siger, man kun vil være med til det søde og ikke til det sure.

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Jeg vil gerne begynde med at sige til fru Mimi Jakobsen, at jeg er principielt enig i, at sådan er det tit i en forhandling, at man må tage det sure med det søde, og vil man have nogle gode ting igennem, må man også acceptere at betale en pris for det, gå ind for nogle forslag, som er andres, og som man egentlig ikke selv kan lide.

Sådan er det tit, og sådan har det også været med nogle af de aftaler, SF fra tid til anden er indgået i, men det er altid sådan, at den betaling, man yder, skal stå i et rimeligt forhold til det, man synes man får. Hvis man synes, det er i orden, indgår man forliget, og hvis man ikke synes, det er i orden, indgår man ikke forliget. Vel, vi syntes i SF ikke, at tingene var i orden, vi syntes ikke, at der lå et samlet forlig, som gjorde nok ved de hovedproblemer, vi ser i samfundet: arbejdsløsheden, miljøproblemerne osv. Var det forlig tonet frem, og havde vi set, at der var en indsats, som var markant nok, så er det klart, at SF også ville have følt sig presset til at bevæge sig længere ud på nogle områder, som vi normalt ikke har lyst til at deltage i. Sådan er det da. Så det er ikke, fordi SF principielt lukker af for den tankegang, at man er nødt til at tage det sure med det søde, det har vi jo været villige til i andre forlig. Det vil vi også være villige til i fremtiden, hvis vi synes, at det samlede billede er tilfredsstillende set med vores øjne.

Så spurgte hr. Kofod-Svendsen, om det var sådan under forhandlingerne, at SF hele tiden sad og ville have arbejdsløsheden ned og de andre sagde: Nej, nej, nej, det går ikke. Det er vel nok forenklet at sige det sådan, men det var jo sådan, at SF fremlagde det ene forslag efter det andet, men ikke kunne skaffe opbakning til det. Derfor bliver virkningen af det, at arbejdsløshedsindsatsen ikke bliver stor nok. Jeg tror såmænd ikke, der er ret mange partier, der har

det sådan, at de siger: Jamen uha, vi må ikke få arbejdsløsheden ned så hurtigt. Det er vel kun regeringen, som i nogen grad har det synspunkt. Regeringen startede med i forhandlingerne at sige, at nu skulle vi passe på, at vi ikke overophedede økonomien for meget, så regeringen har faktisk lidt det synspunkt. Men jeg vil ikke tillægge nogen som helst andre det.

Kim Behnke (FP):

Siden der er indgået finanslovforlig, har vi hørt meldinger fra regeringen og ikke mindst fra finansministeren, der flot og bramfrit har proklameret, at nu var der en finanslov med hele fem sjettedeles flertal bag, og det var en finanslov, som virkelig måtte være god, for jo større flertal der er bag, jo bedre må finanslovforliget være.

Den opfattelse har vi ikke, og jeg skal nok en gang tillade mig bare sådan på overfladen i hvert fald at referere til den glimrende publikation, som Henning Fonsmark har udgivet om den danske utopi, der netop på særdeles fremragende vis beskriver, hvordan man siden anden verdenskrig har ført landet i uføre, netop fordi man har været mere interesseret i at få store flertal end i, hvilket indhold de pågældende aftaler havde. Så derfor synes vi ikke, at flertallets størrelse i sig selv er nogen garanti for, at det er en god finanslovaftale.

Derfor er det meget mere fornuftigt at gå ind og analysere og se, hvad det så er, partierne er blevet enige om. SF's ordfører, hr. Jes Lunde, har allerede reklameret for det bilag fra den 13. december i Finansudvalget, der viser, at på 37 punkter er SF blevet imødekommet i finanslovforliget. Til Folketingets oplysning kan jeg sige, at det drejer sig om 35 udgiftskrævende forslag plus 2 forslag, der vedrører indførelsen af CO₂-afgiften.

Dér vil det jo så være nærliggende at sige: Haha – med hr. Svend Heiselbergs løftede pegefinger – dér kan Fremskridtspartiet bare se, hvad man fik ud af ikke at blive siddende ved forhandlingerne. Jeg tror ikke, det var noget problem hverken for Fremskridtspartiet eller for andre partier at sidde ved et forhandlingsbord, hvis det, det gjaldt om, var at komme i tanker om flere udgiftskrævende forslag. Nu er det imidlertid sådan, at det er Fremskridtspartiets opfattelse, at det, der er kunsten, er at finde frem til udgiftsbegrænsende forslag, og dem

[Kim Behnke]

er SF jo ikke blevet imødekommet på på nogen punkter.

Jeg kunne forstå på SF's ordfører, at man under forhandlingerne har vendt hver en femøre. Det er nu imponerende klart, i betragtning af at en sådan mønt ikke findes længere. Men når man ser på de konkrete ændringsforslag, tyder det bestemt ikke på, at man har vendt hver en femøre; tværtimod tyder det på, at man har haft særdeles travlt med at få brugt hver en femøre. De få steder, hvor man har lavet egentlige besparelser, er altså på punkter, som vi for flere af punkternes vedkommende kraftigt må vende os imod, nemlig f.eks. spørgsmålet om hjemmehjælpen, spørgsmålet om begravelseshjælpen og andre steder, hvor man rammer de absolut svageste i vores samfund. Det synes vi ikke er rimeligt, når der samtidig gives store millionbevillinger – oven i købet ekstrabevillinger – på områder, der er aldeles unødvendige.

Men hvordan er det egentlig gået med de besparelser, regeringen havde proklameret? Ja, på s. 5 i det, der hedder Budgetoversigt nr. 5, som netop er udkommet i forgårs, fremgår det:

»Finanslovaftalen indebærer, at det samlede sparekrav fuldt ud udmøntes.«

Det er jo en flot melding, i betragtning af at regeringens udgangspunkt, da finanslovforhandlingerne startede, var, at der minimum skulle spares 7,7 mia. kr., hvis man skulle kunne holde det udgiftspolitiske måltal. Siden hen kom der en ny budgetoversigt, og den viste, at det ikke længere var 7,7 mia. kr., men 8,3 mia. kr., der minimum skulle spares. Kunne man ikke det, var man ikke i stand til at overholde det udgiftspolitiske måltal.

Af finanslovsforligsteksten kan vi læse os frem til, at de besparelser, der er blevet opnået enighed om, faktisk kun er i størrelsesordenen 1,7 mia. kr. Det vil sige, at afstanden fra de 1,7 mia. kr. op til de 8,3 mia. kr. med ganske almindelig hovedregning altså er, at regeringen har opgivet at få flertal bag besparelser på 6,6 mia. kr. Derfor må man nok sige, at meldingen i budgetoversigten om, at alle sparekrav fuldt ud er udmøntet, i allerhøjeste grad er en sandhed med modifikationer.

Men ikke nok med at man ikke har været i stand til at leve op til de besparelsesintentioner, regeringen havde, nej, man har også begivet sig ud på den særdeles kritisable vej, det er

at begynde at afholde ekstra udgifter. Der er indbudgetteret i ændringsforslagene ekstra udgifter i størrelsesordenen 3,2 mia. kr. Ganske vist er det sådan, at de 2 mia. kr. er i form af oprettelsen af Erhvervsfonden, men ikke desto mindre repræsenterer udgiften til fonden, at man lægger 2 mia. kr. i en cigarkasse, og dermed mangler de 2 mia. kr. i DAU-saldoen.

En del af aftalen går ud på, at man får det til at hænge sammen ved, at der opnås en masse engangsindtægter. Det er næsten 5 mia. kr., man budgetterer med i engangsindtægter i 1992. Det mærkelige i denne sammenhæng er, at hvis det var et oppositionsparti som f.eks. Fremskridtspartiet – vel efterhånden det eneste oppositionsparti – der i en finanslovssituation kom med det forslag, at man fik tingene til at hænge sammen ved at opnå engangsindtægter i den størrelsesorden, så ville finansministerens reaktion pr. automatik – og ganske korrekt – være, at man rystede på hovedet og sagde: Det er ravende galt, for engangsindtægter er, som ordet siger, engangsindtægter, hvilket betyder, at de året efter ikke er der. Og man kan ikke bruge de samme penge til at afholde udgifter for år efter år.

Af de ca. 5 mia. kr. opnås de næsten 3,5 mia. kr. ved det, der hedder »omlægninger af statslige aktiver, herunder indtægter fra aktiesalg fra en række privatiseringsprojekter«. Og så vil man have ekstra 1,5 mia. kr. kradsat ind fra privates såkaldte restancer til staten.

Blandt de konkrete privatiseringsprojekter finder vi Tele Danmark-sagen. Og der er ingen tvivl om, at forligspartierne nok vil kunne gøre, hvad de vil, i denne sag, eftersom de er også er forligspartnere i Tele Danmark-sagen. Men det er jo en offentlig hemmelighed, at grunden til, at de aktier ikke er solgt i 1991, er, at statens finansielle rådgiver Unibank har sagt, at så længe der kører retssager om disse aktier, vil det rent forretningsmæssigt være aldeles håbløst at forsøge den aktieemission. Spørgsmålet er så, hvad der skal ske, hvis disse retssager ikke er afklaret inden udgangen af 1992. Så mangler provenuet også i 1992, ligesom det allerede mangler nu i 1991, for man ville jo bruge pengene allerede i år.

Så kan vi tage Københavns Lufthavn. Dér er den interessante politiske situation jo den, at Socialdemokratiet stemte imod loven i sin tid. Det vil sige, at man har et parti, der er imod

[Kim Behnke]

privatiseringen, og som man nu forventer skal stemme for aktieemissionen. Så vidt vi er orienteret i Fremskridtspartiet, kan man ikke fra lufthavnens side anbefale, at den emission finder sted i 1992. Man har brug for længere tid for at kunne få en tilstrækkelig høj pris for aktierne. Altså risikerer vi, at det projekt heller ikke bliver til noget.

Endvidere er der Eksportkreditrådet. Hvad det angår, har Socialdemokratiets ordfører fra denne talerstol så sent som i dette efterår tordnet imod, at man gennemfører det salg af aktier. Altså har man igen en situation, hvor en af forligspartnerne er imod projektet. Selv om man kan få forligspartneren til at stemme for, er det et spørgsmål, om tidspunktet er det rette i løbet af 1992 til, at man forretningsmæssigt gennemfører den aktieemission. Vi tvivler på det.

Til sidst er der Datacentralen, hvor der først lige er nedsat en bestyrelse, der skal ud at have forhandlet sig til rette for at se, om man kan finde en strategisk partner. Igen er det et projekt, hvor Socialdemokratiet stemte imod, men altså nu er forligspartner på det.

Derfor tvivler vi – og jeg er glad for at få dette synspunkt bogført nu – i allerhøjeste grad på, at bare halvdelen af det provenu kommer hjem. Og hvis det ikke kommer hjem, så er den barske finansielle konsekvens for staten, at pengene mangler i 1992, præcis på samme måde som en del af pengene allerede var indbudgetteret i 1991 og nu mangler i 1991.

Så vil man gennemføre en masse nye anlægsaktiviteter, og det er jo dér, man skal finde nøglen til de påståede reduktioner i arbejdsløsheden. Det gør man rent bogføringsmæssigt på den smarte måde, at man opretter nogle aktieselskaber og nogle fonde, hvorefter man lader de pågældende fonde og aktieselskaber gå ud og optage lån til at finansiere disse nye anlæg. Det er jo en elegant og smart måde at gøre det på, for så ser det ikke ud, som om staten har fået forøgede udgifter. Men kendsgerningerne er, at staten har forøgede udgifter, fordi disse fonde og disse aktieselskaber er 100 pct. statsligt ejet, og derfor bør det også indgå i statens udgifter. Men rent budgetmæssigt og rent sammentællingsmæssigt henregner finansministeren det ikke til de offentlige udgifter, og det er forkert.

Endelig er der spørgsmålet om, hvorvidt disse mange nye anlæg overhovedet resulterer i flere danske arbejdspladser. Sagen er jo den, at samtlige projekter har en størrelsesorden, der gør, at vi er tilpligtet at lægge det ud i EF-licitation. Vi risikerer altså, at det bliver italienske, franske og hollandske entreprenører, der løber med opgaverne, og det giver jo altså desværre ikke flere arbejdspladser i Danmark.

Spørgsmålet er derefter, om den måde, man i det hele taget har strikket forliget sammen på og lavet de økonomiske beregninger efter, er udtryk for, hvordan man virkelig har forventet tingene vil finde sted, eller om det nærmere er sådan, som Weekendavisen og Information i ledende artikler har beskrevet, nemlig at det, man gør, er, at man indgår et forlig, og når man er enig om forligsteksten, regner man baglæns og ser, hvad det egentlig blev til.

Det ser jo noget bemærkelsesværdigt ud, hvor mange steder man nu foretager nye skøn – nye skøn, der alle sammen har det tilfælles, at de får tingene til at se væsentlig bedre ud, end man egentlig havde regnet med. Det ser f.eks. mærkeligt ud, at det lige pludselig viser sig, at Hypotekbanken giver 250 mio. kr. mere. Jamen det var da dejligt, den gør det, men hvordan kommer der sådan et nyt skøn som en gave fra himlen til finansministeren, når tallene skal lægges sammen og man skal have det til at gå op?

Nej, vi tror nærmere, at de nævnte aviser har fuldstændig ret: Man vedtager, hvad facit skal være, og så regner man baglæns, indtil tingene går op. Men det er jo altså ikke en ægte måde at lave disse beregninger på. Disse nye skøn kan jo meget vel vise sig i løbet af 1992 overhovedet ikke at holde.

Endvidere har man gjort det, som vi talte om tidligere på dagen under CO₂-afgiften, nemlig at regeringen med finansministeren i spidsen optræder som hæler. For sagen er, at man er gået ud og har skældt kommunerne ud for, at de ikke var i stand til at overholde indgåede aftaler om kommuneskatterne. Man har politisk og på alle mulige måder forsøgt at få kommunerne til at begrænse kommuneskatterne.

Men nu forhøjes kommuneskatterne, og så skynder finansministeren sig at indregne de forhøjede kommuneskatter i opgørelserne, og nøjagtig det samme er tilfældet med CO₂-afgiften. På trods af at vi hørte den konservative

[Kim Behnke]

ordfører fortælle, at regeringspartierne oven i købet ville stemme imod de ændringsforslag, der vedrører CO₂-afgiften, indregner finansministeren provenuet i sine sammentællinger og får det til at se ud, som om tingene hænger sammen. Det bryder vi os ikke om.

Noget interessant er det ændringsforslag, der hedder nr. 651. Det er stillet af finansministeren, men det kommer egentlig fra trafikministeren. Det udspringer af, at man nu erkender, at Storebæltsskandalen begynder at koste skatteyderne penge. På trods af at vi tidligere i Folketingets Finansudvalg og andre steder har fået grundige forsikringer fra trafikministeren om, at skatteyderne så sandelig ingen penge har i klemme på Storebælt, viser det sig altså nu med ændringsforslag nr. 651, at skatteyderne i 1992 skal regne med, at skandalen på Storebælt koster 13 mio. kr. ekstra.

Vi har også bemærket det, der er sket på kulturområdet. I forhold til det finanslovsforslag, der forelå i august måned, er der tale om ekstra 340 mio. kr. på kulturområdet. De 340 mio. kr. er sammensat på den måde, at der dels er nogle besparelser, som opgives, dels er besluttet nye udgifter.

Her må jeg spørge: Hvordan har man dog blandt forligspartierne moral til at gå ud og fortælle landets ældre og pensionister: Nu skal I betale for hjemmehjælpen med 150 mio. kr., og hip hurra kan I glæde jer over, at vi kaster yderligere 340 mio. kr. væk inden for kulturområdet? Det er umoral ud over alle grænser at budgettere på den måde.

Efter offentliggørelsen af finanslovsforliget har finansministeren gjort meget ud af at fortælle befolkningen om, hvor fantastisk det ser ud med skattetrykket. Skattetrykket falder i 1992, er budskabet. Man glemmer at fortælle, at skattetrykket er en størrelse, der opgøres i forhold til bruttonationalproduktet, og man glemmer at fortælle, at den væsentligste årsag til, at skattetrykket falder næste år, er, at bruttonationalproduktet stiger, hvilket matematisk resulterer i, at skattetrykket falder.

Men det bliver hr. og fru Jensen jo altså ikke rigere af. Hr. og fru Jensen får ingen skattelettelser, lad det være sagt utvetydigt. Hr. og fru Jensen kommer tværtimod til at betale en hel del flere skatter og kommer til at betale mere i skatter. Det fremgår af budgetoversigten s. 15, at der kommer 2 mia. kr. mere ind i skat næste

år. Men rent matematisk er det da rigtigt, at skattetrykket falder næste år, og derfor er det også, at skattetrykket er en komplet uegnet størrelse til at fortælle, hvordan det reelle skattniveau er her i landet.

Men der er jo ét punkt, hvor man får en skattelettelser. Det er selskabsskatten og virksomhedsskatten, der sættes ned til 34 pct. Det var den konservative ordfører også hurtig til at fortælle. Den konservative ordfører glemte imidlertid at fortælle, at samtidig med at man nedsætter selskabsskatten og virksomhedsskatten til 34 pct., omlægger man den måde, man betaler på, så der skal betales a conto flere gange om året, og det betyder altså rent likviditetsmæssigt og i det hele taget for virksomhederne, at der er ikke nogen virksomheder, der får nogen fornøjelse af det, mens statskassen, som man kan se, er den eneste vinder i det spil.

Derfor må vi sige, at vi overhovedet ikke er imponerede af de skatteomanipulationer, som finansministeren er så god til.

Men også udgiftstrykket skulle jo falde næste år. Imidlertid sker der lige pludselig et paradigmeskifte for finansministeren, for mens alle andre opgørelser er for staten, regner man udgiftstrykket for hele den offentlige sektor. Og det kan jo godt være behændigt at gøre det, men uanset om det nu er for staten eller for hele den offentlige sektor, snyder finansministeren. Finansministeren har tommelfingeren på vægten, og det har han, fordi han glemmer at medregne alle disse nye lån eller kautioner, som staten står inde for i forhold til disse mange aktieselskaber, disse mange fonde osv., der skal ud og eksperimentere med lån og kautioner.

Det er jo altså også en del af den offentlige sektor, hvad enten man vil det eller ej. Og når man ikke regner disse tal med i udgiftstryksberegningen, så giver vi ikke fem flade ører for dem. Så vil finansministeren kunne sige: Ja, men dette, at man har givet en kaution, er jo ikke det samme som, at man har fået en udgift. Næ, men så må jeg minde finansministeren om, at Folketingets Finansudvalg netop i denne uge, netop på denne dag har færdigbehandlet kautionen for boligselskaberne, som altså betød, at man mistede 547 mio. kr. Sådan kan det gå, når man er så letsindig med sine kautioner og med sine låneforpligtelser.

[Kim Behnke]

Så har forligspartierne og ikke mindst Socialdemokratiet jo været voldsomt imponeret over, at DAU-saldoen, altså statens underskud på driften, falder næste år. Det er vi ikke voldsomt imponeret over. På finanslovsforslaget for 1991 regnede man med, at DAU-saldoen ville ende på 16,1 mia. kr. i underskud; vi ved nu, at det bliver 38,2 mia. kr., altså et skred på 22 mia. kr. Så med alle de forhold, jeg allerede har nævnt her, bygger de seneste skøn simpelt hen på kviksand, og vi stoler ikke et øjeblik på dem.

Vi har i Fremskridtpartiet valgt at fremsætte vores egne ændringsforslag, og man har spurgt os, hvorfor vi gør det på det tidspunkt, hvor vi gør det, og hvorfor vi stiller så mange ændringsforslag.

SF's ordfører, hr. Jes Lunde, havde en del af forklaringen, for jeg er enig med hr. Jes Lunde i, at alle partier faktisk burde komme med ændringsforslag, der viser, hvad man politisk vil her i Folketinget. Og det er det, Fremskridtspartiet gør. Vi stiller ikke de pågældende ændringsforslag i den illusoriske tro, at vi kan få Folketingets partier til at stemme for dem. Det gør man ikke, for man kan ikke tillade sig at stemme for noget, Fremskridtspartiet har foreslået. Vi kan bare konstatere, at år for år bliver flere og flere af vores forslag alligevel vedtaget, for der er nemlig en lov, der trækker i Fremskridtspartiets retning – en lov, som Folketinget ikke har vedtaget, nemlig den lov, der hedder nødvendighedens lov.

Jeg takker selvfølgelig for SF's opbakning bag ét af dem af vore ændringsforslag, der er begæret til afstemning. Vi har ikke begæret alle 802 til afstemning. Vi har valgt at begære 23 nøgleforslag til afstemning, og hvis de ikke bliver vedtaget, er der ingen grund til at begære afstemning om resten.

Vi mener, det er alle partiers pligt i Folketinget krone for krone at vise, hvordan ens politik hænger sammen.

Det kan godt være, at man er ideologisk uenig med Fremskridtspartiet, og at der ikke er ret mange andre partier i Folketinget, der har de samme synspunkter, men ikke desto mindre burde man i hvert fald for sit eget vedkommende også vise, at der er sammenhæng i ens politik. Det har vi vist fra Fremskridtspartiets side, og derfor skal vi selvfølgelig anbefale vores ændringsforslag.

Mimi Jakobsen (CD):

Jamen jeg tror, jeg vil begrænse mig til at tale om ændringsforslagene, og det kan jeg gøre meget kort. Der er jo i denne samling af dem dels dem, der er tilstrækkelige, dels dem, der er nødvendige for, at de seks partier, som har været sammen om denne aftale, kan føle, at de hver især er blevet ordentligt behandlet, er blevet tilgodeset på en sådan måde, at forliget for alle betyder, at man kan komme ud som vindere. Det vil jeg gerne takke de involverede partier for. Jeg vil gerne takke finansministeren for, at det har været muligt at få gennemført forhandlingerne på den måde, det er sket.

Det kunne i starten lyde som en sej omgang, at vi skulle have fælles forhandlinger. Jeg synes, forløbet har vist, at det var den rigtige fremgangsmåde, og jeg synes, resultatet i form af ændringsforslagene har vist, at uanset at der selvfølgelig også i dag vil være forslag, som det enkelte parti kan sidde og være mindre begejstret for at skulle stemme for, er der blevet taget hensyn og blevet vist hensyn partierne imellem, og at nogle må vedtages med større begejstring end andre, er der ikke noget at gøre ved.

Endelig vil jeg så, for at min tale overhovedet skal fylde noget i Folketingstidende, bede finansministeren om at bringe en tak videre til embedsmændene i Finansministeriet og i de ministerier, som i mange nattetimer måtte sidde og slide med besvarelser af alle vores spørgsmål og beregninger på det ene og det andet. Jeg synes, vi har fået en ualmindelig god behandling også fra embedsmændenes side.

Bilgrav-Nielsen (RV):

Jamen således inspireret vil jeg da gerne fortsætte med at bringe en tak til et par forskellige sider. Det er jo rent faktisk sådan, at Finansudvalgets behandling af finanslovsforslaget uden sammenligning er den største lovbegebenhed i folketingsåret. Det står på fra slutningen af august til her op under jul, og det er mange sider, mange dokumenter, mange spørgsmål og svar, der udveksles, så jeg vil først og fremmest takke mine gode kolleger i Finansudvalget for, at vi har kunnet overholde de tidsplaner, vi er nødt til at være meget barske med, og jeg vil gerne sige tak til Finansudvalgets Sekretariat for den bistand, de yder os effektivt og professionelt, selv om der er meget

[Bilgrav-Nielsen]

pres på navnlig hen imod slutningen. Endelig tilslutter jeg mig den tak, der har lydt til finansministeren, for uden det samvirke ville det være meget svært at nå igennem.

Jeg synes også, det er interessant at iagttage, når man ser finanslovforhandlingerne over et spand af år, hvor godt teknikken efterhånden hjælper os. Det er jo i en sammenhæng, hvor vi har behov for oversigtlige dokumenter, tabeller, og det får vi i stigende omfang, således at vi, synes jeg, altid har et godt overblik, og det skyldes ikke mindst, at Finansministeriet forsyner os i rigelig målestok og uden særlig mange fejl undervejs. De fleste fejl, der opstår, opstår måske, fordi der gives for uklare politiske signaler i sene forhandlingstimer.

Men herefter skal jeg koncentrere mig om ændringsforslagene og vil indledningsvis blot sige, at det jo også letter meget, at der er så mange partier bag en finanslovaftale. Det gør det langt mere overskueligt at tage stilling til ændringsforslagene, og vi er jo i modsætning til regeringen selv i den situation, at vi kan anbefale samtlige de ændringsforslag, finansministeren har stillet, til vedtagelse. Den situation er finansministeren ikke selv i, men det er hans selvskabte problem.

Om ændringsforslagene kan man sige, at de falder i en række klumper, forskellige sammenhænge. Der er denne gang en stribe ændringsforslag, som vedrører transportområdet. Når der er et så forholdsvis stort antal, har det naturligvis at gøre med, at partier i forhandlingerne har interesseret sig for emnet, specielt fordi regeringen ikke har interesseret sig så meget for det, at det var synligt nok på finanslovforslaget.

I forlængelse af den debat, der har været om enkeltpunkter her, vil jeg gerne sige til ikke mindst hr. Tommy Dinesen, som stiller det spørgsmål, om vi ikke bare tager fra gode projekter og giver til andre gode projekter, men altså ikke forøger den samlede investerings omfang, f.eks. inden for togmateriel og -anlæg, at sådan kan det se ud ved en overfladisk betragtning, men ikke, hvis man læser teksten fuldt ud. For det er rigtigt, som det er fremhævet, at en række af de omrokeringer, fremrykninger, der har fundet sted, klart enten begrundes i, at DSB selv foretrækker de nye projekter – det er navnlig investering i Københavns nærtrafik, i nye S-tog – eller ved, at vi, som det er

sagt før, fremrykker en investering, men allerede næste år fører det pågældende beløb, 200 mio. kr. vedrørende elektrificering, tilbage til DSB. Generelt om dette afsnit må vi sige, at det har fået en kraftig opprioritering, og det var meget tiltrængt.

I forlængelse af, hvad hr. Lykketoft tidligere sagde, vil jeg også sige, at der er et bredt politisk ønske om – jeg ved ikke, om det dækker regeringen – at dette felt i de kommende år vil komme til at indtage en langt større plads. Hvis vi vil undgå de meget kraftige miljøgener, vi får ved bare at lade vejtrafikken og for så vidt også lufttrafikken eksplodere, bliver vi nødt til at interessere os meget mere for den kollektive trafik. Det kræver nogle meget store investeringer, og derfor er det afgørende, at vi ikke bare nu har sat det i gang, men også er enige om et længere perspektiv. Dertil kan man anvende f.eks. den infrastrukturfond, som hr. Lykketoft omtalte. Og jeg vil gerne gøre opmærksom på, at Det Radikale Venstre jo har lagt megen vægt på og fået god støtte især fra Socialdemokratiet og SF til at oprette et særligt transportråd med det formål at samveje og give ideer til, hvorledes transporthandlingsplanens i øvrigt gode intentioner følges op.

Hr. Tommy Dinesen stillede et par konkrete spørgsmål om, hvorvidt det fortsat ville være muligt for DSB at planlægge for den eludbygning, man er gået i gang med. Svaret er ja.

Hr. Tommy Dinesen spørger, om der er plads til at etablere dobbeltspor fra Vamdrup til grænsen. Svaret er: Ja, når tyskerne er klar til at indgå en aftale om dette anlægs forløb, for det har ingen mening at føre dobbeltspor fra Vamdrup til Padborg uden en aftale med Tyskland om, at der så er en fortsættelse, på samme måde som der er en aftale nu om elektrificeringens fortsættelse. Nok om det!

I øvrigt om ændringsforslagene: Jeg vil i morgen under generaldebatten inddrage nogle af dem og skal derfor gå let hen over en række af dem. Men jeg kan ikke undlade i dag specielt at gøre opmærksom på, at man jo fra regeringens side foruden en række nedskæringsforslag på socialområdet, som andre har berørt, og som Det Radikale Venstre vendte sig imod, også fremførte en række reduktionsforslag på uddannelsesområdet og i høj grad inden for området for de frie skoler.

[Bilgrav-Nielsen]

Det har Det Radikale Venstre fra starten vendt sig kraftigt imod. Vi er stadig fuld af forundring over, at det var muligt for regeringen, partierne Venstre og De Konservative – måske især Venstre – at fremsætte et finanslovsforslag, der på afgørende punkter angreb disse skolars eksistensmuligheder eller i hvert fald i første omgang bremsede deres vækstmuligheder, uanset at de uden sammenligning på børneskoleområdet er den mest populære skoleform, vi i dag har. Det er ubegribeligt. Jeg har i sommerens løb hørt og set nogle få pip fra Venstremedlemmer, men jeg lagde ikke mærke til – og andre må korrigerer mig, hvis jeg tager fejl – at Venstre under forhandlingerne gjorde en særlig indsats for at få disse nedskæringer fjernet. Men de er fjernet, og jeg takker for et godt samarbejde med Socialdemokratiet, CD og Kristeligt Folkeparti om denne som om en række af de øvrige sager.

Jeg skal altså i øvrigt ikke gå i dybden med finanslovsforslaget, men vende tilbage til sagen under debatten i morgen og i øvrigt kun her sige, som jeg sagde indledningsvis, at Det Radikale Venstre kan indstille ændringsforslag stillet af Fremskridtspartiet og SF til forkastelse og samtlige ændringsforslag stillet af finansministeren, herunder også de gode CO₂-ændringsforslag, til vedtagelse.

(Kort bemærkning).

Svend Heiselberg (V):

Jeg skal afstå fra at tage æren fra hr. Bilgrav-Nielsen for det med efterskolerne, men jeg synes faktisk, det er nogle lidt urimelige påstande, hr. Bilgrav-Nielsen kommer med. Men da det nu er sket, må jeg dog sige, at vi egentlig synes, at når De Radikale nu har strakt sig så langt, ville det også være rimeligt, at vi smed en godbid ud til De Radikale, og den godbid er så, at vi langt hen ad vejen vil følge nogle af de synspunkter, som De Radikale har stået for, men det er jo ikke ensbetydende med, at Venstre ikke også syntes, at det var en godbid, at vi fik tilbageført det beløb, som var taget ud i første omgang.

(Kort bemærkning).

Bilgrav-Nielsen (RV):

Jeg har fuld forståelse for, at hr. Svend Heiselberg har en vanskelig opgave. Det er svært

at forklare og navnlig at forsvare, at man både er i regering og i opposition; men Venstre har valgt denne særegne position i dansk politik og har oven i købet gjort det til en større sag på Venstres landsmøde i år anført af skatteministeren.

Men når nu Venstre selv har bragt sig i den position, må vi andre tillade os at gøre opmærksom på, at deltagelse i et regeringssamarbejde betyder medansvar for de lovforslag, regeringen fremsætter, uanset om det er noget, man selv har skrevet eller ej. Når finansministerens finanslovsforslag har været igennem regeringen, har samtlige regeringspartier tiltrådt det, det vil sige, at de ændringer, de har ønsket at få igennem, har de fået igennem, inden finansministeren fremsætter sit finanslovsforslag. Jeg bliver nødt til at sige til Venstre, at sådan er politik sammenskruet, og derfor bør Venstre træffe en beslutning.

Jeg kunne nævne adskillige af Venstres folketingsmedlemmer, som har ført sig frem i sommerens løb, som om dette med de frie skoler var noget, som Venstre ikke havde opdaget i tide og i hvert fald ville gøre alt, hvad de kunne, for at ændre, men intet har man gjort. Derfor bliver man nødt til at erkende, at Venstres holdning til de frie skoler i dag efter hr. Svend Heiselbergs eget udsagn er noget med nogle godbidder, man kan kaste ud. De frie skoler kan altså ikke regne med Venstre.

Kofod-Svendsen (KRF):

Jeg vil begynde med at afsløre den meget store hemmelighed, hvordan Kristeligt Folkeparti vil stemme: Vi vil stemme for alle de ændringsforslag, der er stillet af finansministeren, og vi vil stemme imod SF's og Fremskridtspartiets ændringsforslag.

Dernæst vil jeg takke de partier, vi har forhandlet finansloven med. Jeg synes, forhandlingerne har været ført dels under en dygtig ledelse, dels i et godt og kammeratligt fællesskab, hvor man har været villig til at lytte til hinandens ønsker. Vi har haft nogle ønsker, som vi har lagt overordentlig stor vægt på, ikke fordi de nødvendigvis kostede de store beløb, men fordi vi holdningsmæssigt lagde vægt på dem, og dér har man vist imødekommenhed.

Så har andre partier fremført ønsker, som vi ikke har brændt for, men dér har vi også forstået, at her var en sag, hvor vi måske kunne

[Kofod-Svendsen]

have ønsket en besparelse, men hvor andre syntes, at man skulle bruge lidt mere, og dér har vi så til gengæld bøjet os og ikke manifesteret et stærkt spareønske. Sådan har det været under en ramme af ansvarlighed, hvor det endelige resultat måtte være præget af økonomisk ansvarlighed.

Der har været en vilje til at lytte til hinanden, der har ikke været et flertal, der hele tiden skulle køre et mindretal ned. Man har været klar over, at vi alle sammen har et legitimt ønske om, at der, når vi præsenterer det færdige resultat, er noget, hvor vi er blevet imødekommet, og at andre partier tilsvarende kan sige, at de er blevet imødekommet. Den holdning vil jeg gerne ved denne lejlighed kvittere for.

Inden jeg går over til at kommentere nogle enkelte forslag, vil jeg sige, at jeg med interesse lyttede til den ordførertale, hr. Lykketoft holdt. Jeg er faktisk ked af, at jeg ikke havde den tale f.eks. for et par år siden, da der blev indgået et finanslovsforlig, hvor Socialdemokratiet ikke var med, og hvor Kristeligt Folkeparti blev kritiseret for, at vi ikke havde gjort nok på et område, og at vi havde svigtet dér.

Jeg husker, at vi arbejdede med et renere huslejebegreb, og f.eks. syntes vi ej heller for to år siden, at man skulle have boligstøtte til fællesantennen. Jeg husker et par Socialdemokrater – det var ikke hr. Lykketoft, men hr. Lykketofts kollegaer – der kritiserede Kristeligt Folkeparti voldsomt for det manglende sociale sindelag; da ville jeg have været glad for at have hr. Lykketofts tale, som jeg så kunne have citeret, da de pågældende var meget nidkære i deres spørgsmål til Kristeligt Folkeparti.

Men jeg synes, at den tale, hr. Lykketoft holdt, meget godt skitserede de politiske vilkår, der gælder, at når man er inde i en forhandling, kan man naturligvis ikke få alt gennemført. Vi ved jo alle sammen, at der er noget, der hedder at tage det sure med det søde. Det kniber lidt for SF at lære det, men jeg håber, at de lærer det engang. Det kniber også for Fremskridtspartiet at lære det; de lærte det én gang for et par år siden, men siden har det knebet at holde fast ved den lærdom. I stedet for at man, når man vælger at stå udenfor, holder disse meget bombastiske taler, vil jeg mane alle dem, der af en eller anden grund vælger ikke at gå ind i et forlig, til besindighed og til at læse hr. Lykketofts tale.

Jeg tror, at vi alle kan pege på enkelte punkter, hvor vi synes, det kunne have været bedre. Vi har en hensigtserklæring på aktiveringsområdet – og jeg vil komme lidt mere ind på det under den generelle debat i morgen – og jeg tror, at alle vi, der har indgået den aftale, faktisk mener det alvorligt, at vi til januar skal sætte os sammen for at udmønte de mange ideer, som vi alle har haft om, hvordan vi kan konvertere den passive indsats til en aktiv beskæftigelsesindsats.

Jeg tror også, vi er klar over, at det er svære at realisere det end at holde store taler om det og skrive nogle vældige artikler; det engagement har SF, men det har vi andre faktisk også. Vi kan være af lidt forskellig mening, om det skal være på den ene eller den anden måde, men jeg tror, at alle partier, også Fremskridtspartiet, har et ægte ønske om, at vi får flere i arbejde. I stedet for at monopolisere det og især fremhæve sig selv ville det være langt bedre for de ledige, at vi talte lidt mindre om det og så til januar hver især udfoldede vores maksimale kreativitet for at få flere i arbejde.

Der var et område, som vi lagde meget vægt på under forhandlingerne, og hvor jeg synes, vi er kommet til et godt resultat, og det er på friskoleområdet, både de frie grundskoler og de frie kostskoler. For de frie grundskoler fik vi forhøjet tilskudsprocenten fra de 69½, der lå i finanslovsforslaget, til 72, og det er vi meget godt tilfredse med. Vores endelige mål er, at vi kommer op på en tilskudsprocent på 75, men det nåede vi ikke denne gang. Dér har vi så noget at kæmpe videre for, når der skal laves finanslov om et år, for det synes vi er den rigtige tilskudsprocent.

Vi er glade for, at vi fik afvist besparelsen på de frie kostskoler. Jeg vil gerne sige til Det Radikale Venstre, at det er jo en sag, som vi også var meget optaget af, da vi havde en KVR-regering. Vi havde et meget stærkt ønske om, at vi fik gjort kommunerne medansvarlige for finansieringen af elevernes ophold på efterskole. Vi er meget glade for det engagement, som Det Radikale Venstre nu har udfoldet, men jeg må minde om, at da Kristeligt Folkeparti stillede forslag, var den daværende radikale kulturminister jo ikke særlig positiv; som man kan se af de grønne hæfter, blev forslaget direkte afvist af hr. Ole Vig Jensen.

[Kofod-Svendsen]

Imidlertid er jeg glad for, at vi nu i fællesskab har fundet en god løsning; jeg synes, det har været et dejligt samarbejde, vi har haft ikke mindst med Det Radikale Venstre på dette område, og jeg synes, vi nu er kommet til et meget godt resultat. Den udmøntning af, at kommunerne bliver gjort økonomisk medansvarlige, som skal forhandles inden for kort tid, tror jeg kan blive et vældigt løft for at fastholde det frie skolevalg på dette område. Det har været uholdbart, som vi har oplevet, at nogle kommuner har givet en god understøttelse, mens andre overhovedet ikke har ydet noget.

Hr. Bilgrav-Nielsen var inde på hele transporthandlingsplanen, og dér er vi også meget godt tilfreds med det, der foreligger.

På det sociale område kan jeg ikke dy mig for at gøre hr. Jes Lunde opmærksom på, at der jo forelå to forslag til at øge fattigdomsmidlerne, et fra SF, som spillede offentligt ud med 18,8 mio. kr., og det andet på 20 mio. kr. Vi er meget godt tilfredse med, at regeringen tilsluttede sig det på 20 mio. kr., og mon ikke SF også er meget godt tilfreds med regeringens valg. Jeg synes da kun, det tjener regeringen til ære, at den var parat til at yde denne ekstra indsats på dette område.

Der er en række andre forslag på det sociale område, f.eks. øget bevilling til døvefilm og -videoer, og andre har nævnt Mødrehjælpen. Der er også en øget indsats, så Dansk Flygtningehjælp på en bedre måde kan varetage sine opgaver, bl.a. oplysningskontoen »Når mennesker mødes«. De spørgsmål har vi i bred enighed kunnet løse, og det synes jeg er dejligt.

Til sidst vil jeg sige, at vi glæder os over, at »det frivillige Danmark« får bedre muligheder med det lovforslag, som er kommet fra skatteministeren om forhøjelse af grænsen for skattefrie gaver. Det er også en ting, som vi var utrolig glade for at der var enighed om, så det spørgsmål kunne løses så tilfredsstillende, som det blev.

(Kort bemærkning).

Bilgrav-Nielsen (RV):

Der er absolut ikke grundlag for en polemik mellem Kristeligt Folkeparti og Det Radikale Venstre om holdningen til de frie skoler.

Men jeg vil gøre den bemærkning, at når den radikale kulturminister sidste år ikke var parat til at følge alle de ønsker, man havde til

sidste års finanslov, havde det sammenhæng med, at den radikale kulturminister faktisk havde aftalt et udviklingsarbejde med skolerne omkring selve støtteordningerne og et lidt mere langsigtet perspektiv på, hvorledes de skulle være skruet sammen.

I øvrigt er det altid en forpligtelse, man tager på sig, når man er deltager i en regering, at det er et fællesskab, og man kommer ikke videre, end der kan opnås enighed om i regeringen – forudsat altså at man accepterer, at når man er regeringsparti, så er man regeringsparti, og ikke som Venstre vil være både regeringsparti og i opposition. Men den holdning har vi ikke.

Jeg vil over for Kristeligt Folkeparti, der jo selv kender det på sin krop, minde om en lille god sag, jeg gennemlæste i går, som hr. Kofod-Svendsen vil interessere sig for. Det Radikale Venstre fremsatte i 1985 et beslutningsforslag om at fastlægge den årlige stigningstakt i ulandsbistanden. Jeg er helt sikker på, at det var et forslag, som Kristeligt Folkeparti var meget optaget af og meget gerne ville støtte; men det var ikke muligt for Kristeligt Folkeparti at gøre det, fordi Kristeligt Folkeparti dengang sad i en regering, hvor man ikke kunne blive enige. Derfor måtte Kristeligt Folkeparti nøjes med at undlade at stemme dengang, men det forhindrer jo ikke, at Kristeligt Folkeparti nu er i front sammen med os andre, når vi fastholder den ulandsbistand, der siden har været ydet.

(Kort bemærkning).

Kofod-Svendsen (KRF):

Jeg skal heller ikke gå ind i nogen lang diskussion. Jeg kan kun bekræfte, hvad hr. Bilgrav-Nielsen sagde. Vi var helt enige i Det Radikale Venstres forslag, men vi havde forskellige bindinger, og det kender vi alle til. Det kan måske også være lidt af forklaringen på, at hr. Bilgrav-Nielsen var vældig polemisk over for et regeringsparti. Vi kender vel alle situationen, at der er forskel på, om man er i regering eller ej.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Hr. Kofod-Svendsen startede sit indlæg med at belære Fremskridtspartiet om, at vi måtte lære at tage det sure med det søde. Nu er

[Kim Behnke]

spørgsmålet jo, hvad der er surt, og hvad der er sødt.

Den traditionelle opfattelse i Folketinget blandt Folketingets partier og Folketingets medlemmer er, at det at give ekstra offentlige udgifter er det søde, og det at lave besparelser opfatter man som det sure. Vi er ikke enige i den definition, fordi vi tager skatteydernes parti. Vi holder med skatteyderne, og for dem repræsenterer ekstra offentlige udgifter højere skatter, og det er surt. Derfor er vores opfattelse den, at det er surt, når man afholder ekstra offentlige udgifter; men det er godt, og det er sødt, når man får lavet nogle besparelser, så vi kan få skattetrykket sat ned.

Det er ikke, fordi Fremskridtspartiet ikke har lært at tage det sure med det søde, men det er simpelt hen, fordi vi har en anden opfattelse end hr. Kofod-Svendsen og hovedparten af Folketingets medlemmer af, hvad der er surt, og hvad der er sødt.

(Kort bemærkning).

Kofod-Svendsen (KRF):

Er det sådan, at når Fremskridtspartiet den ene gang efter den anden kommer med forslag om ekstra bevillinger til pensionisterne, så er det altså meget, meget surt for Fremskridtspartiet? Er det sådan, at de virkelig må kæmpe imod deres ønsker, men føler sig forpligtet til at øge de offentlige udgifter og sætte skatten op for at yde flere penge til pensionisterne? Det er så surt, så surt, men Fremskridtspartiet gør det alligevel?

Finansministeren (Henning Dyremose):

Man kan vel roligt sige, at det er en sidegevinst ved et bredt forlig, at det også giver en rolig debat og en rimelig hurtig debat. Derfor vil det også være sådan, at de bemærkninger, jeg vil gøre, for de flestes vedkommende vil koncentrere sig om de to partier, der ikke er med i forliget, og jeg må bede mine forligspartnere om undskyldning for, at jeg ikke har så mange bemærkninger at gøre til dem.

Jeg vil dog godt lige komme med en enkelt bemærkning til hr. Lykketoft i forbindelse med forhandlingsformen. Jeg er enig med hr. Lykketoft i, at det har vist sig, at denne forhandlingsform var en succes, men jeg vil godt sige, at det ikke var stik imod regeringens prognoser. Det, regeringen afviste dengang i slutnin-

gen af august eller begyndelsen af september, var at etablere egentlige fælles forhandlinger om finansloven på det tidspunkt. Da valgte vi at sige – jeg husker det tydeligt – at vi afviser ingen forhandlingsform på forhånd. Vi tror ikke, at det vil være klokt her og nu at indlede sådanne fællesforhandlinger, men vi vil ikke afvise, at det på et senere tidspunkt i processen kan vise sig hensigtsmæssigt.

Jeg ved også godt, hvad der blev bragt i TV 2 i forbindelse med min udtalelse: hverken første del eller tredje del, men kun anden del. Sådan er det jo så ofte i den offentlige debat, at det ikke er den helhed, man udtaler, der bliver præsenteret, det er en del af helheden, som passer godt ind i, at der er en eller anden form for konflikt, for det er nu engang det, vore medier foretrækker. Men vi afviste altså ikke på det tidspunkt, at det senere kunne være hensigtsmæssigt, og derfor gik vi også ind i det senere, og jeg er enig i, at det så faktisk, da vi valgte at gøre det, fungerede ganske godt.

Hr. Kim Behnke havde efter hr. Lykketofts indlæg nogle korte bemærkninger, som jeg godt lige vil forholde mig til. Det var bemærkningerne om, at SF blev ved forhandlingsbordet og derfor fik indflydelse på 37 punkter, mens Fremskridtspartiet forlod forhandlingsbordet. Man kan diskutere, hvilke flertalsmuligheder der eksisterede den 5. november, da Fremskridtspartiet forlod bordet, men man kan ikke diskutere, at regeringen havde gjort sig uhyre umage for at tilrettelægge tingene på en sådan måde, at Fremskridtspartiet på linje med de andre partier i Folketinget kunne få en chance for indflydelse. Uanset at vi vel allerede dengang vurderede, at det mest sandsynlige ville være et forlig mellem de seks partier, der nu har indgået det, så var det tilrettelagt sådan, at både SF og Fremskridtspartiet skulle have chancen for indflydelse og medansvar. SF forfulgte chancen; Fremskridtspartiet valgte at lade være. Det synes jeg er synd og skam først og fremmest for Fremskridtspartiet, og jeg håber, man har lært af det, sådan at man næste gang, man får chancen, hager sig fast ved forhandlingsbordet på samme måde, som SF forsøgte at gøre det.

I modsætning til andre, der har udtrykt sig her fra talerstolen, vil jeg gerne sige, at jeg ikke var glad for, at Fremskridtspartiet forlod bordet. Jeg mener, det ville have været hensigts-

[Finansministeren]

mæssigt, om de havde været der. Jeg mener, det havde været hensigtsmæssigt, om Fremskridtspartiet ved forhandlingsbordet havde fremlagt konkrete besparelsesforslag frem for først at offentliggøre sine besparelsesforslag på et tidspunkt, hvor det var sikkert og vist, at der ikke var nogen som helst chance for, at vi andre kunne komme til at stemme for dem, fordi vi havde indgået et forlig, der gjorde, at vi ikke kunne stemme for Fremskridtspartiets forslag, men det var altså Fremskridtspartiets valg. Jeg beklager det valg, og jeg håber, at Fremskridtspartiet også vil lære at beklage det.

Men når vi så kommer til hr. Jes Lunde og SF's indflydelse, skal vi jo trods alt heller ikke overfortolke den. Når nu hr. Jes Lunde nævner f.eks. produktionsskoler og uddannelsespladser, vil jeg sige til hr. Jes Lunde, at regeringen også ønskede produktionsskolepladser og regeringen ønskede også uddannelsespladser, men med det forbehold, at de skulle være finansieret. Det er altså lidt af en tilsnigelse at få det til at se ud, som om det skulle være en særlig indrømmelse til SF, at vi fandt en finansiering af det forlig, som vi indgik først og fremmest med Socialdemokratiet, CD, Det Radikale Venstre og Kristeligt Folkeparti i august i år om 5.000 nye uddannelsespladser. Det er knap nok en indrømmelse til SF, at de seks partier, der oprindeligt lavede et forlig, faktisk også fandt den finansiering, der skulle til, for at de kunne gennemføre forliget. SF har altså haft nogen indflydelse, mere end Fremskridtspartiet, men lad os nu ikke overfortolke den.

Hr. Jes Lunde gjorde nogle bemærkninger om arbejdsløshed og beskæftigelse. Må jeg ikke i al stilfærdighed blande mig i den debat mellem hr. Jes Lunde og hr. Lykketoft og sige, at jeg ønsker også, at arbejdsløsheden skal ned. Jeg mener også, at arbejdsløsheden er det største problem, vi har, menneskeligt og økonomisk. Regeringen kan oven i købet dokumentere, at vi har lagt initiativer frem før både S og SF.

Vi indkaldte til en stor konference om vækst og beskæftigelse, vi fremlagde 52 konkrete forslag til forbedring af beskæftigelsen i forbindelse med konferencen, og vi har den glæde, at en meget stor del af forslagene faktisk nu er indarbejdet i finanslovaftalen. Nogle af de ændringsforslag, der bliver gennemført her, er altså også en slags indrømmelse til regeringen,

men pointen er, at vi i fællesskab har fundet finansiering til dem.

Derfor vil jeg altså godt blande mig i koret af dem, der siger, at SF ikke kan slå sig til riddet på, at det skulle være det eneste parti, der tager arbejdsløsheden og beskæftigelsen alvorligt. Det mener jeg faktisk at alle de partier, der sad ved forhandlingsbordet, gjorde.

Jeg hæftede mig ved, at hr. Lykketoft refererede Arbejderbevægelsens Erhvervsråds beregninger om 15.000-20.000 flere job i selve finansloven for 1992, og hr. Lykketoft hæftede sig ved, at det bl.a. er, fordi finanspolitikken var blevet lempet. Det er jo rigtigt, at finanspolitikken er lempet i forhold til det finanslovsforslag, som regeringen oprindeligt lagde frem, målt i finanseffekt fra $\div 0,3$ til $\div 0,1$, men det er også rigtigt, at $\div 0,1$ i finanseffekt er den strammeste finanspolitik siden 1986 beregnet på de samme konsekvente måder hele vejen igennem.

Derfor kan jeg afvise hr. Jes Lundes påstande om en særlig form for kreativitet omkring måltallene. Man kan nemlig ikke se det udgiftspolitiske måltal isoleret. Man er nødt til at se det udgiftspolitiske måltal sammen med finanseffekt, udgiftstryk og skattetryk. Det er de fire tal tilsammen, der beskriver den finanspolitik, der bliver ført, og man er nødt til at se på dem alle.

Jeg er nødt til at sige til hr. Jes Lunde, at der er altså ikke tale om ren luft, når man taler om statslige omlægninger for 3,1 mia. kr. Det er jo rent faktisk sådan, at ud af de 3,1 mia. kr. er ca. 2 mia. kr. allerede fundet. De 0,7 mia. kr. oversendte vi som ændringsforslag allerede i forbindelse med de ordinære ændringsforslag i oktober måned, da det af forretningsmæssige grunde var besluttet at udskyde aktiesalgene i Tele Danmark og GiroBank. Der har vi altså en del af provenuet, og det er nok oven i købet sådan, at vi vurderer, at det provenu vil blive noget større, og derfor har vi taget det med igen i forbindelse med aktiesalg, der er nævnt i vores aftale i bilaget. Dertil kommer salg af aktier i Datacentralen og Københavns Lufthavn.

Summen af det hele bliver, at vi regner med, at vi skal finde ca. 1,1 mia. kr., der ikke er identificeret på nuværende tidspunkt. Det tror jeg er nemt, og jeg vil godt begrunde det med, at hvis vi ser på de sidste 3 års faktiske tal, så var den budgetterede privatisering eller omlæg-

[Finansministeren]

ning af aktiver – vi benævner det somme tider lidt forskelligt – i 1989, 1990 og 1991 tilsammen budgetteret med salg for 9,7 mia. kr. Rent faktisk har vi solgt for 10 mia. kr. Det svarer til, at vi har solgt gennemsnitligt i hvert af de 3 år for 3,3 mia. kr. Vi budgetterer for 1992 med et salg på 3,1 mia. kr., altså mindre end det gennemsnitlige tal i de sidste tre år. Vi har fundet de to, og der mangler sølle 1,1 mia. kr. Det tror jeg sagtens vi skal finde.

For lige at afrunde diskussionen om arbejdsløshed og beskæftigelse så fremgår det jo – selv om vi ikke har turdet skønne på finansloven isoleret, således som Arbejderbevægelsens Erhvervsråd har gjort det – alligevel af budgetoversigten side 4 nederst og 5 øverst, at selv om vi har samme gennemsnitlige arbejdsløshed i 1991 og i 1992, så er der i 1991 tale om et gennemsnit baseret på tal, der stiger hele vejen hen gennem året, mens tallene altså igennem 1992 falder hele vejen hen igennem 1992, og faldet fortsætter igennem 1993. Derefter er det vores vurdering, at summen af den vækst, der nu er i gang, og den finanslov, der er vedtaget, vil føre til 40.000-50.000 nye arbejdspladser i den private sektor, og det passer vel egentlig meget godt med skønnet fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd.

Til hr. Kim Behnke vil jeg godt sige, at det er fuldkommen rigtigt, at store flertal ikke er nok i sig selv. Store flertal er godt, men man skal selvfølgelig også se på indholdet, og når jeg er tilfreds med finanslovaftalen, så er jeg tilfreds både på grund af det store flertal og på grund af indholdet.

Hvordan kan jeg så være det, når jeg ikke har fået alle de besparelsesforslag igennem, der lå i mit oprindelige finanslovsforslag? Det er jeg bl.a., fordi jeg sammenligner med, hvad der er sket tidligere. Hvis vi foretager en sammenligning mellem finanslov 1991 og den aftale, der nu er indgået for 1992, så var sparekravet i 1991 7,7 mia. kr., mens sparekravet i 1992 var 8,3 mia. kr. I 1991 kom vi igennem med egentlige besparelser i form af produktivitetssparekrav på 1,7 mia. kr., i år er vi kommet igennem med 2 mia. kr., altså mere. Sidste år kom vi igennem med restanceinddrivelser på 0,4 mia. kr., i år 1,5 mia. kr.

Og så kommer det nye: Hvor vi i finansloven for 1991 ikke kom igennem med besparelser på overførselsområdet eller arbejdsmarkedsområ-

det i det hele taget, så kom vi i år igennem med besparelser på de områder på 1,5 mia. kr., og det er egentlige strukturelle ændringer, som fører til, at besparelsen på 1,5 mia. kr. i 1992 vil udgøre en egentlig besparelse på 2,2 mia. kr., når den får fuld virkning i 1993.

For så vidt angår salg af aktiver, har hr. Kim Behnke ret i, at man ikke kan bruge de samme engangsindtægter år efter år, men grunden til, at vi skulle spare de 8,3 mia. kr., var også, at der i indeværende finanslov var indregnet engangsindtægter på 4,4 mia. kr., og når vi nu indregner næste år, er det 3,1 mia. kr., der kommer tilbage til os som et sparekrav. Man kan altså godt indregne det, hvis man år for år for år for år sælger statslige aktiver.

Jeg havde hellere set, at der var tale om egentlige, konkrete besparelser, og derfor var der heller ikke ved finanslovsforslagets fremsættelse indregnet salg af aktiver til at udfylde det udgiftspolitiske måltal. Men det, vi altså endte med, var en indregning af salg af aktiver, der var mindre end i indeværende finanslov, og såmænd også mindre end den finanslov, som hr. Kim Behnke og Fremskridtspartiet var med til at vedtage i december 1989, for i finansloven for 1990 var der indbudgetteret salg af aktiver på 3,3 mia. kr. til at udfylde det udgiftspolitiske måltal. Dengang stemte Fremskridtspartiet for det og syntes, det var godt. Nu er der indregnet lidt mindre, nemlig 3,1 mia. kr., og det er så lige pludselig et stort problem for hr. Kim Behnke.

Med hensyn til disse salg af aktier, som vi nu forudsætter i 1992, vil jeg for en sikkerheds skyld sige, at vi sandelig også i 1992 vil være indstillet på at basere vore beslutninger på forretningsmæssige vurderinger foretaget af de bestyrelser, som vi har bedt om at være bestyrelser, men derfor kan hr. Kim Behnke godt få ret i, at nogle af aktiesalgene bliver udskudt yderligere, men så vil regeringen føle sig forpligtet til at søge andre engangsindtægter, og jeg minder om, at i de sidste 3 år har vi budgetteret med 9,7 mia. kr., og vi har solgt for 10 mia. kr., så vi har vist, at det kan lade sig gøre.

Så sagde hr. Kim Behnke, at det hele bare var nye skøn, og at der lige pludselig kom 250 mio. kr., fordi Hypotekbanken havde et større overskud. Jamen sådan udvikler tingene sig hele tiden. Da vi fremsatte det oprindelige finanslovsforslag, skulle vi spare 7,7 mia. kr.,

[Finansministeren]

men ved oktober-ændringsforslagene måtte vi opvurdere vores udgiftsskøn, så vi i stedet skulle spare 8,3 mia. kr., fordi der var større udgifter til efterløn og til arbejdsmarkedsforanstaltninger. Tilsvarende må vi selvfølgelig, når der kommer en større indtægt, end vi oprindeligt havde forventet, skrive sparekravet ned, her altså med de 250 mio. kr., som kom fra Hypotekbanken.

Når vi skal lave en budgetoversigt, der giver et skøn over vores indtægter og udgifter i 1992, må vi selvfølgelig, når et flertal i Folketinget mod vores anbefaling har vedtaget en CO₂-afgift, indregne afgiftens indtægter, ligesom vi må indregne de udgifter, der er til tilskudsordninger i forbindelse med den pågældende afgift. Vi ville ikke give et retvisende billede af økonomien i 1992, hvis vi kun indregnede den del af Folketingets beslutninger, som vi gik ind for. Vi stemmer – og jeg kan såmænd godt forstå hr. Bilgrav-Nielsens bemærkninger i den anledning – imod finansministerens ændringsforslag vedrørende CO₂-afgift, fordi vi er imod, men det er klart, at når et flertal vedtager den, må vi selvfølgelig indregne de økonomiske konsekvenser heraf.

Lad mig i øvrigt sige til hr. Kim Behnke, at det ikke kun er, når vi snakker udgiftstryk, at vi snakker om hele den offentlige sektor. Når vi snakker finanseffekt, udgiftstryk og skattetryk, snakker vi altid om hele den offentlige sektor, for det er nu den, de begreber er knyttet til. Når vi snakker udgiftspolitiske måltal, snakker vi om den statslige sektor; men med hensyn til de tre andre af de meget væsentlige tal i forbindelse med en finanslov snakker vi om hele den offentlige sektor. Det er der ikke noget mærkeligt i, det har vi altid gjort.

Så harcelerede hr. Kim Behnke over, at de garantier, der er givet, ikke er indregnet. De bliver først indregnet i det øjeblik, de forfalder. Derfor er der i udgiftstrykket for 1991 taget højde for, at vi nu må betale de irriterende 547 mio. kr. for de grunde, som man i 1982 afgav en garanti for, men selv efter, at de så er regnet ind i udgiftstrykket for 1991, falder det faktisk fra 58,3 pct. i 1990 til 57,9 pct. i 1991 og videre til 57,2 pct. i 1992. Det rigtige tidspunkt at indregne tallene i udgiftstrykket er, når udgiften forfalder, og det er det, vi har gjort på helt sædvanlig og konsekvent vis.

Til fru Mimi Jakobsens og hr. Bilgrav-Nielsens taksigelser vil jeg sige, at dem vil jeg godt have lov til at gemme til min tale i morgen, fordi de plejer at indgå i finansministerens tale lige før selve afslutningen af finanslovdebatten. De er hørt og ikke glemt og vil blive taget op ved den sædvanlige lejlighed. Jeg er jo konservativ, så jeg kan godt lide, at det sker på det rigtige tidspunkt.

Ellers skal jeg sige tak for en rolig og fredelig debat. Jeg synes, det er en god sidegevinst ved den brede aftale, at vi kan få en så afslappet debat om så store emner. Vi glæder os til, at det kan medvirke til at skabe politisk ro og stabilitet. Det tror vi betyder meget for vores erhvervsliv og for vores samfundsudvikling, men det vil jeg vende tilbage til under den almindelige debat i morgen.

Jes Lunde (SF):

Jeg har bare et par bemærkninger til finansministeren.

Jeg er enig i, at hvem der skal have ære for hvad, kan man diskutere vidt og bredt. Fast står det i hvert fald, at de steder, hvor SF har fået indflydelse, har vi fået den sammen med andre, og det vedkender jeg mig gerne. Der er også andre partier, der har været med til at gennemføre de gode ting, der ligger i aftalen.

Men jeg vil gerne sige til finansministeren, at når SF det ene år efter det andet skal have æren for at være med i det flertal, som skaffer nogle pladser på produktionsskoler og daghøjskoler, er det altså ikke SF's skyld. Men fordi finansministeren systematisk lader være med at tage det med i sit finanslovsforslag, skal vi andre sådan stoppe det ind i løbet af processen, og så får vi æren for det år efter år, men vi foretrak faktisk, at finansministeren begyndte at tage det med ind i sit finanslovsforslag.

I forbindelse med diskussionen om, hvor meget luft der er i de udgiftspolitiske måltal, redegjorde finansministeren for det med privatisering, og hvad det var for nogle præcise ting, der lå i det. Jeg mener nu alligevel, der er meget luft i det, men én bemærkning vil jeg gerne tage tilbage. Det er den, der fra tid til anden er kommet fra SF om, at når man privatiserer, er det engangsindtægter, altså noget, man kun kan bruge én gang. Sådan er det ikke med finansministeren, han har brugt salget af dele af aktierne her til at redde det udgiftspolitiske

[Jes Lunde]

måltal både i 1991 og 1992, så det er ikke rigtigt, at man kun kan bruge pengene én gang, finansministeren kan sandelig godt bruge dem flere gange.

Kim Behnke (FP):

Først skylder jeg et svar fra sidste halvleg til hr. Kofod-Svendsen, der mente at have fanget Fremskridtspartiet i en argumentationsfælde med spørgsmålet om, hvorvidt vi også mente, at vores forslag om forhøjede folkepensioner skulle være udtryk for, at man måtte tage det sure set med skatteydernes øjne. Vi mener, at det er noget surt, som er nødvendigt, og som skal tages med. Derfor ligger der også det i det, at når Fremskridtspartiet foreslår folkepensionen forhøjet, repræsenterer det ikke bare stemmekøbspolitik, men et reelt ønske.

Så var finansministeren igen i sin indledning inde på, at det var tydeligt at se, at hvis man bare blev ved forhandlingsbordet, kunne man få indflydelse. Jeg er nødt til at gentage, for det er åbenbart ikke helt gået op for finansministeren, at den form for indflydelse, som SF har fået med de 35 eller 37 punkter, ikke er den form for indflydelse, Fremskridtspartiet er interesseret i, for vi er ikke interesseret i at være med til at forhøje de offentlige udgifter.

Så sagde finansministeren, at man havde gjort sig megen umage med at tilrettelægge tingene sådan, at Fremskridtspartiet også kunne få chance for indflydelse. På hvilke punkter? Det er sådan, at Fremskridtspartiet – og jeg tillader mig at bruge et udtryk, som jeg har brugt tidligere – efterhånden udgør det eneste oppositionsparti i Folketinget. Vi er de eneste, som for alvor ønsker at gøre op med de offentlige udgifter, vi er de eneste, som ønsker meget markante privatiseringer, og som vil have den offentlige sektor gjort til en tredjedel af, hvad den er i dag. Jeg kan ikke forestille mig, at finansministeren er så naiv at tro, at vi kunne være blevet imødekommet på de punkter, og særlig ikke når man ser resultatet.

Kodeordet var medansvar. Det var det, finansministeren var interesseret i, og det var det, der lå i finansministerens nøje og umage tilrettelæggelse af forhandlingsforløbet. Det, finansministeren ønskede, var at have ryggen fri i forhold til sit eget parti og partiet Venstre. Det, man ønskede, var at kunne gå ud og sige, at så længe Fremskridtspartiet var der, kunne

det nok ikke gå helt galt, og det er selvfølgelig rigtigt. Der havde det været rart set med finansministerens øjne, om Fremskridtspartiet var blevet siddende ved bordet, men det taktiske spil ønskede vi ikke at deltage i.

Så beklagede finansministeren nok en gang, at Fremskridtspartiets ændringsforslag blev stillet på det tidspunkt, de blev. Læg mærke til, at vi først stillede vores ændringsforslag på et tidspunkt, hvor det stod helt klart, at der ikke blev tale om, at man ønskede at forhandle med Fremskridtspartiet, og det var selvfølgelig, fordi vi ikke ville stille vores ændringsforslag med det resultat, at man så kunne anvende dem som argument for, hvorfor man ikke kunne bruge Fremskridtspartiet til noget som helst. Det var faktisk for at gøre finansministeren en tjeneste, at vi ventede, så der stadig væk var en dør åben for forhandling med Fremskridtspartiet, men, som jeg har nævnt tidligere, mente vi os stadig forpligtet til at stille ændringsforslagene og dokumentere sammenhængen i vores politik.

Finansministeren talte om det fantastiske i, at finanseffekten ifølge opgørelserne vil blive 0,1 i 1992, og finansministeren fortalte Folketinget, at der bruges de samme beregningsmetoder. Det er lige præcis dér, det går galt, for beregningsmetoderne tager ikke højde for, at der stiftes statslige aktieselskaber, der optager lån og afholder udgifter til disse lån. Den slags offentlige udgifter, som er og bliver offentlige udgifter, indgår ikke i beregningen af finanseffekten, og derfor er det, jeg stadig vil fastholde, at finansministeren har tommelfingeren på vægten og får det til at se skønnere ud, end det egentlig er.

Så fortalte finansministeren, at der over de seneste 3 år i gennemsnit er blevet privatiseret for 3,3 mia. kr. om året eller omlagt statslige aktiver, for det hele er ikke privatiseringer. Finansministeren har ret i, at man også sagtens kan gøre det i 1992. Vi er endda overbevist om, at man uden problemer regulært kan privatisere for endnu større beløb. Den letteste ting i verden ville være at få solgt nogle flere ting og få udliciteret nogle flere ting, men vi skal også huske på, at det er de letteste projekter, der ligger bag os. Salget af Statsanstalten for Livsforsikring og første halvleg af Københavns Lufthavn repræsenterer langt de største dele af det samlede provenu, som finansministeren

[Kim Behnke]

fortalte om, men så kommer problemet, nemlig at de gennemførte udliciteringer, privatiseringer og omlægninger, der er sket de sidste 3 år, ikke er sket i samarbejde med finansministerens nye forligspartner, Socialdemokratiet, men fortrinsvis i samarbejde med Fremskridtspartiet, og derfor mener jeg, at det er usandsynligt, at tingene bliver gennemført i 1992, fordi man ikke har et ansvarligt Fremskridtsparti, men et Socialdemokrati, der ideologisk er imod disse ting, som forligspartner.

Finansministeren fortalte, at i 1992 ville det blive meget bedre end 1991. Det skulle det også gerne blive, for 1991, har vi fået at vide, ender med et underskud på over 38 mia. kr., så der skal ikke ret meget til for at gøre 1992 bedre end 1991. Det er ud fra den filosofi, at blandt de blinde er den enøjede konge, men det gør ikke den enøjede perfekt af den grund. Det, vi ville have, var, at vi med begge øjne fuldt åbne fik en finanslov.

Så fortalte finansministeren os, at det år for år er muligt at blive ved med at sælge. Det er jeg enig i, men det er farligt, og det er forkert at bruge engangsindtægter til at få driftsbudgettet til at hænge sammen, for finansministeren puffer et problem foran sig, der på et eller andet tidspunkt skal håndteres, nemlig det problem, at staten har en tikkende bombe i form af en gæld på 560 mia. kr. under sig, og at den før eller siden skal indfries, og så vil det være ærgerligt at have brændt gode statslige aktiver af på driftsbudgettet, når de penge er meget mere velegnet til at afdrage statens gæld med.

Nu kommer jeg så til de privatiseringer osv., der blev gennemført med Fremskridtspartiets hjælp i 1990. Fremskridtspartiets betingelse var netop, at pengene skulle bruges til at afdrage på statens gæld, og at de ikke måtte indgå i driftsbudgettet. Det er så i en eller anden udstrækning sket eller ikke sket, men hvad der faktisk var meget vigtigere for 1990, og det glemte finansministeren at fortælle, var, at regeringens forslag om besparelser – eller budgetforbedringer for nu at bruge det korrekte udtryk – blev strammet op med yderligere 3 mia. kr., og det blev netop fastholdt af Fremskridtspartiet, at det ikke bare skulle være nye indtægter og andre smarte ting, men rigtige besparelser, som skulle gennemføres i 1990, og 1990 er vel det år i nyere tid, hvor der nominelt blev gennemført de største besparelser.

Jeg er enig i, at det er skøn, og at skøn kan gå i den ene og i den anden retning. Problemet bliver, at hvis der i løbet af 1992 ikke sker det, som man regner med, nemlig at der kommer mere dynamik i økonomien, hvis ikke forudsætningerne holder, vil finansministeren i løbet af året skulle komme med nye skøn, der viser, at der på alle indtægtskontiene mangler penge.

Når jeg harcelerer så meget over, at man medregner CO₂-afgiften, er det ikke, fordi man ikke skal man gøre det rent regnskabsmæssigt, men det er lidt flot i de fine pressemeddelelser at prale af, at »der nu er styr på tingene, og at det aldrig har været så godt før«. Det er på det punkt, jeg mener, man er lidt dobbeltmoralisk. Et er, at man rent regnskabsmæssigt selvfølgelig skal bogføre tingene, men man behøver ikke at lade det være en del af grundlaget for de pressemeddelelser, der praler af, hvor god regeringen er.

Finansministeren har fortalt os, at garantierne først indbudgetteres, når de forfalder. Det er lige præcis at udskyde problemerne. Man tillader, at disse statslige aktieselskaber optager lån, og afholder udgifter til disse lån, får det til at se ud, som om statens udgifter ikke er så store. Når Postgiroen og Statens Konfektion bliver såkaldt privatiseret i form af et statsligt aktieselskab, trækker finansministeren dem fra, så det ser ud, som om antallet af statsligt ansatte er faldet, men det er det ikke, og statens udgifter er ikke faldet, de er bare lagt over i et statsligt aktieselskab, og det er snyd, på samme måde som det er snyd, når man bruger aktierne fra Storebælt til at oprette Øresund og bruger aktierne fra Øresund til at oprette nye aktieselskaber. Det er sådan nogle russiske busjkadukker, finansministeren bruger til at skjule de rigtige og reelle udgifter, og et andet eksempel er, at man opretter den nye erhvervsfond. Man propper 2 mia. kr. ned i en papkasse, så kan den disponere ud fra det, og så er det ikke med i opgørelsen over de offentlige udgifter.

Vi synes, det er en uærlig måde at gøre tingene op på.

Finansministeren (Henning Dyremose):

Punkt 1: Jeg vil starte med at give hr. Kim Behnke den forbrugeroplysning, at de statslige selskabers udgifter indgår i beregningen af fi-

[Finansministeren]

nanseffekten, så hr. Kim Behnkes postulat falder helt fra hinanden.

Punkt 2: Den garanti, der forfaldt, var ikke en garanti, som et eller andet statsligt aktieselskab havde fået. Det var en garanti, som et flertal i Folketingets Finansudvalg havde givet til de almennyttige boligselskaber for nogle grunde. Det havde ikke det fjerneste med de aktieselskaber, hr. Kim Behnke snakker om, at gøre.

Punkt 3: Finanseffekten i det finanslovsforlig, der blev indgået med Fremskridtspartiet i december 1989, som jeg også var glad for, var plus 0,3. Finanseffekten i det forlig, der nu er indgået med 6 andre partier, er minus 0,1. Det er en umiskendelig kendsgerning, at det flertal, der nu vedtager finansloven, fører en strammere finanspolitik end det flertal, hr. Kim Behnke engang var med i.

Hermed sluttede forhandlingen om ændringsforslagene.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Før vi går til afstemning om ændringsforslagene, holder vi en kort pause. Mødet udsættes, og det genoptages i dag kl. 16.00.

Mødet udsat kl. 15.50

Mødet genoptaget kl. 16.00

Man gik til afstemning om ændringsforslagene.

*Afstemning**Til § 3. Folketinget.*

Ændringsforslag nr. 1005
forkastedes, idet 8 stemte for, 132 imod.

Til øvrige paragraffer.

Ændringsforslag nr. 1001-1004, 1006-1012, 1014-1047, 1049-1069, 1071-1079, 1081-1141, 1143-1145, 1147-1175, 1177-1240, 1242-1260, 1262, 1264-1509, 1511-1606, 1608-1696, 1698-1722, 1724-1741, 1743, 1745-1754, 1756-1760, 1762-1785, 1788-1791, 1793-1798 og 1800-1802
forkastedes uden afstemning.

Til § 5. Statsministeriet.

Ændringsforslag nr. 1
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 1013
forkastedes, idet 8 stemte for, 136 imod.

Ændringsforslag nr. 2 og 3
vedtoges uden afstemning.

Til § 6. Udenrigsministeriet.

Ændringsforslag nr. 408
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 5
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 711, 410 og 411
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 412
vedtoges med 136 stemmer mod 8.

Ændringsforslag nr. 413
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 8
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 1048
forkastedes, idet 8 stemte for, 135 imod.

Ændringsforslag nr. 1070
forkastedes, idet 8 stemte for, 135 imod.

Ændringsforslag nr. 414
vedtoges uden afstemning.

Til § 7. Finansministeriet.

Ændringsforslag nr. 9
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 415
vedtoges med 136 stemmer mod 8.

Ændringsforslag nr. 10, 416, 417 og 11-13
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 1080

forkastedes, idet 8 stemte for, 136 imod.

Ændringsforslag nr. 14
forkastedes uden afstemning.

Til § 8. Økonomiministeriet.

Ændringsforslag nr. 418
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 15
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 419
vedtoges uden afstemning.

Til § 9. Skatteministeriet.

Ændringsforslag nr. 420-426
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 427
vedtoges med 136 stemmer mod 8.

Til § 11. Justitsministeriet.

Ændringsforslag nr. 428-431, 18 og 432-439
vedtoges uden afstemning.

Til § 12. Forsvarsministeriet.

Ændringsforslag nr. 21
forkastedes, idet 12 stemte for, 132 imod.

Ændringsforslag nr. 440 og 23-30
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 1142
forkastedes, idet 8 stemte for, 135 imod.

Til § 13. Indenrigsministeriet.

Ændringsforslag nr. 31
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 1146
forkastedes, idet 8 stemte for, 136 imod.

Ændringsforslag nr. 32-34
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 441
vedtoges, idet 131 stemte for, 12 imod.

Ændringsforslag nr. 36
forkastedes, idet 12 stemte for, 131 imod.

Ændringsforslag nr. 37
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 38
forkastedes, idet 12 stemte for, 130 imod.

Ændringsforslag nr. 39
forkastedes uden afstemning.

Til § 14. Boligministeriet.

Ændringsforslag nr. 442-448 og 40
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 41
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 449
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 43
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 1176
forkastedes, idet 20 stemte for, 125 imod.

Ændringsforslag nr. 44 og 45
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 46
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 450
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 47
forkastedes, idet 12 stemte for, 130 imod.

Ændringsforslag nr. 48, 451 og 50
vedtoges uden afstemning.

Til § 15. Socialministeriet.

Ændringsforslag nr. 452
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 51
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 453
vedtoges enstemmigt med 145 stemmer.

Ændringsforslag nr. 52-58
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 454
vedtoges med 136 stemmer mod 8.

Ændringsforslag nr. 60
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 455 og 456
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 61 betragtedes som
bortfaldet efter vedtagelsen af ændringsforslag
nr. 455 og 456.

Ændringsforslag nr. 457
vedtoges med 137 stemmer mod 8.

Ændringsforslag nr. 458
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 62
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 64
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 66
forkastedes, idet 12 stemte for, 133 imod.

Ændringsforslag nr. 67
forkastedes, idet 11 stemte for, 131 imod.

Ændringsforslag nr. 68
forkastedes, idet 12 stemte for, 133 imod.

Ændringsforslag nr. 69
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 1241
forkastedes, idet 8 stemte for, 135 imod.

Ændringsforslag nr. 70
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 71 og 72

forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 712, 73, 460, 461 og 74
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 1261
forkastedes, idet 8 stemte for, 136 imod.

Ændringsforslag nr. 713
vedtoges med 135 stemmer mod 8.

Ændringsforslag nr. 76
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 463
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 77
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 78
forkastedes, idet 12 stemte for, 132 imod.

Ændringsforslag nr. 1263
forkastedes, idet 8 stemte for, 132 imod.

Ændringsforslag nr. 464
vedtoges enstemmigt med 141 stemmer.

Ændringsforslag nr. 465
vedtoges uden afstemning.

Til § 16. Sundhedsministeriet.

Ændringsforslag nr. 79 og 466
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 81 betragtedes som
bortfaldet efter vedtagelsen af ændringsforslag
nr. 466.

Ændringsforslag nr. 82
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 467
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 83 betragtedes som
bortfaldet efter vedtagelsen af ændringsforslag
nr. 467.

Ændringsforslag nr. 84 og 468-470
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 85 og 86 betragtedes
som
bortfaldet efter vedtagelsen af ændringsforslag
nr. 469 og 470.

Ændringsforslag nr. 87
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 88, 471 og 472
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 473
vedtoges enstemmigt med 144 stemmer.

Ændringsforslag nr. 90
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 474
vedtoges enstemmigt med 143 stemmer.

Ændringsforslag nr. 91
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 475 og 92
vedtoges uden afstemning.

Til § 17. Arbejdsministeriet.

Ændringsforslag nr. 476
vedtoges med 121 stemmer mod 20; 2 stemte
hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 94
forkastedes, idet 12 stemte for, 128 imod.

Ændringsforslag nr. 477
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 96
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 478
vedtoges med 133 stemmer mod 9.

Ændringsforslag nr. 479-482
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 99

forkastedes, idet 12 stemte for, 130 imod.

Ændringsforslag nr. 100
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 483
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 101-103
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 484-491
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 492
vedtoges enstemmigt med 142 stemmer.

Ændringsforslag nr. 493-497
vedtoges uden afstemning.

Til § 20. Undervisnings- og Forskningsministeriet.

Ændringsforslag nr. 498
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 714
vedtoges med 134 stemmer mod 8.

Ændringsforslag nr. 111 og 500
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 113
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 501
vedtoges med 135 stemmer mod 8.

Ændringsforslag nr. 114, 502, 503, 715,
118-120, 505-508, 121 og 122
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 123
forkastedes, idet 12 stemte for, 131 imod.

Ændringsforslag nr. 124, 125, 509-511,
129-131, 512, 132-136, 513, 138 og 514
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 140
forkastedes, idet 13 stemte for, 130 imod.

Ændringsforslag nr. 515, 516, 141-143, 517, 145, 518-521, 149, 150, 716, 152 og 153 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 154 forkastedes, idet 12 stemte for, 130 imod.

Ændringsforslag nr. 523, 524, 155 og 156 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 157 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 158 forkastedes, idet 12 stemte for, 129 imod.

Ændringsforslag nr. 159 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 525-527 og 160 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 161 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 717 og 162 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 163 og 164 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 165, 528, 167, 529, 168, 169, 530-532, 170, 533-537 og 718 vedtoges uden afstemning.

Til § 21. Kulturministeriet.

Ændringsforslag nr. 538 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 172 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 539 og 540 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 541 vedtoges med 133 stemmer mod 8.

Ændringsforslag nr. 542 og 543, 173 og 544-546

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 174 forkastedes, idet 11 stemte for, 130 imod.

Ændringsforslag nr. 547-549 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 550 vedtoges med 134 stemmer mod 8.

Ændringsforslag nr. 551 og 552 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 175 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 553 vedtoges med 133 stemmer mod 8.

Ændringsforslag nr. 1510 forkastedes, idet 8 stemte for, 132 imod.

Ændringsforslag nr. 176 forkastedes, idet 12 stemte for, 129 imod.

Ændringsforslag nr. 554-561 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 178 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 562 og 563 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 179 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 564 vedtoges med 136 stemmer mod 8.

Ændringsforslag nr. 565-576 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 181 forkastedes, idet 12 stemte for, 131 imod.

Ændringsforslag nr. 577 og 578 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 182
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 579-581
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 183
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 582-596
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 184
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 597
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 185
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 598
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 186
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 599, 187 og 188
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 189
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 600, 190-194 og 601
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 195
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 602
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 196
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 603
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 197

forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 604-607
vedtoges uden afstemning.

Til § 23. Miljøministeriet.

Ændringsforslag nr. 609
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 200
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 1607
forkastedes, idet 8 stemte for, 135 imod.

Ændringsforslag nr. 201
forkastedes, idet 11 stemte for, 129 imod.

Ændringsforslag nr. 610
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 611
vedtoges med 121 stemmer mod 20.

Ændringsforslag nr. 202
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 612
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 204 og 205
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 206
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 207
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 208 og 209
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 210
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 211-215 og 613
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 614

vedtoges med 133 stemmer mod 8.

Ændringsforslag nr. 216
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 615, 218-221 og 616
vedtoges uden afstemning.

Til § 24. Landbrugsministeriet.

Ændringsforslag nr. 617, 222, 618-620, 225
og 621-623
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 227
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 624, 625, 229, 230, 626,
627, 233, 234 og 628
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 236
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 237
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 238
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 239, 629, 240, 630, 242,
243 og 631-633
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 244
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 634, 635, 245 og 246
vedtoges uden afstemning.

Til § 25. Fiskeriministeriet.

Ændringsforslag nr. 247
forkastedes, idet 11 stemte for, 131 imod.

Ændringsforslag nr. 636 og 249-251
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 252
forkastedes, idet 12 stemte for, 128 imod.

Ændringsforslag nr. 253

forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 254
vedtoges uden afstemning.

Til § 26. Industriministeriet.

Ændringsforslag nr. 637 og 638
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 1697
forkastedes, idet 8 stemte for, 134 imod.

Ændringsforslag nr. 256 og 639
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 640
vedtoges med 134 stemmer mod 8.

Ændringsforslag nr. 259 og 260
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 261
forkastedes, idet 12 stemte for, 131 imod.

Ændringsforslag nr. 641
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 263
forkastedes, idet 12 stemte for, 131 imod.

Ændringsforslag nr. 264
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 265
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 642
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 266
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 267 og 268
vedtoges uden afstemning.

Til § 27. Post- og Telegrafvæsenet.

Ændringsforslag nr. 269 og 270
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 1723
forkastedes, idet 8 stemte for, 134 imod.

Ændringsforslag nr. 271
vedtoges uden afstemning.

Til § 28. Trafikministeriet.

Ændringsforslag nr. 643
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 272-276
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 644, 277 og 645
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 279
forkastedes, idet 20 stemte for, 122 imod.

Ændringsforslag nr. 646 og 647
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 281
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 648
vedtoges med 135 stemmer mod 8.

Ændringsforslag nr. 282
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 649, 650 og 284
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 1742
forkastedes, idet 8 stemte for, 135 imod.

Ændringsforslag nr. 285
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 1744
forkastedes, idet 8 stemte for, 135 imod.

Ændringsforslag nr. 286
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 651
vedtoges med 134 stemmer mod 8.

Ændringsforslag nr. 288
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 289
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 652-654, 292 og 655
vedtoges uden afstemning.

Til § 29. Energiministeriet

Ændringsforslag nr. 656
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 293 og 294
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 295, 657 og 719
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 1755
forkastedes, idet 8 stemte for, 134 imod.

Ændringsforslag nr. 296 og 297
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 298
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 659
vedtoges med 133 stemmer mod 9.

Ændringsforslag nr. 299
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 720
vedtoges med 81 stemmer mod 62.

Ændringsforslag nr. 721
vedtoges med 79 stemmer mod 63; 1 stemte
hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 722
vedtoges med 78 stemmer mod 65.

Ændringsforslag nr. 723
vedtoges med 77 stemmer mod 64.

Ændringsforslag nr. 724
vedtoges med 71 stemmer mod 67; 1 stemte
hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 725
vedtoges med 75 stemmer mod 68.

Ændringsforslag nr. 726
vedtoges med 75 stemmer mod 68.

Ændringsforslag nr. 727
vedtoges med 74 stemmer mod 68; 1 stemte
hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 660
vedtoges uden afstemning.

Til § 35. Generelle reserver.

Ændringsforslag nr. 661
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 1761
forkastedes, idet 8 stemte for, 135 imod.

Ændringsforslag nr. 301 og 302
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 303
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 662
vedtoges med 121 stemmer mod 20.

Formanden:

Jeg skal her udsætte mødet på grund af tek-
niske problemer med afstemningsanlægget.
Det genoptages i dag kl. 17.40.

Mødet udsat kl. 17.32

Mødet genoptaget kl. 17.40

Afstemningen genoptoges.

Ændringsforslag nr. 663
vedtoges med 129 stemmer mod 9.

Ændringsforslag nr. 664-666
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 667
vedtoges med 134 stemmer mod 8.

Ændringsforslag nr. 668-670
vedtoges uden afstemning.

Til § 36. Pensionsvæsenet.

Ændringsforslag nr. 307-393 og 671
vedtoges uden afstemning.

Til § 37. Renter.

Ændringsforslag nr. 672-676, 394 og 677-679
vedtoges uden afstemning.

Til § 38. Skatter og afgifter.

Ændringsforslag nr. 1786
forkastedes, idet 8 stemte for, 133 imod.

Ændringsforslag nr. 396
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 680
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 1787
forkastedes, idet 8 stemte for, 130 imod.

Ændringsforslag nr. 397
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 728 og 682
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 398 og 399
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 683, 684 og 729
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 400
forkastedes, idet 13 stemte for, 129 imod.

Ændringsforslag nr. 401
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 730
vedtoges med 73 stemmer mod 67.

Ændringsforslag nr. 402
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 731

vedtoges med 74 stemmer mod 68.

Ændringsforslag nr. 403

forkastedes, idet 12 stemte for, 129 imod.

Ændringsforslag nr. 687

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 404

forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 732

vedtoges med 72 stemmer mod 67.

Ændringsforslag nr. 688-691

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 733

vedtoges med 74 stemmer mod 68.

Ændringsforslag nr. 693

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 405

forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 694-696

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 1792

forkastedes, idet 8 stemte for, 132 imod.

Ændringsforslag nr. 697-700, 406, 701 og 702

vedtoges uden afstemning.

Til § 40. Obligationskøb m.v.

Ændringsforslag nr. 703, 704 og 407

vedtoges uden afstemning.

Til § 41. Beholdningsbevægelser m.v.

Ændringsforslag nr. 705 og 706

vedtoges uden afstemning.

Til § 42. Statsgældsafdrag.

Ændringsforslag nr. 1799

forkastedes, idet 8 stemte for, 132 imod.

Til § 43. Statslånsoptagelse.

Ændringsforslag nr. 707-709

vedtoges uden afstemning.

Til § 44. Træk på Danmarks Nationalbank.

Ændringsforslag nr. 710

vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Hermed er afstemningen om ændringsforslagene slut. Jeg foreslår, at behandlingen af finanslovsforslaget standses, og at lovforslaget henvises til fornyet behandling i Finansudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Sagens behandling er herefter stillet i bero.

Den sidste sag på dagsordenen var:

17) Valg af 4 medlemmer til Københavns Havnebestyrelse for perioden 1. januar 1992-31. december 1997.

Formanden:

Til dette valg er anmeldt følgende valggrupper:

en gruppe på 95 medlemmer: Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti og Centrum-Demokraterne;

en gruppe på 83 medlemmer: Det Konservative Folkeparti, Venstre, Fremskridtspartiet, Det Radikale Venstre og Kristeligt Folkeparti.

Fra grupperne er modtaget følgende indstillinger:

Tove Lindbo Larsen (S)

Ole Sten Larsen (udpeget af SF)

Hagen Hagensen (udpeget af KF)

Bente Mousten Nielsen Hansen (udpeget af V).

De pågældende er herefter valgt.

Meddelelser fra formanden:

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Kommunikationsministeren (Torben Rechendorff) har meddelt mig, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om radio- og fjernsynsvirksomhed.

(Lovforslag nr. L 164).

Forslag til lov om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed. (TV 2's bestyrelse og reklameregler for TV 2).

(Lovforslag nr. L 165).

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder) har meddelt mig, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af forskellige uddannelseslove m.m. (Fri erhvervsskoler, forenkling, decentralisering og regelsanering).

(Lovforslag nr. L 166).

Justitsministeren (Engell) har meddelt mig, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af straffeloven og retsplejeloven. (Beskyttelse af vidner m.v.).

(Lovforslag nr. L 167).

Socialministeren (Else Winther Andersen) har meddelt mig, at hun ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om forsikring mod følger af arbejds-skade.

(Lovforslag nr. L 168).

Forslag til lov om tilbageholdelse af stofmisbrugere i behandling.

(Lovforslag nr. L 169).

Trafikministeren (Ikast) har meddelt mig, at han ønsker i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, at give Folketinget en skriftlig

Redegørelse om opfølgningen af KVR-regeringens transporthandlingsplan for miljø og udvikling.

(Redegørelse nr. R 7).

Eksemplarer vil blive omdelt, og redegørelsen vil blive optaget i Folketingstidende.

Udvalget vedrørende en Bæredygtig Landbrugsudvikling har afgivet beretning om en bæredygtig landbrugsudvikling (miljøinitiativer).

(Beretning nr. 5).

Eksemplarer vil blive omdelt.

Skriftlig fremsættelse af forslag:

Kommunikationsministeren (Torben Rechen-dorff):

Jeg skal herved fremsætte:

Forslag til lov om radio- og fjernsynsvirksomhed.

(Lovforslag nr. L 164).

Lovforslagets hovedformål er at bringe den gældende lov om radio- og fjernsynsvirksomhed på højde med den teknologiske udvikling, som har fundet sted inden for de seneste år, herunder ikke mindst på satellitområdet. Denne udvikling har medført, at der i stadig stigende omfang spredes satellitprogrammer fra udlandet, som kan modtages i Danmark, herunder også programmer, som er målrettet mod et dansk publikum. Disse radio- og tv-programmer produceres og spredes i dag af foretagender under udenlandsk myndighed.

Det er således muligt for danske foretagender at nedsætte sig i udlandet og derfra sende danske programmer vis satellit til Danmark. På denne baggrund foreslås det at åbne for spredning af satellitprogrammer – herunder programmer med dansk indhold – fra Danmark efter regler, der stort set svarer til de fælles europæiske minimumsregler i EF-direktivet om »tv uden grænser« og Europaråds-konventionen om grænseoverskridende fjernsyn. I konsekvens heraf foreslås det samtidig at tillade spredning af programmer i større områder direkte via kabler – den såkaldt »kabelfødt« programvirksomhed. Endelig foreslås det som en yderligere konsekvens at ophæve de resterende begrænsninger på fællesantenneanlæggenes muligheder for at fordele udenlandske satellitprogrammer. Forslaget omfatter både radio- og fjernsynsvirksomhed.

De nye former for programvirksomhed tænkes udøvet inden for et tilladelsessystem, som primært vil få karakter af en registreringsordning, og som tænkes administreret af et særligt navn, Satellit- og Kabelnævnet.

Lovforslaget indeholder desuden en præcisering af det gældende krav om, at lokal radio- og fjernsynsvirksomhed skal udøves selvstændigt. Dette indebærer bl.a. en tydeliggørelse af det eksisterende forbud mod forskellige former for network samt en tydeliggørelse af forbudet mod lokale tilladelseshaveres samtidige videresendelse af satellitprogrammer.